

97334



LJUBEZEN

IN

SOVRAŠTVO

NEKAJ NOVEGA!!!

V začetku leta je naša založba pokazala
bravcem v knjigi

„Od Anapa do Soče“

lepoto in kraje *Apeninskega polotoka*.

V JESENI

pa bo »Sigma« (Piazza Nicolò Tommaseo 29/I)
izdala kot

izreden dar

s slikami bogato okrašeno knjigo v večji obliki
in obsegu, ki se bo zvala

„Domačija v besedi in podobi.“

V njej bo opevana lepota domačih krajev,
mehkoba večerov nad vipavskimi vasicami in
dobravami, zlahnost briških gričkov, sočnost gor-
skih planin, pa čuda in trpkost s Krasa, in zopet
veličastje sivih skal in na gorskih orjaki, ki zrò
zamišljeno v sinjino morja pod belim Trstom.

Beseda, podoba in številke bodo pokazale
rodne kraje, gore in vode.

Vsak količkaj izobražen človek je dolžan
poznati domače kraje!

Zato naj se naroči po dopisnici na knjigo

„Domačija v besedi in podobi.“

pri »Sigmi« (Piazza Nicolò Tommaseo 29, Go-
rizia) ali pa naj jo kupi pri razprodajalcu.

Rb(12°) 18

* Uredništvo Glasnika *
LJUBLJANA
prej. Srca Jezusovega

Ljubezen in sovraštvo

PO ANGLEŠKEM
IZVIRNIKU
PODOMAČIL
DOMEN



97334

97334

IZDALA KNJIŽEVNA ZALOŽBA „SIGMA“ V GORICI.
TISKALA KATOLIŠKA TISKARNA, GORIZIA — 1931.

97334



Q 5509/1950

(7)

IZDALA KNJIŽEVNA ZALOŽBA „SIGMA“ V GORICI.
TISKALA KATOLIŠKA TISKARNA, GORIZIA — 1931.

P R V I D E L.

I. POGLAVJE.

Napad.

Lepega jutra v mesecu aprilu so jezdili trije angleški plemiči s svojimi slugami in vodniki po poti, ki pelje iz Aten v Korint. Bili so že prejšnjega dne popoldne v Magaeri, kjer so si ogledali razvaline velikanskih zidov. Veseli so šli sedaj proti Korintu, kamor so mislili dospeti okoli poldne.

Na čelu vse družbe je jezdil lep in krepak mladenič s črnimi lasmi in z globokimi, izrazitimi očmi. Črte v njegovem obrazu so bile sicer resne, a vendar ne tako stroge, da bi zakrivatele neko nežno in sladko občutje. Pogled je bil oster in prodiren, obenem pa tudi dobrohoten in veder.

Lord Norton je bil podedoval po svojih starših obširna posestva na Angleškem in na Škotskem in tudi znatne dohodke raznih glavníc. Zato so se mu odlične dame iz boljših krogov, ki so imele kako lepo hčerko v družini, zelo dobrikale. Mladi lord pa je kljuboval vsem njihovim napadom in ohranil še naprej svojo prostost. Zanimal pa se je za vsa politična in socialna vprašanja in storil marsikatero dobro delo v prid človekoljubnim napravam.

Tovariša na tem potu sta mu bila kadet Albert Knoll, sin nekega markiza, in kapitan Wilbram, častnik kraljevih straž. Oba sta bila razumna in dobro

vzgojena, telesno in duševno zelo privlačna mladeniča, ki sta se s takimi potovanji po svetu veselila svojega dopusta.

»Pa smo res srečni na našem izletu,« je rekel Albert, ko so jezdili drug poleg drugega. »Bal sem se že, da nas zadene usoda drugih potnikov, ki so bili na ti poti že napadeni. Pa je ravno ta nevarnost, ki nam dela potovanje še bolj romantično.«

»Take romantike nam ni prav nič treba,« je rekel kapitan Wilbram. »Ravno tu nekje so pred letom napadli dva angleška plemiča. Šest mesecev so ju roparji skrivali v brlogu. Samo velikanska odkupnina ju je rešila. Eden izmed njiju je radi dolgega trpljenja kmalu potem umrl, drugi pa je še danes telesno popolnoma strt. Rajši bi nikdar ne videl Grčije, kakor pa se srečal s takimile cigani.«

»Nam pa ta nevarnost ne preti,« je rekel lord Norton. »Prav mastno smo plačali naše vodnike. Ti si bodo že znali pomagati na potu. Tudi nam je naš konzul v Atenah zagotovil, da so vodniki zanesljivi.«

»Vodniki in briganti so zmenjeni med seboj,« je omenil Albert. »Če bi ne bilo tega konzulovega zagotovila, bi bil jaz zelo v skrbeh. Poveljnik naših vodnikov ne kaže preveč, da bi se mu smelo brezpogojno zaupati.«

Lord Norton je pogledal na tega človeka, ki je jezdil med svojimi tovariši. Videl je obraz, ki je bil poln srditosti, osornosti in nezadovoljstva. Ne, temu človeku se pač ni smelo preveč zaupati.

»Res da Paulos ni ravno lep človek,« je rekel lord. »Iz tega pa ne sledi še, da bi že moral biti izdajavec. Čudno se mi pa vendarle zdi, da mi je obljubil v imenu razbojnikov prosto pot. Tudi mi ne ugaja način, kako se ta človek ozira po drevesih in grmovju. Zdi se, da čaka na koga.«

Kapitan je imel prav. Jezdili so po dolgem pobočju med gostimi drevesi in visokim grmovjem. Tu pa tam so se vzdigale visoke skale in dajale celi okoličnici divji, puščoben obraz. Nezaupnost, ki se je nasešila v srce, je vedno bolj rasla. Paulos pa je čutil, da

njihove oči zasledujejo vse njegove kretnje, zato je govoril s svojimi tovariši le brezpomembne besede.

Tako se je družba približala ozki dolini, kjer je imelo rastlinstvo zelo bujno raščo. Po temni globeli je polzela globoka reka, ob nji pa se je vila ozka pot. Potniki so ravno motrili skrivnostne valčke na reki, ko se je zaslísal oster žvižg, ki je odjeknil od pobočij.

Potniki so se zdrznili. Takoj so pognali konje do reke, da bi dosegli nasprotni breg. Pa je že pridrvelo izza grmovja kakih deset mož v slikovitih oblekah s poveljnikom na čelu in so obkolili vso družbo. Obo-roženi so bili do zob. Še preden so se potniki ovedli, je strmelo nebroj nabitih samokresov vanje.

»Izročite orožje, ako vam je življenje drago!« je rekel njihov vodja z mehkim naglasom in v lepi an-gleščini. »Ne upirajte se, sicer vas vse postrelim! Ni-kakor nočemo vaše smrti!«

V mladem lordu se je vzbudila levja srčnost. Kljub tolovajeви prepovedi je dvignil roko na prsa in pogledal z gorečimi očmi na svoja prijatelja, ki sta bila oba pripravljena na boj. Obnašanje vodnikov pa je že pričalo o izdajstvu. Ostali so sicer še trije slu-žabniki, a ti so se tudi že tresli pred tolovaji.

»Štirje proti petnajstim. Saj se ni mogoče bra-niti,« je pomislil Norton in spet povetil roko.

Poveljnik tolpe pa je videl njegovo kretnjo in je rekel: »Modri ste, milord! Bolje je zgubiti denar nego življenje.«

Lord Norton pa je ostro zapičil oči v vodjo »iz-dajavca.

»Bogato odkupnino smo dali za prosto pot. Prašajte Paulosa, ali nismo bili dovolj vljudni. Tudi ima-mo zagotovilo od tolovaja Spiridijona, da ne bomo imeli sitnosti na potu.«

»Spiridijon sem jaz,« je rekel poveljnik in se pri-klonil. »V Grčiji se obljube dajejo, pa se ne izpol-nijo.«

Sladek nasmeh je spremljal te besede, ko je nje-gova roka še vedno prožila nabito orožje. Potem je še pristavil:

»Ko bi ne dal zagotovila, bi vi, milord, ne prišli po ti poti. Naj bi pustil iz rok tako bogat plen? Še veselimo se tako mastne odkupnine.«

»Kaj hočete torej od nas?«

»Izročite nam ves svoj denar in vse dragocenosti, ki jih nosite s seboj,« je rekel Spiridijon s sladkim nasmehom.

Vsak upor bi bil zastonj. Izpraznili so torej žepe in položili vse kar je imelo kaj veljave v klobuk blizu njega tolovaja. Spiridijon je pregledal plen in bil razočaran. Bilo je le toliko denarja, kolikor so ga potniki potrebovali za dnevne stroške.

»Nič ne dé!« je zaklical. »Pridržim dva izmed vas kot talca, dokler vaju ne odkupijo. Vi, milord, boste moj jetnik, ker ste najbogatejši izmed vseh. Tale pa,« pokazal je na Knolla, »vam bo delal družbo.« Obrnil se je še do kapitana Wilbrama in dejal: »Vi ste prosti in lahko greste!«

Angleži so spoznali njegov namen. Spiridijon pa je nadaljeval: »Pustite mu konja in ne nadlegujte ga! Naj se vrne v Atene z novico, da sta njegova tovariša jetnika glavarja Spiridijona. Odtam naj pa sporoči na Angleško, da zahtevam za milorda dvajset tisoč šterlinov, za njegovega tovariša pa pet tisoč. Morda mu izročite, milord, majhen ček, da dvigne to vsoto v kaki banki.«

»Tega ne storim!,« je rekel lord. »Ne bom s takimi pogajanji še podpiral vašega nesramnega posla in izpostavljal še druge potnike neprestanim nevarnostim. Angleška vlada bo že pritisnila na grško vlado, da vas spravi pod ključ.«

Razbojnik se je spet nasmehnil: »Ne poznate mojih skrivališč in mojih brlogov. Le zaupajte na kako pomoč, če vam drago! Eno pa vam rečem: Spiridijon prisega pri vsem, kar je svetega, da pošlje angleški vladi po en uhelj obeh jetnikov, ako ne dobi v teku dveh mesecev zahtevane odkupnine. Ko preteče drugi rok, pošlje druga dva uhlja. Potem sledi roka, noga, kos za kosom... Ste razumeli?«

Tolovajev obraz je bil jasen, kakor mlado jutro, ko je izustil to prisego.

Lord Norton pa je bil trd. Prepričan je bil, da angleška vlada ne bo držala rok križem, ko izve o njegovi nesreči. Zato je sklenil, da raje prenese vse napovedane muke. Spiridijon je stopil nato h kapitanu Wilbramu in mu še enkrat povedal pogoje. Dal mu je tudi pojasnila, kje in kako naj se mu odkupnina izroči. Kapitan Wilbram se je približal obema prijateljema in rekel tiho:

»Dvignem konzula v Atenah in grško vlado na noge. Pohitim takoj v Anglijo. Zanesita se nâme! Ne bom miroval, dokler vaju ne rešim!«

»Ako ne bo rešitve od te strani, bo že treba sprejeti pogoje. Svoje uhlje bi rad sam spremljal na Angleško.«

»Rešena bosta tako ali tako. Žal mi je le, da vaju moram zapustiti.«

Stisnil je obema roko in se pognal na konja.

»Zadržite ga! Tudi moj služabnik mora ž njim!«

»Ne, milord! Ne podite med od sebe! Naj delim z vami to usodo,« je vzkliknil Nortonov služabnik.

»Le ostanite!«, se je nasmehnil Spiridijon. »Dober služabnik ne sme zapustiti svojega gospoda! Sedaj pa naprej, tovariši!«

Pograbil je Nortonovega konja za uzdo in šel z vso tolpo ob reki navzgor, dokler ni stopil na stezo, ki se je izgubljala med visokimi in strmimi pobočji. Tam se je poglavar obrnil k jetnikoma: »Gospoda, zavezati vama moramo oči! Sicer pripeljete še vojake nad nas, ko boste prosti.«

Namignil je tovarišem, ki so takoj izpolnili ukaz. Tudi najmanjši žarek luči ni mogel posijati do oces. Potem so šli tri dolge ure čez hribe in doline in čez potoke. Tolovaji so molčali, le tu pa tam se je zaslišal poveljnikov ukaz. Končno je tolpa obstala. Jezeci so stopili na tla in šli peš po ozki in skaloviti stezi, dokler niso polagoma izginili drug za drugim

skozi tesen vhod neke dupline. Najboljši vohun bi ne mogel odkriti tega brloga.

Jetniki so se z zvezanimi rokami komaj pomikali po rovu naprej. Prišli so v veliko podzemsko dvorano, kjer so jim tolovaji sneli obveze z oči. Prva lordova misel je bila, kje je njegov služabnik. Stal je nedaleč preč od njega. Ko so tudi njega rešili vezi, se je ves vesel približal svojemu gospodarju.

»Bog je naredil to luknjo samo za razbojnike,« je rekel Albert tiho. »Boljše si naš prijatelj Spiridijon ne more želeiti.«

Jama ni bila le prostorna, ampak tudi visoka. Na eni strani je izviral studenec s čisto in vedno svežo vodo, na drugi strani pa je bilo ognjišče, na katerem je poleg različnih loncev plapolal velik ogenj. Dvoro-rano so razsvetljevale slabotne svetiljke na skalnatih stenah, po tleh pa so ležale kože raznih živali. Bilo je tudi nekaj miz, klopi in stolov, ki so si jih tolovaji sami napravili. Če bi ne bili v resnem položaju, bi se ta kraj s slikovitimi nošami razbojnikov zdel jetnikom še vabljev in romantičen.

izza vogla v globini se je prikazal Spiridijon. Približal se je svojim prisiljenim gostom in se hinavsko nasmehnil:

»Niste videli še vseh mojih stanovanj. Imam še tri ali štiri luknje, ki so podobne celicam. V teh boste prebili čas svojega jetništva. Ne dvomim, da še v tem tednu napišete prijatelju list, da pohiti z odkupnino. Nisem kar nič preveč prijazen z jetniki, ki bolj ljubijo jetništvo kot ločitev od denarja.«

Poklical je tovariša, ki je odpeljal jetnike k celicam. Te luknje so bile ozke, s težkimi vrati in močnimi ključi. Po tleh so bile ovčje kože in par stolov. Iz sten je udarjala ledena vlaga.

»Čez noč boste tukaj, čez dan pa smete v veliko dvorano.«

»Še psa bi ne zaklenil v tako luknjo!« je vzkliknil Norton.

»Sami boste krivi, če boste dolgo v nji,« se je priklonil tolovaj.

»Vrnimo se spet v veliko dvorano, Albert! Ne smemo se radi zdravja preveč muditi v njih. V hudi pasti smo in sam Bog ve, kako se rešimo iz nje.«

II. POGLAVJE.

Nepričakovan dogodek.

Dogodivščina lorda Nortona in tovarišev je vzbudila nele v Atenah, ampak tudi na Angleškem splošno pozornost. Kapitan Wilbram je storil vse mogoče, da bi to zanimanje še povečal. Angleški listi so pisali zelo bridke besede čez vlado v Atenah. Markiz Knoll se je kar naravnost obrnil na kraljico in jo prosil pomoči za svojega sina. Tudi sorodniki lorda Nortona niso molčali; kar kipeli so sovraštva in klicali ves svet na maščevanje. Ko je storila angleška vlada potrebne korake v Atenah, so poslali Grki cele stotnije vojakov v okolico Korinta. Ti so pregledali vse hribe in doline, vse ceste in steze, vsak grm in vsako skalo, pa vse zastonj. Za tolovaji ni bilo najmanjšega sledu.

Tako sta minila dva meseca in tretji se je že nagibal h koncu. Po časopisih so se brale strašne zgodbe o Spiridijonovi grozovitosti.

Pisali so, da je ta tolovaj poslal pred letom uhelj nekega jetnika staršem, če je le za nekaj ur potekel določeni čas odkupnine. Poročali so tudi, kako je ubil dve osebi, o katerih je sumil, da bi mu znali škoditi.

Kapitan Wilbram se je naposled odločil, da se ta koj vrne v Atene in prinese zahtevano vsoto denarja.

Kako pa se je godilo v tem času jetnikom?

V dolgih in strašnih tednih pričakovanja so jetniki trpeli glad, mraz in razne muke. Ker so ležali na vlažnih tleh so že čutili bolezen po vseh udih. Njih obrazi so bili bledi, suhi in onemogli. Lord Norton se je naposled odločil za odkupnino in je tudi pisal skupno z Albertom pismo na kapitana Wilbrama, kateremu je priložil potrebni ček.

To pismo je dobil kapitan šele po petnajstih dneh. Dvignil je takoj denar v banki in se hitro podal na pot. Računal je, da pride še ravno o pravem času v Atene, če ne bo nikakih zaprek. Parnik iz Trsta v Pirnej pa je imel ravno tiste dni par dni zamude. Ves obupan je hodil kapitan Wilbram po mestu in si očital, da je sam kriv, ker ne bo izpolnil obljube.

V brlogu tolovajev se je poznalo neko boječe pričakovanje. Nekateri so igrali na karte, drugi si pripovedovali dogodbe, tretji pa kadili in pili.

Nortonov služabnik je sedel na stolu z obrazom v rokah. Med tem sta se njegov gospodar in prijatelj sprehajala po votlini.

»Torej danes je tisti dan, ko poteče tretji mesec,« je lord pretrgal molk.

»Da bi vsaj Wilbram že prišel z denarjem v Atene!« je vzkliknil Knoll. »Spiridijon je včeraj poslal tja odposlanca. Če se vrne z denarjem, smo prosti.«

»Že tri mesece nismo dihali svežega zraku in ne videli solnca. Bolni smo. Zdi se mi, da me trese mrzlica.«

»Milord,« je rekel Albert, »kaj pa, ko bi se vrnil sel brez denarja?«

»Ni, da bi o tem dvomili. Wilbram je imel dovolj časa in mora biti že več dni v Atenah.«

»Ko bi pa radi kakšne nezgode ne prišel o pravem času? V duši mi vstaja neka temna predslutnja. Morda je celo obolel. Moj Bog, koliko takih reči se lahko zgodi na svetu!«

»Ne misliva na to, Albert! Če ga še ni v Atenah, se naš položaj zelo poslabša. Spiridijon je hudoba v človeški podobi. Nisem sicer ničemern, pa bi vendar ne izgubil rad ušes.«

»To čutim tudi jaz,« je potrdil Knoll, »pa se le bojim, da bom eno izgubil. Ako ga že danes izgubim, Wilbram pa pride šele jutri, potem ne vem, kako bom izrazil svoj obup.«

Ko je tako govoril, se je prikazal Spiridijon in vprašal svojega tovariša, če se je poslanec že vrnil. Ta je zanikal.

»Saj bi moral biti že tu,« je rekel poglavar. »Ne razumem, zakaj se je tako zakasnil. Da ga le policija ni ujela!« je pristavil nemirno.

Njegova bojazen je vedno bolj rasla. Končno se je v dolgem rovu vendarle zaslišal korak in pričakovani poslanec je vstopil.

Bil je sam Spiridijonov brat, ki je užival vse zaupanje.

»Torej?«

»Nič dobrega,« je odvrnil sel. »Anglež se ni vrnil v Atenah.«

»Se ni vrnil?« je vzkliknil Spiridijon začudeno. »Ali so Angležem tako malo mar njihovi uhlji in lepota? Neverjetno! Morda si zgrešil določeno goštilno?«

»Nisem se zmotil. Celo na konzulatu sem poizvedoval. Kapitana Wilbrama ni v Atenah.«

»Če je tako, me nikdo ne zadrži več v mojem maščevanju. Mislili so, da ne izpolnim svoje grožnje. Povej mi še, kaj je novega v Atenah.«

»Tam vedo, da potečejo danes trije meseci, pa ni še denarja. Velik nemir se polasča vseh. Vojaki ne prestando preiskujejo vso okolico. Seveda zaman.«

»Sedi!« je ukazal potem poglavar svojemu bratu. »Napiši dve pismi za spremstvo dveh ušes. Ne treh... ne smemo zabiti še služabnika! Izroči moje pozdrave tudi njihovim staršem in reci, da Spiridijon dano besedo vedno drži.«

»Dodaj še to,« je nadaljeval. »Ako mi v teku enega meseca ne daste odkupnine, vam pošljem še drugo uho... Tako! Daj sem pismo, da ga podpišem.«

Ko je nekaj počekal, se je obrnil do jetnikov:

»Zdi se, da uhlji velikih Angležev ne veljajo mnogo. Morda imate, milord, kako ljubo osebo, kateri pošljemo ta vaš uhelj?« se je zlobno nasmehnil.

»Mislim, da ne izvršite te grozovitosti,« je rekel lord v strahu. »Veste, da sem pisal prijatelju in mu tudi poslal ček. Lahko da se je zakasnil. Danes ali jutri bo že v Atenah. Počakajte vsaj še teden dni!«

»Niti dneva, niti ure več! Spiridijon ne sne svoje besede!«

»Do zadnjega vinarja plačamo. Počakajte vsaj par dni,« je zaklical Albert.

Spiridijon se je široko zasmel.

»Ne čakam več! Tovariši, zvežite jih!«

Tolovaji so se vrgli na jetnike in jih trdo povežali.

»Dajte mi sabljo!« In so mu jo dali.

»Sedaj boste videli, kako drži Spiridijon svojo besedo,« je nadaljeval in oči so se mu bliščale kakor divji zveri. Tako se je bližal lordu Nortonu.

Ta pa se je tresel od strahu, bridkosti in obupa. Rajši bi umrl, nego doživel tako sramoto. Napadle so ga težave, da je skoraj omedlel. Zaprl je oči, da bi ne videl svojega mučitelja...

Pa še preden je mogel Spiridijon izvršiti to grozovitost, je pridrvela v dvorano neka deklica, lepa kot angel, in zaklicala s srebrnim glasom:

»Nehajte, Spiridijon!«

III. POGLAVJE.

Rešeni.

Poglavar se je ozrl in spustil sabljo. Njegove oči so se z velikim začudenjem in z bojaznijo obenem zapičile v dekle. Tudi lord Norton, Albert Knoll, služabnik in vsi tolovaji so v vidnem presenečenju pogledali na njo. Šla je po sredi dvorane in obstala pred ognjem, ki jo je osvetil z rdečim sijajem.

Dekletov obraz je bil ljubeč in mil; iz njega se je zrcalil izraz dobrote in plemenitosti. V njenih globokih, modrih očeh pa sta trepetala osuplost in prošnja. Oblečena je bila po grški šegi; tudi je govorila njih jezik, njeno obnašanje pa je pričalo, da je iz drugega rodu. Nortonu se je takoj zazdelo, da ima pred seboj Angležinjo.

»Vi tukaj?« je vzkliknil Spiridijon, ko je prišel do besede.

»Da, tukaj! In še o pravem času, da rešim tega angleškega plemiča,« je rekla odločno in mu zrla neustrašeno v oči.

»Kako ste prišli sem? Kako ste vendar našli naše skrivališče? Kako...«

»To zame ni bilo težko« ga je takoj prekinila. »Vem že dolgo časa, da ste vi Spiridijon, poveljnik tolovajev, ki strahuje vso okolico. Poznala pa sem vas pod drugim imenom, kakor dobro veste. Zvedela sem, da sta dva odlična Angleža v vaših rokah. Brala sem včeraj v časopisih, da poteče danes določeni rok in da se njihov prijatelj ni vrnil v Atene... Misel na te nesrečneže mi ni dala spati. Zato sem se odločila, da posredujem med vami... Blodila sem po teh hribovih in sem se že vsa trudna hotela vrniti. Pa sem zagledala vašega brata, ki se je oprezno skrival po stezah. Previdno sem mu sledila do vhoda in poslušala njegovo sporočilo. Če bi se vi bili pokazali vljudega nasproti jetnikom, bi zopet odšla. Tako pa nisem mogla...«

»Korajžni ste, dekle! Veliko srčnosti je treba, da izzivate leva v njegovem ležišču!«

Razbojniki so zamrmrali in segli po orožju.

»Odkrili ste našo skrivnost,« je nadaljeval poglavar, »in poznate sedaj našo pot med hribovi. Če bi bili moški, bi vas že ubil. Usmiljenje do jetnikov pa vas je spravilo v še večjo nevarnost, kakor je njihova.«

Dekle se je nasmehnilo in reklo zaupljivo: »Vi mi ne storite žalega, Spiridijon! Veste dobro, da vas ne morem izdati. Saj se spominjate, kako sem vas našla pred letom na pobočju one gore. Z zlomljeno nogo ste ležali v grmovju in se niste mogli premakniti. Povedali ste mi takrat izmišljeno ime... Stekla sem domov in vas z našimi služabniki spravila v hišo. V dolgi in nevarni bolezni sem vam bila ob strani. V mrzličnih sanjah ste razodeli svoje pravo ime. Kakor neboljen otrok ste bili brez vsake moči, zato vas ni-

sem mogla izdati. Popolnoma v moji oblasti ste bili. Zato ste mi bili po prestani boleznì tudi hvaležni in ste prisegli, da boste branili mene in mojega očeta pred vsako nevarnostjo. Slovesno ste se zakleli, da mi izkažete vsako ljubav, za katero vas poprosim. Ta trenutek je sedaj prišel. Vam je bilo življenje rešeno, rešite ga tudi vi tem revežem...«

Spiridijonov obraz je že kazal milejše črte.

»Prav govorite, lepo dekle! Obljubil sem, pa se mi niti sanjalo ni, da se mi kdo postavi naproti v mojem stanovanju. Dam torej prostost služabniku in temu plemiču,« je pokazal na Knolla. »Zvežemo jima oči in ju odpeljemo tja, kjer smo ju ujeli.«

Dekle je uprlo oči na Alberta Knolla, pa je pri tem pogledala v lep obraz mladega lorda. Temu je zaplala rdečica v obraz in srce mu je močno bilo.

»In ta? Kaj bo pa ž njim?«

»Zelo bogat lord je. Ne morem ga pustiti brez odkupnine,« je odvrnil Spiridijon. »Zadnje dni so se posli poslabšali. Na bogate potnike se ne naleti vsak dan. Ali naj da odkupnino ali pa umre pod mojim nožem!«

»Torej nočete držati meni dane obljube?«

Spiridijon je šel parkrat gori in doli po brlogu in se bojeval sam s seboj. Tolovaji so molče strmeli predse. Bali so se svojega poveljnika in niso verjeli, da odpusti še lorda.

»Preveč zahtevate, dekle! Rešili ste eno življenje, jaz pa vam ponujam kar dve.«

»Prisegli ste pri vsem, kar je svetega. Nisem mislila, da se boste sedaj še pogajali za ceno hvaležnosti.«

Poveljnika so nemirno dirnile te besede. Dekle se je obrnilo, kakor bi hotelo iti, in je reklo zaničljivo:

»Spiridijon se hvali, da je zvest svojim obljubam, pa jih ne drži! Ker veljajo vaše življenje in vaše prisege tako malo, pa grem.«

Dobro je vedela, da je ne bo pustil oditi. Kajti prelomljena prisega kliče vsemogoče nesreče nase. To je vedel tudi on.

»Počakajte! Ne prelomim besede. Vzemite življenje teh treh oseb! Dolg je drag, a je plačan.«

Žarek veselja je šinil dekletu v obraz.

»Zahvalim se vam, Spiridijon. Vedela sem, da vam je dražji spomin na dobro delo, nego denar.« Potem se je obrnila do jetnikov: »Ste slišali? Spiridijon vam daje prostost. Pojdite za menoj!«

»Ne!« je vnovič zaklical poveljnik. »Prosti so si cer, a jim treba še zavezati oči. Moji ljudje jim po kažejo pot v Atene. Oni ne smejo vedeti za pot do našega skrivališča.«

Lord Norton je stopil k dekletu. Roke je imel še zvezane na hrbtu in obraz je bil ves blede. Oči pa so bile polne hvaležnosti.

»Gospodična, zahvalim se vam iz srca. Ne pozabim nikdar, kako ste bila srčna. Bog naj vam plača vse to!« Enako sta se poklonila Knoll in služabnik. V veliko začudenje so opazili, da zna dekle tudi dobro angleški.

Spiridijon pa se je obrnil k dekletu: »Držal sem besedo in dal prostost tem trem možem. Kdo pa reši vaše življenje, dekle?«

»Kaj mislite reči s tem?«

»Hočem reči, da vam je znana naša skrivna pot. Odvisni smo sedaj od jezika ene ženske. Vojaki preiskujejo okolico in na mojo glavo je razpisana nagrada. V vaših rokah je spet moje življenje, zato vas ne pustim odtod!«

Dekle pa se ni prestrašilo.

»Mislite, da vas izdam. Ali je to vaša hvaležnost, Spiridijon? Naj bom za vedno vaša jetnica, ker poznam vašo skrivno pot? Potem nimate pravega razuma.«

»Preveč drzni ste, dekle.«

»Človek, za katerega sem skrbela v dolgi bolezni z vso skrbjo, mi ne more povzročiti strahu. Vem, da me ne ubijete. Kot jetnica sem vam pa le v napotje. napravimo lahko drugače.«

»Kako?«

»Veste, da verujem v Boga, ki čuva nad dobrimi in hudobnimi. Prisežem pri njegovem imenu, da ne izdam vašega skrivališča niti svojemu očetu.«

»Dekle govori prav. Ne moremo je imeti pri sebi,« je prekinil Spiridijonov brat. »Ubijmo jo...«

»Ubiti! Ne, ne sme umreti! Ni me izdala, ko sem bil popolnoma v njeni oblasti.« Potem se je obrnil k dekletu: »Pokleknite in prisezite!«

Dekle je pokleknilo. Rdeč sijaj plamena je osvetljeval odkritosrčne poteze v njenem obrazu. Ponavljala je z mirnim glasom besedo za besedo.

»Pojdite sedaj! Prokleta bodite, če prelomite to obljubo!«

Tolovaji so jetnikom povezali oči in cela družba se je vzdignila proti izhodu.

Lord Norton ni mogel videti dekleta. Čutil pa je njeno bližino, zato je rekel, ko je zadihlal svež zrak pred vhodom:

»Gospodična, povejte mi vaše ime!«

Tolovaji so ravnokar pognali družbo naprej, zato ni mogla odgovoriti. Njene oči pa so z dolgim pogledom ležale na lepi postavi mladega Angleža, dokler ni izginil z družbo za veliko skalo med oljčnim gozdom. Noč je že legala na zemljo.

»Moj oče je v skrbeh,« je vzdihnila in stekla kakor mlada srna po pobočju navzdol.

Kmalu potem se je prikazal Spiridijon in zrl v dolino.

»Ne vidim je več,« je vzdihnil. »Domov moram. Jaz ji zaupam, moji tovariši pa ji ne verujejo. Naše življenje je v njenih rokah. Navezati jo moramo nase, da nas ne izda. Za nas ni postav, tudi zânjo naj jih ni! Ni takega dekleta na zemlji. Vzeti Spiridijonu plen izpred oči, pomeni vzeti lačnemu levu meso iz ust. Srčna je in lepa. Prekrasna nevesta bi bila za poveljnika razbojnikov. Ljubil sem jo, zdaj pa ne morem biti več brez nje. Že v dveh ali treh dneh ji to razodenem.«

IV. POGLAVJE.

Skrivnostni puščavnik.

Nekoliko milj od Korinta je stala ob zalivu Lepanta daleč od glavne ceste samotna hiša. Bila je nizka, a dovolj prostorna. Obdajale so jo verande in veliko dvorišče. Stanovanje so zakrivali gozdovi, le od morske strani je bil lep pogled na njo.

Edina pot do nje je vodila med strmimi stenami pobočja in le redek potnik je šel tu mimo. Prebivalci teh samotnih krajev so se najrajše posluževali malih čolnov.

Okoli hiše so bili krasni nasadi oljk, pomaranč, breskev, fig in vinske trte.

Lastnik te naselbine je bil tujec, o katerem se ni vedelo ali je Anglež ali Amerikanec. Prišel je na Grško pred petnajstimi leti s petletno hčerko. Kupil je posestvo nekega kmeta, vložil veliko denarja v nasade in olepšanje hiše in živel prav samotno življenje. Redkokdaj je šel v Korint ali v Atene, nikdar pa ni zapustil grških tal. Obiskal ga ni nikdo, tudi pisem in časopisov ni dobival. V vsem tem dolgem času ni bilo človeka, ki bi motil njegov mir.

Okoličani so ga poznali pod imenom Strange. Govoril je dobro grški in si privzel tudi grške navade. Hčerko pa je vzgojil popolnoma v angleškem duhu.

Strange je hodil onega dne pod večer po verandi in se boječe oziral po zalivu in po hribovju. Bil je visok in močan človek. Na obrazu se je že poznalo, da je bil vzgojen v kaki boljši rodovini. Kako se je le mogel tak človek naseliti v teh krajih? Neka grozna skrivnost in žalostna preteklost sta ležala na njegovih duši.

»Čudno, da se še ne vrača! Nisem storil prav, ko sem ji dal prostost. Kmalu leže noč na zemljo, pa je še ni. Da je le ni zadela kakšna nesreča!«

Hotel je že iti ven, ko je zapazil dekle, ki je hitelo po bližnjem travniku navzdol. Počakal je, dokler ni prišla in pritekla po stopnjicah navzgor.

»Tukaj sem, oče! Prihajam nekoliko pozno.«

»Da, Aleksandra, pozna si danes! Bal sem se že zate. Ne smeš tako daleč od doma! Kaj bi bilo, ko bi pala razbojnikom v roke? Zahtevali bi veliko odkupnino za te!«

Dekle je nato odšlo v svojo sobo. Oče je še dolgo gledal za njo. Z vso ljubeznijo, ki je premore človeško srce, jo je ljubil. Njen glas je bil zanj najlepša godba. Na celem svetu ni imel ljubšega bitja, zato jo je čuval z največjo, prav materinsko skrbjo. Ves svoj čas je posvetil vzgoji tega edinega otroka. Sam je namreč dovršil vseučilišče v Oxfordu in poznal tudi več jezikov. Ko je Aleksandra dosegla trinajsto leto, je poklical po nekem agentu iz Aten še učiteljico iz Pariza, ki je spopolnila to vzgojo. V petih letih se je naučila vsega, kar je bilo treba dekletu iz boljše rodbine. V prostem času je Aleksandra šla rada na sprehode v okolico, kjer je tudi naletela na Spiridijona, ki je bil težko ranjen in ga je spravila v očetovo hišo.

Ko sta po večernem čaju oče in hči odšla v sprejemno sobo, ki je bila polna preprog in lepega pohištva, je sedel gospod Strange h klavirju in spremljal Aleksandro, ki je zapela nekaj lepih škotskih pesmi. Potem je prenehal in rekel:

»Aleksandra sedi k meni! Nekaj ti moram reči: ničesar mi nisi še povedala o tvojem današnjem sprehodu.« — Pobožal jo je po kodrastih laseh in nadaljeval: »Danes si tako zelo molčeča. Ali se ti je kaj pripetilo?«

Nekoliko se je obotavljala. Potem je rekla zasupljivo:

»Bila sem nekoliko neprevidna. Šele potem, ko sem na vse pomislila, sem videla, da nisem storila prav. Ali se še spominjaš našega bolnika iz prejšnjega leta ... Spiridijona?«

»Oh, še preveč! Vedno sem obžaloval, da je prišel v vašo hišo.«

»Ko sem brala včeraj v časopisu o treh jetnikih, sem spala zelo slabo. Celo noč sem mislila na nje. Popoldne pa sem se odločila, da poiščem Spiridijona in jih rešim.«

»Aleksandra! Moj Bog!« je vzkliknil oče.

»Ne boj se, oče! Spiridijon mi ne more storiti nič žalega. Saj se spominjaš, kaj nam je prisegel. Vedela sem, da se skriva v hribih in...«

»Nisem mislil, da ti pade kaj takega v glavo,« jo je prekinil. »Ali si ob pamet? Ti, da bi šla iskat rož parje in jih prosit milosti?«

»Jaz, oče! Pravico sem imela zahtevati, naj Spiridijon drži dano obljubo. Tega bi mi ne mogel odreči. Odkupnina ni še prišla, on pa bi izvršil svojo grožnjo. Ali bi smela dopustiti kaj takega na tvojih rojakih?«

Gospod Strange je prebledel in rekel s tresočim glasom:

»Anglež sem, pa ne čutim nikakih naklonjenosti do svojih rojakov.« Potem je pristavil mirneje: »Seveda ti si šla, pa nisi našla Spiridijona in si se vrnila.«

»Ne, oče! Nasprotno!« In je pripovedovala celo dogodbo.

»Moj Bog! In Spiridijon te je pustil iz brloga, ko si zvedela za njegovo skrivališče?«

»Ne, hotel me je pridržati kot jetnico. Premalo sem pomislila na to. Imela sem le te tri uboge Angleže pred očmi. Lord Norton je zelo lep mladenič. Grozno nesrečen bi bil celo življenje, če bi ga tako grdo onečastili.«

»Sedaj vidim, kaj sem storil, ko sem ti dal toliko prostosti. Tolovaji ne bodo verjeli tvoji prisegi in Spiridijona ne veže nikaka obljuba več. Čutim, Aleksandra, da pridejo še hudi dnevi na nas.«

»Oče, ne veruj tega!« je vzkliknila nekoliko prestrašena.

Gospod Strange pa je vstal in šel parkrat po sobi.

»Zapustiti morava to naše pribežališče, kjer sva preživela petnajst let! Ne mislim nase, Aleksandra! Nate mislim, moja hči! Ne smeš več sama na sprehode v okolico!«

»Pa ne pojdem več! Spiridijon mi ne more storiti nič žalega, česa se pa bojiš?

»Tega ti ne morem povedati. Gotovo je, da morava zapustiti Grčijo, če te bo Spiridijon nadlegoval.«

»Kako rada bi zapustila te kraje!« je vzkliknila z žarečimi očmi. »Trudna sem že te neprestane sate. Zakaj ne bi šla na Angleško?«

Gospod Strange je prebledel.

»Ne morem se vrniti tja, nikoli! Ne poželi več kaj takega, Aleksandra!«

Vse življenje ni slišala govoriti očeta o svoji domovini. Nikdar ji ni povedal, da je rojen Anglež. Ničesar ni vedela o svoji rodbini, o materi, o sorodnikih. Tudi se ni drznila staviti očetu tako vprašanje. Čutila pa je, da mora biti njeno življenje nekaj skrivnostnega. Danes se ji morda ta skrivnost razodene.

»Ubogi oče! Koliko si pretrpel? Morda radi smrti moje matere...?«

»Molči, Aleksandra!« je rekel osorno. »Ne govori mi o nji! Naj ostane moja preteklost za te skrivnost! Ne razkrivaj te skrivnosti, da si sreče ne poždereš!«

Dekle je strepetalo pred temi besedami. Kaj je hotel reči?

»Aleksandra!« je pristavil. »Ako bo Spiridijon za tvojimi petami, poiščeva drugo še večjo samoto.«

Med tem so se zaslišali koraki na hodniku. Nekdo je potrkal in vstopil. Bil je kmet iz okolice.

»Eden izmed jetnikov, ki jih je Spiridijon danes oprostil, je omagal na potu. Naprosili so me, naj ga pomagam spraviti v to hišo, ki je najbližja. Drugi Anglež je brž pohitel v Atene. Bolnik leži zunaj pred vrati s svojim služabnikom. Imenuje se lord Norton in prosi za prenočišče.«

»Nesite ga v sobo v prvem nadstropju,« je rekla Aleksandra takoj. »Gospodar ga kmalu obišče.«

Ko so nesli bolnika po stopnjicah, je vzdihnil gospod Strange: »Leta in leta sem se boril proti kruti usodi, sedaj pa me njen udarec stre. Prizanesi vsaj moji hčerki, o Bog!«

V. POGLAVJE.

Bolnik.

Mladega lorda so položili nezavestnega v posteljo. Po dolgem spanju je odprl oči in se ozrl po stenah. Ni videl več začrnelih sten brlogov in slabotnega ognja na ognjišču. Obdajale so ga preproge in sijaj svetle luči.

»Kje sem?« je vprašal s slabotnim glasom.

»V hiši, ki je ni bolj samotne v Grčiji,« je odvrnil njegov služabnik. »Hiša pa je prostorna in lepa. Mislim, da je last kakega grškega bogatina, ki se je odtegnil hrupu sveta.«

Medtem je potrkalo rahlo na vrata. Vstopila je učiteljica iz Pariza, ki je bila še v Strangejevi hiši, z vrčem gorke vode in s platnenimi obkladki.

»Prinesla sem obkladke, milord! Spoznam se ne koliko v zdravilstvu; moj oče je bil namreč zdravnik v Korintu. Ko se odpočijete, prinesem večerjo.«

Služabnik je stregel po navodilu in mlademu lordu so bolečine kmalu prenehale. Vzel je od izbranih jedi in se že počutil tako dobrega, da je lahko sprejel svojega gostitelja.

Svetilka je bila privita, vendar je videl bolnik v poltemi pred seboj moža, kateremu je takoj bral z obraza, da ni grškega rodu. Ves izraz v očeh in vse obnašanje je pričalo, da je iz boljših krogov. Gospod Strange se je približal postelji in pozdravil v grškem jeziku. Lord Norton mu je v istem jeziku odgovoril.

Strangeja je lordov obraz globoko ganil. Ali so mu morda vstali spomini na kakšno ljubo osebo v preteklosti? Umaknil se je v senco, da bi ne razodel tega ganotja.

»Dobrodošli ste v moji hiši, milord! Sem ubog puščavnik in vas ne prosim drugega, nego to, da pozabite name, na mojo hišo, kakor hitro spet prestopite prag svojega stanovanja. Medtem pa vam je cela družina s posli popolnoma na razpolago.«

»Prav rad ustrežem vašim željam,« je vzdihnil Norton in začutil močne bolečine.

Vlaga v podzemskem brlogu je imela preveč časa za svoje zahrbtnje namene. Bolnik ni kmalu okreval in se je moral vdati potrpežljivosti. Ob strani mu je stal zvesti služabnik, skrbela je zanj domača učiteljica, skozi okno je imel lep razgled na cvetoč vrt in na odprto morje. Tako ni čutil nikake osamelosti.

Proti večeru naslednjega dne je napol sedel v postelji in se oziral z bledim obrazom skozi okno. Solnce je tonilo na daljnem zahodu in prvi mrak je razpredal svoje niti okoli hiše. Ob oknu je postalo vitko dekle. V žarkih tonečega solnca so se ji zlatili dolgi lasje. Njen obraz je bil obrnjen proti steklu; tako je videl bolnik vse črte njenega lepega obličja.

Lord Norton je spoznal takoj rešiteljico. Rekel je tiho svojemu služabniku: »Poglej, kdo je ta gospodična! V ti hiši mora stanovati. Ne nagibaj se preveč ven, da te ne opazi! Hčerka našega gostitelja bo. Kdo so neki vse te osebe, ki naju obdajajo?« je pomislil sam pri sebi.

Služabnik je ni spoznal. Aleksandra je šla čez vrt in utrgala šop cvetlic. Bolnik se je dvignil v postelji, da bi jo bolje videl. Pa so ga bolečine spet potisnile na vzglavje. Prišla je domača učiteljica s čajem in položila na mizo tudi oni šop cvetlic.

»Ljubše so mi te cvetlice, nego čaj,« je rekel lord. Učiteljica pa se je nasmehnila. Tako rad bi jo vprašal po imenu tega dekleta, pa se je premagal.

Po večerji je slišal skozi odprto okno, kako je klicalo dekle očeta na verando. Trepetalu mu je srce,

ko se je sedaj prepričal, da je to junaško dekle hči samotarskega gostitelja. V tihi noči mu je udarjala na uho vsaka beseda, katero sta izmenjala oče in hči, ko sta se z lenimi koraki sprehajala po marmornati terasi.

»Kako si upadel teh par dni! Oče, treba bo poklicati dobrega zdravnika.«

»Zdravnik ne ozdravi bolne duše,« je rekel grenko. »Ne maram ne za zdravnika ne za zdravila: tvoje ljubezni potrebujem. Če bi tebe ne bilo, bi že davno umrl.«

»Ne razumem te. Si morda nevoljen nad menoj?«

»Nisem. Nikakor pa si ne ženi tako k srcu te moje žalosti. Jutri bom že mirnejši. Ta le naš bolni gost je vzbudil v meni hrepenenje in željo po moji domovini. Ne govori mi pa več o tem!« Potem se je obrnil k oknu: »Danes nisem obiskal bolnika. Kako mu gre?«

»Učiteljica meni, da ga vendarle ozdravi, treba pa bo še mesec dni.«

»Stopiva doli k bregu, Aleksandra! Tam spodaj je sprehod tako prijeten,« je rekel tiho in jo prijel za roko...

Tretjega dne popoldne se je vrnil Albert Knoll z zdravnikom. Začudil se je, ko je našel svojega tovariša v tako gostoljubni hiši. Zdravnik je takoj pregledal bolnika in zmajal z glavo.

»Obkladki so prav na mestu. Upajmo, da ne dobi mrzlica premoč nad njim. Še mesec dni bo treba predno zapusti bolnik posteljo.«

Albert se je zganil.

»Mesec dni« je ponovil boječe.

»Take bolezní so dolge.«

Knoll je vzdihnil in sedel na stolico.

»Kaj pa ti je, prijatelj,« je vprašal lord in iskal njegove oči.

»V Atenah sem dobil sporočilo, da mi je mati nevarno obolela. Kličejo me, naj se takoj vrnem, da jo še rešim...«

»Če je tako, pa odpotuj!«

»Naj tebe pustim tu?«

»Seveda! Tukaj se mi ne godi slabo.«

»Upal sem, da te spravim v Atene. Tja pride kmalu tovariš Wilbram, ki bo skrbel zate.«

»Ni treba njegove pomoči. Imam zvestega služabnika pri sebi. Le pojdi na Angleško. Ko ozdravim, pojdem takoj za teboj.«

Knoll se je še obotavljal in premišljeval.

Lord Norton pa se je spet obrnil k njemu:

»Ne skrbi zame! Tudi ne daj v Atenah mojega naslova ne kapitanu Wilbramu ne drugim znancem. Gospodar te hiše je nekak samotar. Ni treba, da ima poleg moje nadlege še druge goste v hiši. Tudi nočem, da me kdo vidi v tem žalostnem položaju.«

Knoll je obljubil, da bo molčal. Potem se je ljuzeznivo poslovil od svojega tovariša.

Ko je sedel drugega dne na ladjo in videl, da se mu breg hitro odmika izpred oči, je rekel žalostno:

»Zame se je ta dogodivščina še srečno končala. Kako bo pa ž njim?«

VI. POGLAVJE.

Nekaj naravnega.

Mladi gost je ležal že nekaj tednov v gostoljubni hiši. Njegovo zdravje je večkrat viselo na tanki nitki. Ko so bili trenutki najtežji, je videl skrbečega angela ob svoji postelji. Ta angel je bila Aleksandra. Kako mu je dajala zdravila, kako ga je tolažila in mu vlivala poguma! Zato se je Norton prav z otroškim zaupanjem oziral po nji in jo tudi z vidnim hrepenenjem pričakoval, ko se je kdaj zamudila. Gospod Strange je rad ustregel hčerkinim željam, vendar pa so mu strašne predslutnje polnile srce.

»Kaj slabega pa naj sledi iz tega?« se je boril sam s seboj. »Strešla je že Spiridijonu. Ženske so že ro-

jene za taka dela usmiljena. Ubogi mladenič je v vaših rokah, mi pa moramo izpolniti svojo dolžnost do njega in do Boga.«

Slednjič sta nad boleznijo zmagala mladost in lordova močna narava. Bolezen je izginila, ostala je le velika šibkost. Ko je končno le prišel dan, da je mogel iz postelje, je stopal oprt na svojega zvestega služabnika v jedilno sobo. Bil je za vse prazničen dan. Cvetje je krasilo stene in mizo.

Aleksandra je žarela od veselja. Celo oče se je smehljaj in delil z njo vso radost.

Lord Norton se je naslednje dni sprehajal z Aleksandro po vrtu. Ko se je čutil že dovolj močnega, sta šla tudi na daljše sprehode ob morskem bregu, skozi gozdove in vinograde.

Kar se je pa že slutilo, je moralo priti. Mladi lord se je z vso ljubeznijo svoje duše oklenil mladenke. In sedaj ni imel druge želje, kakor le eno, da bi bila kdaj Aleksandra njegova.

Nekega večera v septembru sta se sprehajala po verandi. Aleksandra se je zdela nadzemske bitje v beli obleki, na katero je padal lunin sijaj.

Lord Norton, ki je bil že popolnoma zdrav, jo je opazoval z nemim in tihim občudovanjem.

»Aleksandra!« je vzdihnil. »Štiri mesece sem že v vaši hiši in prijatelji na Angleškem so že v skrbeh zame. Preveč sem tudi že izrabil gostoljubnost vašega očeta. Sedaj moram odtod!«

Dekle je skrilo svoj obraz v nasprotno stran in prebledelo.

»Predno pa odidem, Aleksandra,« je pristavil živahnije, »vam moram razodeti nekaj, kar mi je noč in dan na srcu. Aleksandra, jaz vas ljubim iz vse duše. Dvakrat ste mi rešili življenje: ali hočete postati moja žena?«

Te resne besede so segle v globine njene duše, usta pa so ostala nema.

»Vi mi ne odgovorite? Je bilo vprašanje preveč

drzno? Obrnite svoj pogled name. Naj berem odgovor v vaših očeh!«

Dekle se je obrnilo in povесilo oči. V trepetajočem obrazu je bral, da mu to junaško dekle vrača ljubezen.

Prijel jo je za roko in vzkliknil:

»Moja ste, za vedno moja!«

Zaslišali so se koraki v hiši.

»Moj Bog, pozabila sem na očeta.«

»Zakaj se tresete, gospodična? Pojdiva k njemu in mu reciva, da se ljubiva.«

»Ne, ne morem... Vse sem mu na svetu... Ostati moram pri njem...«

»Ne ločim se več od vas! Spoštujem vas, občudujem vas, ljubim vas... Imel ga bom za svojega očeta. Z nama pojde na Angleško.«

»On ne pojde. On sovraži Angleško in rajši umre...«

»Saj je vendar Anglež. Anglež ne more sovražiti svoje domovine. Tudi mlad in inteligen ten je še, zato se ne sme pokopati v to puščavo! Videl sem, kako so mu žarele oči, ko je govoril o politiki. Na Angleško mora, kjer bo mož v politični službi na svojem mestu. Pojdiva takoj k njemu!«

Prijel je Aleksandro za roko in jo peljal v sprejemno sobo.

Gospod Strange je sedel pri mizi in gledal v neko knjigo. Ko sta vstopila je dvignil oči in bral na njunih obrazih skrivnost njenih src. Njegovo blede obličje je okamenelo. Mladi lord je čutil zmedenost njegove duše, pa je vseeno pristopil in prosil za Aleksandrino roko.

Trpek molk je sledil ti prošnji. Potem je gospod Strange hipoma vstal in rekel z osornim glasom:

»To je nemogoče! Aleksandra ne more biti vaša žena, milord! Slep sem bil, da nisem že prej opazil tega nežnega čustva med vama. Prihraniti bi moral to žalost svoji hčerki. Milord, v mojem življenju je neka skrivnost... Radi te ne bo Aleksandra nikomur nevesta!«

VII. POGLAVJE.

Ločeni srci.

Ta izjava je bila za oba hud udarec. Aleksandra je prebledela in strepetala, osupla je zrla na očeta, ki je bil resen in neskončno žalosten. Dasi se ji je trgalo srce, se je zdelo, da se je vdala božji previdnosti. Lord pa se ni mogel premagati in je ogorčen ugovarjal.

»Ne morem si misliti, da ste rekli zadnjo besedo, gospod Strange! Ljubim vašo hčerko in ona ljubi mene. Nimate nikake pravice naju ločiti, posebno pa ne radi kakšne domišljave skrivnosti. Tudi jaz imam pravico do Aleksandre.«

»Milord!« je rekel oče, ko je našel spet ravnovesje svoji duši, »ko bi moral izbirati med vsemi mladeniči na svetu, bi ne našel boljšega moža svoji hčerki, če bi se smela poročiti. Tako pa ni mogoče...«

»Zakaj vendar? Kakšna ovira je med njo in menoj?«

»Je ovira, ki je tudi najbolj goreča vaša ljubezen ne premaga,« je vzdihnil Strange. »Od rojstva že je določena za samsko življenje. Nad njo in nad menoj leži prokletstvo. Če bi vam tudi izpolnil željo, bi prišel dan, ko bi Aleksandro vi izgnali iz vaše hiše in iz vašega srca...«

»Oče!« je vzkliknila in spet strepetala, »kaj sem neki storila, da govoriš tako o meni?«

»Draga moja Aleksandra,« je rekel z glasom, v katerem se je očitala vsa njegova ljubezen do nje. »Mislim sem, da ti prihranim vso žalost na tem svetu, da bom vedno in samo jaz tvoj ljubljenelec! Verjel sem, da ne bo imelo tvoje srce v ti samotni drugih nagnenj. Vidim, da sem se zastonj boril proti vsemu temu. Saj me ljubiš, Aleksandra?«

»Še prašaj, oče!« in se mu je vrgla v naročje.

»Vidite, milord! Najmanjše sence kake krivde ni na nji. Prokletstvo, ki vaju loči, izvira od drugod.

Aleksandra je le nedolžna žrtev. Dan, ko ste stopili na grška tla, je bil za naju nesrečen dan.«

»Preveč ste rekli, gospod Strange. Sedaj pa imava že pravico, da nama razodenete to skrivnost.«

»Ne, ne morem. Leta in leta grize na meni, naj jo nesem še v grob!«

»Torej midva, ki sva deležna tega prokletstva, ne smeva vedeti za vzrok najine nesreče?«

Gospod Strange se je grenko nasmehnil.

»Ne izdam skrivnosti, milord! Vidite, da nisem še starček, saj imam šele petinštirideset let. Rad bi še delal tam na Angleškem med svojimi sovrstniki. Razumete tudi, da nisem kar tako brez vzroka zapustil domovine in se naselil v ti samoti.«

Potem je nadaljeval odločneje:

»Vi ste sedaj na potovanju. Jutri vam dam spremstvo do Aten. Vrnite se na Angleško in pozabite na mojo hčer! Tam si poiščete nevesto, ki bo primerna za vas!«

»Nekaj nemogočega zahtevate od mene, gospod Strange! Ljubim Aleksandro, ki je moja prva in zadnja ljubezen in je nikdar več ne izbrišem iz srca!«

»Potem si poiščeva s hčerko drugo še bolj pusto samoto. Ako ne zapustite Grčije vi, jo zapustiva midva!«

»Aleksandra, posredujte zame!« je vzkliknil mladenič. »Oče vas ljubi in vam zato ne more odreči nobene prošnje. Ali je mogoče, da me tudi vi tako pahnete od sebe?«

Dekle je dvignilo glavo. Njen obraz je bil bled in žalosten.

»Ali ne vidite, kako moj oče trpi?« je rekla milo. »Prav gotovo bi ne pehal sreče od mene, ako bi ne imel vzroka zato. Ljubim vas, milord! Kako pa naj bom vaša žena, ko tišči prokletstvo na me. Nočem vam povzročati žalosti in sramote radi tega! Moj oče ima prav: vrnite se v svojo domovino!«

Neizmerna žalost je zajela mladeničev obraz. Ali je Strange kriv takega hudodelstva pred davnimi leti?

Je morda izgnan iz domovine? Izobčen iz družine? Ne, tega ni mogel verjeti. Zato je rekel odločno:

»Gospod Strange! Meni se zdi, da ste vi na kakšen način žrtev krivde, ki so jo storili drugi. Biti vam hočem prijatelj in zaščitnik. Vzemite me v svojo družino!« Ker ni Strange odgovoril na to, je nadaljeval: »Ni treba, da mi razodenete svojo skrivnosti Ohranite jo zase! Samo Aleksandro mi dajte! Nikdo ne bo popraševal po preteklosti moje žene.«

»Ravno radi tega se čutim dolžnega, da vam to zabranim. Poznam strogo oholost visoke aristokracije na Angleškem. Ko bi zvedeli za njeno preteklost in za njeno ime, bi ji vse vaše bogastvo ne odprlo vrat v tiste kroge. Zato vas še enkrat pozivljam: pustite mojo hčer in odidite!«

Aleksandra si je z obema rokama zakrila obraz. Očetove besede so ji prebadale srce. Sedaj je bilo jasno, da se gospod Strange ne omehča.

»Aleksandra!« je zavpil lord ves obupan. »Hočete tudi vi, da odidem? Ali ni več upanja zame?«

Razkrila je svoj obraz, mu pogledala v otožne oči in rekla tiho:

»Ni upanja! Brez očetovega dovoljenja se ne poročim. Nikdar mu nisem še odrekla pokorščine. Tudi sedaj mu je ne odrečem!«

»Pojdem!« je vzkliknil Norton smrtno bled. »Vem pa, da me ljubite. Prisegam vam, da ste moja edina ljubezen. Nikdar ne poročim drugega dekleta! Gospod Strange ni treba, da iščete drugega kraja! Jutri zgodaj stopim na pot. Vrnem pa se prihodnje leto in se bom vračal, dokler ne spremenite svojih misli. Pride pa dan, ko ne boste mogli pustiti vaše hčerke na svetu same, brez prijatelja, brez zaščitnikov. V čast in veselje si bom štel, ako jo takrat izročite mojemu varstvu.«

Gospod Strange je bil ginjen.

»Dobro srce imate, milord! Srečnega bi se čutil, ako bi vam mogel izročiti svojo hčerko.«

»Gospod Strange, ali mi obljubite, da me pokličete za slučaj vaše bolezni?«

»Da, pokličem vas ... Povem vam pa, da tudi po moji smrti ne bo Aleksandra vaša žena.«

»Bog ve, kaj nam čas med tem še prinese. Dokler živim, bom vedno upal. Z Bogom, Aleksandra!«

»Vidiva se še jutri zgodaj, milord! Ti pa, Aleksandra se že sedaj posloviti od našega gosta!«

Gospod Strange se je umaknil v hišo. Mladi lord pa je stopil k Aleksandri in jo prijel za roko. Srce mu je trepetalo, ko ji je zrl v obraz. Težko je povedati, kaj sta ta trenutek oba trpela. Potem se je lord hipoma odločil: stisnil je Aleksandri še enkrat roko, se obrnil in vzdihnil ...

Aleksandra je stopila vsa zbegana za očetom. Ko ga je dohitela, je rekla z nežnim, a drhtečim glasom: »Ne žalosti se, oče! Ostaneva skupaj in živela bom samo zate.«

VIII. POGLAVJE.

Nevarnost grozi.

»Vaš konj bo kmalu tukaj, milord,« je rekel gospod Strange drugo jutro. Dal sem ukaz, da vas nekoliko mojih kmetov spremi v Atene.«

»Predno se poslovim od vas, gospod Strange, vam izražam največjo zahvalo in globoko spoštovanje za vse gostoljubne dni, ki sem jih užil pri vas.«

»V enakih okoliščinah bi tega tudi komu drugemu ne odrekel. Poudarjam vam pa še enkrat, da nikakor nisem želel tega vašega obiska. Boli me srce, ko vidim svojo hčer, ki ji je sedaj zagrenjeno vsako veselje.«

»Ni moja krivda, gospod Strange! Ljubim jo in se prav nič ne zmenim za vašo skrivnost. Vrnem pa se in jo odpeljem kot kraljico. Brez nje ne morem živeti.«

»Samo mislite si tako. Jaz sem prenesel še vse hujše bridkosti in vendar sem še živ. Noben član rod-

bine Nortonov ni še sklenil zakona s preprosto deklico. Tudi vi se še dobro premislite.«

»Zdi se, da poznate našo rodbino, gospod Strange?«
Rdečica je oblila samotarjev obraz.

»Slišal sem o nji. Saj jo na Angleškem vsak pozna.«

»Vi ste torej rojeni tam? Pa niste rekli nikdar niti besedice o svoji domovini!«

»Odkar sem se naselil v ti samoti, sem se odrekel vsem novicam od tam.«

»Ste-li poznali mojega očeta, gospod Strange?«

»Ne!« je odvrnil lakonično.

»Umrl je pred šestimi leti. Takrat sem bil še mladeten, zato so mi dali varuha.«

»Kdo pa je bil vaš varuh?«

»Človek iz ugledne družine, ki uživa spoštovanje v vseh aristokratičnih krogih: markiz munteronski.«

Strange je prebledel. V tem trenutku so se prikazali kmetje na poti. Zato se je obrnil v ono smer. Tako je tudi skril vtis, katerega je to ime napravilo nanj. Potem je rekel s slabotnim glasom:

»Govorili ste o varuhu. Je morda že star?«

»Nasprotno. Lep človek in mož v najboljših letih. Lahko bi že kdaj sklenil zakon. Ljubi namreč neko damo, ki pa ne mara zanj. Pred odhodom iz Anglije sem pa slišal, da se je dama že odločila, da mu to prošnjo usliši.«

»Kdo pa je ta dama?«

»Zelo lepa ženska kakih štirideset let. Je hči vojvode Stornowalskega in se imenuje lady Viviana...«

Gospod Strange je osupnil. Prijel se je za ograjo verande, kakor da bi iskal opore. Spodaj na cesti so že stali konji in mezgi, ki so jih pripeljali kmetje. Lordu Nortonu ni ušel vtis, ki so ga napravile njegove besede, zato je rekel:

»Najbrž, da vam niso neznana ta imena, gospod Strange! Pred osemnajstimi leti, ko sem bil še otrok, sta imeni markiza munteronskega in lady Viviane odmevali po celem svetu.«

Strange se je še trdneje oprijel ograje in dejal:
»Morate iti, milord! Sicer ne pridete pred večerom v

Atene. Še enkrat vas prosim: ne govorite o meni in o Aleksandri! Edina dobrota, katero mi lahko izkažete, je ta, da naju pustite živeti nepoznana v ti samoti. Sedaj pa: Bog vas blagoslovi!« Stisnil mu je še enkrat roko in hitro izginil po stopnicah v hišo.

Lord Norton se je pognal na konja, njegov služabnik in kmetje pa na mezge. Tako se je pomikala cela družba po ozki poti med gorami proti Atenam.

Še enkrat se je mladi lord ozrl. Videl je Aleksandro za zaveso in mahnil s klobukom v pozdrav.

Ko so šli skozi puste doline, se je lord boječe oziral naokoli. Bal se je, da bi se ne pojavil tolovaj Spiridijon in ga zopet zajel. Zato je prašal kmeta ob svoji strani:

»Ali se nam ni treba bati v teh samotah?«

»Sedaj še ne. Tolovajska družba je že več mesecev na severni strani Korinta. Zgodi se pa prav lahko, da bo kmalu zopet v ti okolici, ki je kakor nalašč ustvarjena zanj. Od nekega člana te družbe sem zvedel, da se tolovaji zelo bojijo, da jih dekle, ki vas je rešilo, izda. Zato jo baje hočejo ubiti.«

Lord Norton se je zganil. Videl je Aleksandro v resni nevarnosti, zato se je že hotel vrniti. Nekoliko je pomislil pa dejal:

»V Atenah vam dam pismo na gospoda Strangeja. Takoj pri povratku mu ga oddajte. Treba ga je opozoriti, da grozi njegovi hčerki nevarnost.«

Kmet je obljubil. Brez pripetljajev so še pred večerom prišli v Atene. Lord Norton je napisal list in naročil služabniku, naj ga odda onemu kmetu. Opozoril je tudi policijo na tolovaja Spiridijona. Obiskal je še konzula in prijatelje in pripovedoval vse podrobnosti. Da ni izdal gospoda Strangeja in njegove hčerke, je v svoji povesti nadomestil te njemu drage osebe z nekim viničarjem in njegovo hčerko. Nekaj dni potem pa je stopil na ladjo, ki je plula proti Trstu.

Ko so izginjali grški bregovi v daljavi, se je sprehajal na krovu. Sam pri sebi je rekel: »Vrnem se! Rojena sva drug za drugega. Naj bo kakoršnakoli skrivnost na potu, Aleksandre ne zapustim.« — —

Aleksandra pa je v tistem času hodila po cvetočem vrtu in mislila nanj. Odkar je lord odpotoval, ni bilo več očeta na spregled. Dobil pa je lordovo pismo in ga izročil svoji hčerki.

»Kakšna je vendar ta skrivnost?« se je vpraševala. »Dokler ni prišel lord v našo hišo, je bil oče vesel in miren. Sedaj se je ves izpremenil. Zakaj se ne smem poročiti? Zakaj naj se me ljudje izogibljejo, ko vse zvedo?«

V takšnih premišljevanjih je šla daleč od hiše in sedla na klop na koncu vrta. Luna je ravnokar vstala izza gorovja in osvetlila obronke in morje.

Zakrila je spet obraz z rokama in mislila — nanj.

Kar hipoma pa je zaslišala šum v bršljanovih listih na zidu. Nekdo je preskočil nizek zid in obstal ravno pred njo.

Bil je Spiridijon.

IX. POGLAVJE.

Ponesrečen poskus.

Ko je Aleksandra zagledala tolovajskega poglavarja, se je spomnila na pismo lorda Nortona in na njegovo svarilo. Vendar je našla toliko prisotnosti duha, da je skrila ves strah pred njim in ga je še vljudno pozdravila.

»Vrnili smo se spet v te kraje, lepo dekle,« je rekel zbadljivo. »Vojaki so odšli in grška vlada se je spet vdala lenobi. Vnovič smo mi gospodarji teh pozotov, zato sem prišel, da vam osebno izročim svoje pozdrave.«

»Želite stopiti v hišo?« ga je povabila s prisiljeno hladnokrvnostjo.

»Hvala, dekle! Vedel sem, da se sprehajate v takih le večerih po vrtu. Kar vam želim povedati, se lažje izreče tu pod milim nebom.«

»Kaj mi pa imate povedati?«

»Razne stvari. Predvsem moram govoriti o vašem gostu. Sem slišal, da je ostal Anglež celo poletje v vaši hiši.«

»Vas to kaj briga? Sprejemamo goste, ki jih sami hočemo. Sicer pa ste tudi vi uživali dva meseca gostoljubje pod našo streho.«

»Milord je bil tu cele štiri mesece. Prav srečen je, da je še pravočasno odšel. Sicer bi ga spet imel pri sebi v brlogu, to pot pa bi ne bilo rešitve zanj.«

»Samo to ste mi hoteli povedati,« je rekla malo marno.

»Mislim sem, da je takoj odšel v domovino. Ko bi le sumil, da ga ohranite pri sebi, bi ga takoj ubil,« je dodal z divjim navalom strasti. »Gorje mu, če se kdaj še drzne prikazati v teh krajih!«

»Če nimate drugih novic, lahko grem v hišo nazaj,« je rekla prisiljeno mirno.

»Ostanite! Nisem še končal! Moji tovariši so nezadovoljni z menoj. Moja in njihova usoda je še vedno v vaših rokah. Jaz vam zaupam, oni pa ne. Treba, da se enkrat ta reč odloči!«

»Prisegla sem, da vas ne izdam. To bom tudi držala!«

»Vem! Lahko bi me vi že kdaj izdali. Angleži bodo pripovedovali, kako so bili rešeni. Grška vlada bo pristnila z visoko nagrado na vas in se boste vdalil!«

»Nikdar! Besede ne bom prelomila!«

»Niste izdala naših skrivnosti ne mojega imena, srčna ste kot mlada levinja, poleg tega še lepa in čista kot angel. Vse te lastnosti kažejo, da ste rojeni za druge namene...«

Približal se ji je in ji strastno pogledal v oči.

»Niste rojeni, da bi gospodovala le par hlapcem in deklam, tudi ne, da bi gojila ta vrt. Rojena ste za kraljico oboroženih tolovajev, za nevesto strašnega Spiridijona...«

Stopil je prav tik do nje in hotel pograbit njeno roko.

Aleksandra je hotela odgovoriti, pa ji je zabranil.

»Počakajte! Nisem še končal! Strašen sem le svojim sovražnikom. Vam pa bom dober in sladak. Vsi moji tovariši se bodo klanjali pred vami. Takih dragocenih kamnov, biserov in oblek ne bo imela nobena nevesta...«

»Ne, tega ne!« je rekla odločno. »Sem rajši v preprosti hiši, ampak poštena in varčna.«

»Vidim, da nisem znal zadeti nežne strani vašega srca. Ljubil sem vas, še predno ste prišli v naše skrivališče., Pridobila ste si sedaj še ljubezen mojih tovarišev, ki bi vas radi imeli kot svojo kraljico. Grški duhovnik naju blagoslovi. Vse je že dogovorjeno. Le vaše privolitve je še treba.«

»In te ne boste imeli nikdar.«

»Torej nočete zlepa! Dosežem pa s silo!« je zagrozil, da bi jo prestrašil. Aleksandra pa je stala mirno.

»Dala sem vam odgovor. Ničesar več ne morem dodati.«

Rekla je in se hotela odstraniti.

Ni še napravila par korakov, ko je skočil za njo in jo s silo pograbil za roko.

»Ne pojdete tako lahko od tu,« je zaškripal z zobmi. »Nisem človek, da bi se tako zaničljivo ravnalo ž njim. Odločil sem, da postanete moja žena. In moja žena tudi boste.« Zapičil je strastne poglede v njene mile oči. Aleksandra se mu je izvila iz rok.

»Hudobnež!« je vzkliknila zaničljivo. »Samo en klic, pa pridejo hlapci in vas zapode.«

»Samo kriknite!« je zagrozil. »Prišel sem z nežnimi in ponižnimi besedami k vam, pa nisem nič opravil. Bom rabil pa silo... Ne boste klicali očeta, ne boste mi ušli... Moja boste, za vedno moja...«

In je zažvižgal kot nočni ptič. Takoj sta dva tolovaja preskočila zid in mu stopila ob stran.

»Polastita se je in jo odnesita v skrivališče!«

Pri teh besedah je vzel dolg in širok robec, ki ga je imel okoli vratu, in ga hotel vreči na njeno glavo.

Aleksandra je za trenutek obstala. Potem pa je stekla kot srna proti hiši in klicala na pomoč. Tolovaji pa za njo.

Storila je že nekaj korakov, ko se je spotaknila ob korenino na stezi in padla na tla. Zaklicala je še z močnim glasom na pomoč in že ji je Spiridijon vrgel ruto okoli glave.

»Nesite jo hitro proč! Hlapci so zaslišali njen klic!«

In res so že pritekli na vrt. Tudi gospod Strange je zaslišal klic in pritekel s samokresom. Tolovaji so se umaknili, a nesli svoj plen s seboj. Predno pa so dosegli zid, je Strange ustrelil. Zadel je Spiridijona v roko, da je spustil Aleksandro na tla. Tudi hlapci so začeli streljati, tolovaji pa so se že umaknili čez zid v bližnji oljkov gozd. Spiridijon je videl, da je sam. Jezno je pogledal Strangeja in hčerko ob njegovi strani in z ranjeno roko preskočil zid ter izginil za svojima tovarišema...

Ko so se vsi vrnili v hišo in z zapahi zavarovali vse vhode, je stopil oče k hčerki, ki je ležala vsa truda na naslonjaču in rekel trepetajoč na vsem telesu:

»Aleksandra! Spiridijon te je hotel ugrabiti s silo?«

»Da, oče! Tudi bi se mu to posrečilo, ako nisi prišel še o pravem času. Hotel je, naj bom njegova žena.«

»Poznam Spiridijona! Ponovil bo svoj poskus! Z vso družbo pride nad nas in nič ne opravimo proti njemu. Kmetje so tako vsi nezanesljivi.«

»Kaj naj pa narediva sedaj?«

»Tukaj ne bo več miru. Poiskati morava kak drug kraj!«

»Kam pa pojdeva?«

»Ne vem še! Bova že našla bolj puste in bolj divje samote kje v Aziji, Indiji ali Afriki, kjer bova bolj varna in kamor ne pride noben Anglež. Še to noč izdelam načrt. Uboga, uboga moja hči!« je vzdihnil.

»Le spi nocoj mirno, vsi bomo bdeli nad teboj.«

Potem jo je spremil v spalno sobo. Sam pa je sedel k mizi v delavni sobi in se zamislil.

»Spiridijon pripravlja zločin. Takoj morava proč! Kam naj greva? Morda je še dobro za naju, ako greva

odtod. Lord Norton se vrne in naju ne dobi več. Tako ga vsaj Aleksandra ne bo videla več.«

Vzel je zemljevid in iskal po njem.

»Daleč, daleč proti vzhodu... Proč od Anglije...« je mrmral sam s seboj.

X. POGLAVJE.

Skrivnost se razodeva.

Še drugega dne, ko je bil ves bled in truden od prečute noči, so ga mučile misli o bodočih dneh.

»Kaj bo z mojo hčerko, če jaz umrem? Ta misel se mi še ni vzbudila do sedaj.«

Potem se je odločil. Poklical je hlapce in jim razodel:

»Z Aleksandro pojdeva odtod. Vzameva jadrnico, ki je zasidrana v luki; nanjo ponesite živež in zaboje! Pazite, da se ne izdaste, ker Spiridijonovi vohuni so kje blizu.«

Hčerki pa je rekel:

»Še danes zvečer odrinemo. Vzemi perilo in vso obleko in spravi vse najpotrebnejše stvari v kovčege!«

»Kaj pa pohištvo?« je vprašala začudeno. Ni se mogla ločiti od predmetov, ki so jih gledale njene oči že izza mladih let.

»Ne moremo ga vlečiti s seboj.«

»Oče, kam pa greva?«

»Čez morje do Pireja, potem z vlakom v Atene. Iz Aten pa... Se že odločim pozneje,« je rekel ne gotovo.

Ves dan se je nato spravljal in odnašalo na jadrnico. Ko so bila vsa navodila izvršena, je poklical gospod Strange svojo služinčad k sebi in jo bogato poplačal. Ločil se je od hiše in stopil pripravljen za odhod z Aleksandro na vrt. Nebo je bilo oblačno in tema je ležala nad morjem in gorami. Strange je dejal:

»Prav gotov sem, da se bo Spiridijon spet poslužil

te noči za napad. Še o pravem času smo ukrenili vse potrebno.«

Nato je prijel Aleksandro za roko in jo peljal po stezi čez travnik k morju.

Ko sta bila že v oljčnem gozdu, sta zaslišala šum in tiho govorjenje. Strange je povlekel svojo hčer za neko deblo in pridržal dih. Bilo je kakih dvajset mož, ki so se previdno bližali hiši. Šli so prav mimo njiju, ne da bi ju zapazili. Slišala sta, kako je Spiridijon rekel:

»To pot naskočimo iznenada. Dekle nam ne bo ušlo!«

Strange je še tesneje privil Aleksandro k sebi. Tolovaji pa so se vedno bolj oddaljevali. Ko jih ni bilo več slišati, je spet prijel hčerko za roko in pohitel ž njo do brega. Stopila sta na jadrnico in jo z dvema hlapcema, katera je že prej odločil za to, potisnila od kraja. Sedla sta na klop ob robu in se ozirala nazaj. Jadrnica je brzo plula od brega na odprto morje. Ko so bili že daleč ven iz zaliva, je videl Strange, kako se je pordečilo nebo. Velik plamen je švigal na po-bočju proti nebu...

Tolovaji so zažgali njegovo hišo.

»Namenil sem se, da jo prodam komu v Atenah. Hudobneži bodo iz maščevanja pokončali še vinograde in vrt.« je vzdihnil.

Aleksandra je strepetala, ko je pomislila, kako strašni usodi je ušla. Medtem je jadrnica v ugodnem vetru brzo rezala valove in v daljavi je izginjal zadnji odsvit požara. Šla je v kabino in legla na divan, ni pa zatisnila celo noč oči. Slišala je očetove korake po krovu, klice mornarjev in škripanje vrvi. Zanja je bil mladenič, ki ga je ljubila dvakrat izgubljen. Kako naj sedaj izve za njeno bivališče?

Proti jutru se je jadrnica zasedrila v pirejski luki. Razložili so zaboje v skladišče ob pomolu in se z večernim vlakom odpeljali v Atene. Strange je poiskal neko malo znano prenočišče in je koj drugega dne obiskal svojega agenta. Po njem je prodal jadrnico in mu naročil, naj oceni še vpepeljeno hišo in zemljišče okoli nje in nastavi prodajno ceno.

»Torej se ne vrnete več tja,« je rekel agent. »Tudi ne, če ujamejo Spiridijona?«

»Ne! Ne verujem, da ga dobe v svoje pesti.«

»Angleška vlada je po informacijah lorda Nortona pritisnila na grško vlado; ta je odposlala močne čete proti Korintu. Tokrat gre zares in je prav moško, da bo poplačal svoje zločine.«

»Morda,« je rekel Strange ironično. »S hčerko pa si vseeno poiščevar varnejše kraje.«

Ko so prišli popoldne tudi zaboji, je rekel Strange svoji hčerki: »Neumno se mi zdi, da vlačimo to blago s seboj. Sedaj se je treba odpovedati grškim navadam in obleki, sicer bi preveč obračali pozornost nase, Aleksandra.«

»Ali si se že odločil, kam naj greva od tu?«

»Najraje bi se skril v kakšno oazo sredi Tihega oceana. Egoist sem, Aleksandra, da ti tako nalagam življenje v samoti.«

»Ne, oče! Do sedaj nisem poznala drugih ljudi, ampak le tebe in lorda Nortona. Tudi ne iščem družbe. Težko mi je le, ko nosiš sam vso težo svojih težav. Ali ti je ne morem nekoliko odvzeti?«

Strange je zmajal z glavo.

»In vendar se mi zdi, da sem že odkrila tvojo skrivnost,« je rekla sladko.

Strange se je stresel.

»Ni mogoče!« je vzkliknil z raskavim glasom.

»Oče, ker sem bila vzgojena v samoti, si misliš, da ne vem ničesar iz sveta. Pozabljaš, da sem brala dela Walterja Scotta in dela drugih romanopiscev in pesnikov. Poznam bolje življenje, nego si ti misliš. Tudi vem, zakaj bi me sovražili, če bi bila Nortonova žena...«

»Aleksandra! Kaj govoriš vendar?«

»Razodenem ti svoje srce, oče! Tistega večera, ko si rekel da se ne smem poročiti, sem že izvedela resnico. Čudila sem se, da nisi prej nikdar govoril o moji materi...«

»Aleksandra, ti se motiš! Tvoja mati je bila najčistejša med ženami, iz ugledne rodbine in ni bila zmožna storiti kako nepoštenost. Tvoja mati je bila angelj iz nebes.«

Dekle ga je gledalo z začudenimi očmi.

»Potem sem se motila. Bala sem se ... Govori mi o nji, oče! Povej mi, kdaj je umrla?«

Gospod Strange je vstal in stopil k oknu. Pograbila ga je želja, da bi ji povedal svojo žalostno zgodbo. Kakor balzam bi vplivalo to na njegove rane.

»Ne morem ti govoriti o nji,« je rekel z negotovim glasom, »ne da bi ti razodel, kar sem že dolga leta skrival. Kako naj ti razodenem to grozno skrivnost? Kako naj ti povem, zakaj si obsojena za samsko življenje? Kar groza me sprehaja ...«

»Pa mi ni treba tega pripovedovati, ljubi oče! Povej mi le to: v čem obstoji prokletstvo, da se ne smem poročiti. Je morda kakšna dedna bolezen?«

»Ne, ne! To bi bila samo nesreča. Ne moreš si misliti, kolikokrat sem že premišljeval po odhodu lorda Nortona, kako bi ti vse to povedal. Kako sem hrepenel, da bi vsaj enkrat še videl svojo domovino, predno umrem!«

»Zakaj ne smemo na Angleško, oče? V knjigah sem brala, da je London tako velik, da se ljudje kakor v puščavi izgube v njem. Ali bi se tudi midva ne skrila v tem mestu bolje nego drugod?«

Rdečica je oblila Strangejev obraz.

»Mnogo sem se spremenil v teh osemnajstih letih,« je rekel tiho. »Kdo me še pozna tam? Ne, ni mogoče! Izpostavil bi se preveliki nevarnosti.«

»Zakaj pa?«

»Hočeš vedeti? Torej naj bo! Povem ti zgodbo, ki tišči na tvojo nedolžno glavo in na mojo. Povem ti, zakaj si izobčena iz krogov visokih in uglednih družin. Poslušaj me torej!«

XI. POGLAVJE.

Zločin na Munteronu.

»Oče,« je dejala hči tiho. »Če ti je pretežko, pa ne pripoveduj tega.«

»Ne, sedaj imaš pravico zvedeti vse. Bog naj mi odpusti, če zvalim svoje breme tudi na tvoja ramena. Mislil sem, da bo tvoje življenje lepo in mirno, da ne boš nikdar poznala ljubezni in strasti, katerih je polno človeško življenje. Pisano je, da padejo krivde očetov na njihove otroke. Rajši bi bil sedaj mrtev, samo da bi ti prihranil to žalost. Ko bi lord Norton ne prišel v Grčijo, bi bil svet za te zaprt. Razbojnik Spiridijon bi bil le krotko jagnje do nas. Vse nesreče izvirajo od tega lorda.«

»Saj ni namenoma storil tega. Božja previdnost je to,« je omenila hči.

Strange je vstal in šel po sobi. Potem je spet sedel:

»Naj ti povem, dokler imam še kaj poguma. Pred osemnajstimi leti je pretresla vso Angleško strašna novica, ki je zadela še posebno višje kroge. Mnogo se je pisalo in cela Evropa se je zgražala nad tem. Ves svet je takrat govoril o strašnem zločinu... pravi žaloigri na Munteronu...«

Zadnje besede je izgovoril bolj tiho. Aleksandra je komaj dihala.

»Še danes ni ta strašni dogodek pozabljen. Potek tega dogodka in njegovega velikega procesa je bil zbran v knjigo, ki je bila prevedena v razne jezike. Še tu v Atenah sem pred leti slišal o tem. — Pred edenindvajsetimi leti je bila rodbina munteronska ena izmed najuglednejših in najbolj spoštovanih v kraljestvu. Z močjo in slavo, katero si je pridobila na raznih bojiščih, je nadkrilila vse druge, zato sta bila udarec in sramota še večja. Markiz iz Munterona je bil mož kakih štiri-desetih let. Bolehal je na neozdravljivi bolezni. Živel je samsko življenje in je tudi sklenil, da se nikdar ne poroči. V mladosti je bil sicer zaročen z lepim dekle-

tom iz boljše družine. Ta pa ga je zapustila in šla za lepšim mladeničem. Zato se njegova srčna rana ni zacelila. Imel pa je brata, ki je bil za celih šestnajst let mlajši in mu je bilo ime lord Heron. Temu je bil varuh in najboljši prijatelj. Določil je, da bo ta njegov brat dedič po njem in vsi so ga že smatrali kot bodočega markiza munteronskega. Videč lepo prihodnost, se je lord Heron poročil s prekrasno hčerko vojvode stornowalskega. Lady Viviana je bila še mlada in hladna. Mladi mož pa jo je silno ljubil. Z vsemi častmi jo je pripeljal na Munteron in tudi markiz jo je sprejel kot svojo gospodovalko in bodočo markizo na Munteronu. Tu se je lordu Heronu porodila edina hčerka. Ker ni bilo otrok moškega spola, je bila ta že vnaprej določena za dedinjo celega premoženja. Stari markiz je bil zelo vesel tega otroka, zato mu je dal sam ime, ki je bilo takrat zelo v navadi, namreč ime Konstanca.«

Gospod Strange se je prekinil in stopil k oknu. Zajel je svežega zraka in se spet obrnil k hčerki.

»Dve leti sta mladi Heron in nevesta živela kakor v raju. Konstanca se je vsak dan lepše razvijala, da so se starši prav zaljubili v njo. Ko pa je bilo nebo prav jasno in brez najmanjše meglice, je udarila strela med nje. Med markizem iz Munterona in vojvodo iz Stornowala je radi nekega političnega vprašanja nastal hud prepir. Sovražnost je šla že tako daleč, da je markiz prisegel, da ne bo njegova nečakinja Konstanca nikdar gospodinja na Munteronu. Mesec dni po tem prepiru je kazal markiz še vedno sovražen obraz. Zapuščal je pogosto graščino in dajal z besedo in pogledi lady Viviani razumeti, da je ne mara pri sebi. Brat je posredoval in si še sam nakopaval sovraštvo. Nekega večera je povabil markiz oba v svojo knjižnico. Tam so bile zbrane še druge osebe, ki naj bi bile priče njunega ponižanja. Pred vsemi je markiz slovesno razodel, da se misli poročiti in sicer zato, ker noče, da bi kdo iz rodbine Stornowalskih podedoval njegovo premoženje. Pristavil je, da je že našel nevesto. Poroka bi se izvršila koj drugega dne.«

Strange je spet šel po sobi in vzdihnil.

»Ne poznaš družabnega življenja na Angleškem, Aleksandra! Zato si niti ne moreš predstaviti, kako porazno je vplivala ta odločitev na lorda Herona. Bil je že gotov, da preide bratovo premoženje z naslovom na njegovo rodbino. Sedaj pa je radi otroškega maščevanja spet potisnjen med priproste družine. V dvorani je nastal mučen prizor. Lord Heron je prosil svojega brata, naj se vendar premisli. Poroka bi se morala vršiti drugega dne ob enajsti uri. Oskrbnik, kuhar in druga služinčad so že vse pripravili, ne da bi lord Heron kaj vedel o vsem. Markiz je tudi pozval lady Heronovo, naj zapusti graščino še predno zasede nevesta njeno mesto. Ker je bil lord Heron nasilne narave, je rekel v obrambo svoje žene več nezaslišanih besed. Naposled jo je prijel za roko in jo peljal k vratom. Na pragu pa je zaklical: »Mislite, da pripeljete nevesto, ki naj mi ukrade dedščino, katero ste mi slovesno obljubili. Bog ne bo pripustil te krivice! Vaše neveste ne bo nikdar na Munteronu! Prisegam, da se bom maščeval! Varujte se, markiz!«

Gospod Strange se je obrnil h hčerki, ki je pazljivo poslušala vsako besedo.

»Bile so seveda le nepremišljene besede, Aleksandra! Prisegam ti, da niso imele nikakega pomena. Kaj vse se ne izreče v navalu razburjenosti? Priče pa so si jih dobro zapomnile. Še v isti noči so neznanci ubili markiza v njegovi postelji...«

Aleksandra se je zgrozila in spustila obe roki s prekrizanimi prsti v naročje.

»Dvornik ga je zjutraj našel v mlaki krvi. Lord Heron je prebil nekaj te noči na vrtu, okoli polnoči pa se je spet vrnil v hišo. Prej pa je še postal pred sobo svojega brata, da bi ga skušal pregovoriti. Ko se je premislil, je šel po prstih, da bi ne zbudil spečih, proti svoji sobi naprej. Naletel pa je na dvornika, katerega so boleli zobje in ta je šel iskat zdravila. Ta je tudi pozneje pričal, da je videl, kako je lord Heron stopil okoli polnoči iz markizove sobe. Heron je radi bratovega ravnanja imel nemirno spanje. Zato je v

jutru še poležal. Ko pa je zapustil posteljo in se odpravljaj skozi vrata, je stal policijski agent pred njim; obdolžil ga je bratomora... Vse okoliščine so pričale proti njemu, zato so ga spravili v ječo. Celo njegova žena, so trdili pozneje, ga je spoznala za krivega. Še hujši dokaz je bil madež krvi na njegovi desnici, v katero se je slučajno ranil med nekim trnjem na vrtu. Lord Heron se je z vsemi močmi boril proti tem pričanjem, a vse zastonj. Tako se je zgodilo, da je bil obsojen na smrt...«

Gospod Strange je pomolčal, kakor da bi hotel zajeti novih moči, potem je nadaljeval:

»Sledilo je nekaj strašnih dni. Heronov tast, vojvoda stornowalski ni mogel prenesti sramote, da bi njegov zet visel na vislicah. Zato je skušal s svojo hčerko, ki je bila še vedno vdana svojemu možu, kako bi nesrečneža rešil. Posrečilo se mu je, da je podkupil z veliko svoto čuvaja, ki ga je izpustil. Žena mu je poslala na določen kraj obleko, denar in pismo, v katerem ga prosi, naj zbeži z jadrnico, ki je zanj pripravljena v luki, ne da bi jo še enkrat videl. Tako je zbežal mimo Portugalske v Brazilijo, kjer se je z dobroidočo trgovino preživel dve leti. Vroča želja po svojih ga je prignala spet v Evropo. V Parizu je bral zgodbo cele obravnave in zvedel, da je višje sodišče ločilo zakon med njim in ženo, ki je tako spet postala lady Viviana. To pa je bil zanj najhujši udarec...«

Aleksandra se je tako vživela v očetovo povest, da ni zapazila, kako se je oče obrnil proti oknu, da bi ne izdal svoje ganjenosti. Šel je še parkrat po sobi potem spet začel:

»Lord Heron je tiste dni naletel v nekem angleškem listu na notico, da sta se vojvoda in njegova hči Viviana z otrokom nastanila v vili v Nizzii. Takoj je odšel z vlakom tja. Trpljenje in duševne skrbi so tako spremenile njegov obraz, da se ni bal, da bi ga kdo spoznal. Zato je brez strahu zahajal in postajal v bližini vile, da bi tako od blizu videl svoje drage. Nekoga dne je zopet stal ob ograji in videl, kako se je odpeljala kočija iz vile. Spoznal je tasta, ki je bil še

vedno trden in neupogljiv mož. Njegova žena pa je bila oblečena v črno obleko; njen obraz je bil sicer bled, ponosna in mrzla pa je bila kakor poprej. Med njima je sedela mala Konstanca, ki je imela sedaj štiri leta. Lepe modre oči so gledale izpod dolgih kodrov. Lord Heron je šel za njimi z žejnimi očmi. Potem se je bridko zjokal... Vse naslednje dni je prebil v njih bližini... Ko je videl nekega dne Konstanco samo na vrtu, ga je navdala strašna misel in koj za njo tudi sklep: pograbim otroka in bežim ž njim... Skočil je k svoji Konstanci, jo narahlo prijel, da se mu je še v naročju smehljala in odbežal ž njo... Pol ure potem je že bil na poti v Italijo in od tam v Grčijo...«

Aleksandra je pritajeno vzdihnila. Strange je ni čul in govoril naprej:

»Po enem mesecu je bral v časopisu v Atenah, da je mlada markiza Konstanca utonila v morju, ki se je neposredno dotikalo vile. Plima je odnesla malo telesce na odprto morje, da ga niso mogli najti. Torej niti najmanjšega suma o kakšnem ropu. Morda ni bilo prav, da se je otrok odtrgal materi? Meni se zdi, da ne! Kaj bi se neki zgodilo, ko bi nekdanj moral zvedeti vso resnico od svoje matere?...«

»Ne, ne! Prav je storil, da jo je vzel k sebi,« je vzkliknila Aleksandra.

»Govoriš resnico, Aleksandra? Ali bi ne bilo bolje, da bi jo prepustil božji previdnosti?«

»Ne, oče! Saj je bil lord Heron po nedolžnem obsojen!«

»Meniš, da je še vreden ljubezni?...«

»Da, ljubila bom lorda Herona, markiza iz Munterona!« je rekla z nežnim glasom in povzdignila svoje modre oči k očetu, »prav tako, kakor sem do zdaj ljubila gospoda Strangeja.«

Nato mu je z neizmernim veseljem padla okoli vratu... vse trpljenje je bilo pozabljeno.

XII. POGLAVJE.

Aleksandrin sklep.

»Ubogi oče! Kako sem sedaj vesela, da si mi razodel to skrivnost. Delila bom s teboj breme, ki si ga nosil vsa dolga leta.«

Gospod Strange — ohranimo še naprej to ime — je sedel na stol. Odkar je bil obsojen radi bratomora, ni še noben človek, ki bi spoznal njegovo nedolžnost, spregovoril pomilovalne besede ž njim. Aleksandrina beseda pa ga je ganila v globino srca. V obe roki je skril svoj obraz in se bridko razjokal. Hčerka mu je položila roko na glavo in ga z ljubeznivimi besedami tolažila.

Ko je nehal jokati, je dvignil glavo in rekel:

»Ne misli, Aleksandra, da sem slabič. Močno sem se le bal učinka, ki ga napravi to razodetje nate. Če bi te s tem izgubil, bi bil to smrtni udarec zame!«

Ko se je povsem umiril, je vprašala: »Dovoli eno vprašanje, oče! Po tvojem pripovedovanju je Konstanca...?«

»To si ti, Aleksandra Strange. Dal sem ti drugo ime.«

»In moja mati? Povej mi kaj o nji!«

»Tvoja mati, ki je sedaj ločena žena, živi na Angleškem in je uverjena, da si ti mrtva. Enako misli morda tudi o meni. Lord Norton mi je pred odhodom govoril o nji. Ona je najlepša dama v višjih krogih in jo vsi zelo časte. ōmožila pa se še ni. Pravijo pa, da se prav kmalu zaroči...«

»Zaroči?« je vzkliknila Aleksandra začudeno. »Moja mati?... Tvoja žena?«

»Ne zabi, Aleksandra, da je ločena. Oh, kako strašna je ta angleška postava!«

»Ne, oče! To ne bo res! Ne verujem, da poroči moja mati drugega moža!«

»Tvoja mati veruje, da sem kriv zločina in da sem že mrtev. Ljubil sem jo in jo še ljubim. Vse bi dal, da bi jo le videl. Zblaznel bi, ko bi izvedel, da je drugemu dala svojo roko... Oh, kolikokrat sem že prosil ljubega Boga, da bi se izpričala moja nedolžnost! Vse zastonj... Mrtev sem po postavi in ti si mrtva v očeh sorodnikov, tako preide premoženje in naslov na sorodnike v drugem kolenu. Ta pa je neki Roland Ingestre, ki je sedaj markiz na Munteronu in se tudi kmalu zaroči z lady Viviano. On je bil tudi priča dogodka med menoj in bratom usodnega večera.«

»Kakšen človek pa je?«

»Povsod priljubljen in sedaj kot markiz tudi poln oblasti.«

Aleksandra je postala resna. Nekaj časa je pre-mišljevala, potem pa rekla:

»Oče, ali nisi ti nikogar osumil tega umora?«

»Ne. Moj brat je bil včasih zelo razdražljiv in je imel tudi sovražnike radi tega. A nikdo med njimi ni bil zmožen kakega zločina.«

»In ta Roland Ingestre? Ali ti ni nikdar šinila misel v glavo, da bi utegnil...«

»Nikakor! Ingestre ni zmožen take hudobije.«

»In hišni ljudje? Dvornik te je videl in pričal proti tebi. Kdo ve, če ima popolnoma mirno vest?«

»On, ki je toliko let zvesto služil na Munteronu? Ne, Aleksandra, nanj ne more pasti nikak sum.«

»Potem je bil kak tat.«

»Tudi ta ne, saj ni bilo nič ukradenega. To more izvirati le iz maščevanja. Meni že spočetka ni nikdo verjel. Celotni moji odvetniki si niso prizadevali, da bi krivca odkrili. Če je to poskušala moja žena, ne vem. Dvomim pa, ker je tudi sama verjela, da je ta zločin moje delo.«

Aleksandra je obmolnila in premišljevala.

»Ne trgaj si možgan radi tega, Aleksandra! Sedaj veš za mojo bol. Sama odloči ali sem ravnal prav ko sem te iztrgal svoji materi, ali ne.«

»Prav si ravnal, oče!«

»Tudi, ko sem lordu Nortonu odrekel tvojo roko?«

»Tudi! Na naju leži prokletstvo. Dokler se ne izkaže tvoja nedolžnost, se nikdar ne poročim!« je rekla odločno.

»Da, ti si moj pravi otrok!« je vzkliknil Strange vesel. »Sedaj se pa odločiva, kam bova šla! V Egipt. v Rusijo, v južno Ameriko?«

Aleksandra ni odgovorila takoj. Po dolgem premisleku, je rekla »Ti, oče, ostaneš tukaj v Grčiji, kjer si varen. Jaz pa pojdem na Angleško.«

»Na Angleško? Čemu vendar, moja hči!«

»Pojasni mi hočem to skrivnost in izpričati tvojo nedolžnost. Ne odreci mi tega, te lepo prosim. Nisem več otrok! Ljubezen do tebe nadomesti to, kar mi zmožnost in izkušnja odrečeta. Nekdo je storil zločin, katerega si ti obdolžen, in sedaj mirno živi, ti si pa še vedno v nevarnosti za svoje življenje. Četudi sem le slabotno dekle, resnico bom vendar znala poiskati.«

»Aleksandra, tvoja misel je nezaslišana!«

»Ne tako, oče! Nikdo še ni skušal zločina odkriti. In vendar mora biti nekdo, ki ga je zakrivil. Poskrbela bom, da se odstrani vsak madež na tvojem imenu. Nikomur ne razodenem kdo sem in kdo je moja mati, dokler ne bo izkazana tvoja nedolžnost...«

»Ne morem, ne smem te pustiti tja! Ti ne poznaš Angleške. Tvoja lepota bi ti bila samo v napotje in nevarnost in prav kmalu bi spoznala, da je tvoje breme pretežko. Ne, Aleksandra, ne smeš odkupiti moje nedolžnosti z žrtvijo miru in sreče!«

»Moja sreča! Nikdar ne bom srečna, dokler te ne vidim na mestu, kamor v resnici spadaš. Misli na bodočnost! Imaš še veliko dni pred seboj. Upanja in srčnosti imam dovolj; srce mi pravi, da zmagam. Ko bodo vsi verjeli v tvojo nedolžnost, bom žena lorda Nortona in šele takrat bom srečna.«

Hčerine besede so mu segale globoko v srce.

»Nedolžen si, oče! Krivec pa, če ni že mrtev, se ne more skrivati večno. Tudi doba osemnajstih let ni mogla zbrisati sledu za njim. Oče, pusti me, naj grem! Bog bo moj vodnik!«

Strange je že čutil, da se bo moral vdati. Bolj kot nase, je sedaj mislil na Aleksandro, ki si bo sama izravnala pot do sreče.

»Sama si, kako naj te tako pustim na pot?«

»Ne boj se, oče! V Parizu se oglasim pri svoji bivši učiteljici, od tam pa grem v kraje, kjer si preživel nekaj srečnih let. Brez strahu in z globoko vero v srcu sprejemam to vzvišeno nalogo.«

Strange je dolgo časa zrl Aleksandri v oči; njena srčnost in njena vera v uspeh sta vzbudila nove upe v njem.

»Ne morem ti odreči,« je rekel. »Bog naj vodi in varuje tvoje korake! Na Angleško pojdeš in Bog naj blagoslovi tvoj trud za me! Nevarnosti so velike. Prosil bom Boga, naj ti da moči, da jih premagaš...«

XIII. POGLAVJE.

Pogled nazaj.

Ko se je drugega dne gospod Strange vrnil po opravkih iz mesta, je rekel svoji hčerki:

»Prvi korak je napravljen, Aleksandra! Naročil sem za te vozni listek do Trsta. Ladja odplove v treh dneh.«

Hčerka se mu je pristrčno zahvalila.

»Ali se morda še nič ne kesaš, da si si naložila to breme?«

»Ne, nasprotno! Čim premišljam o tem, tembolj trdna sem v svojem sklepu. Le to mi je težko, da te moram zapustiti. Vem pa, da Bog ne zapusti hčerke, ki išče dokazov za nedolžnost njenega očeta.«

»Potem ti je treba še obleke. V grški noši ne moreš po svetu. Povsod cenijo človeka največ po obleki. Želim, da se oblačiš tvojemu stanu primerno, zato ne štedi z denarjem in piši v slučaju kakšne potrebe. Denar premaga vse ovire. Svetujem ti pa, da ne najameš nikakih detektivov, ki bi ti znali le škoditi.«

»V sili se obrnem nate, oče! Detektiv pa bom jaz sama. Dokažem ti, da sem vredna tvojega zaupanja.«

»Glej, da ne izdaš svojega imena niti svoji materi, če se kje sestaneš ž njol«

Aleksandra je obljubila. Potem je vprašala:

»Dovoli, oče, da ti stavim nekaj vprašanj. Rekel si, da je bilo usodnega večera v knjižnici več prič. So se te izjavile proti tebi?«

»Seveda! Saj so ravno te prinesle največje dokaze proti meni. Videli so, da sem bil jezen in zelo razdražen, ko sem odšel skozi vrata.«

»Kdo so bili?« je vprašala Aleksandra in vzela svinčnik in papir.

»Prvi je bil Roland Ingestre, moj bratranec v drugem kolenu in sedanji markiz na Munteronu in lastnik vsega premoženja. Drugi je bil dvornik Janson, zvest in vsega zaupanja vreden služabnik. Tretji je bil Karol Blant, tajnik mojega brata. Četrti je Jakob Orrin, upravitelj; užival je spoštovanje pri vseh, ki so ga poznali. Zadnji pa je bil Peter Renard, hišnik mojega brata in Francoz po rodu, mož temnega in skoraj hudobnega pogleda.«

Aleksandra si je vse zapisala.

»Povej mi še, v kakšnem razmerju so bile te osebe do pokojnega markiza?«

»Morda ne sumiš, da bi bil med temi ubijalec?«

»Nobenega ne sumim. Če poizvedujem, moram vendar poznati vse okoliščine. Čudno se mi zdi, da si je po markizovi smrti Roland Ingestre največ pridobil. Ali je bil prej revež?«

»Kot sorodnik je bil večkrat markizov gost. Tudi ga je večkrat podpiral z večjimi svotami denarja. Bil je pač v težkih razmerah. Po očetu je sicer podedoval, pa je tudi v boljših družbah veliko zapravil. Mojemu bratu pa je bil vedno hvaležen. Ne morem dvomiti o njem.«

»Morda je dvornik Janson po markizovi smrti kaj pričakoval zase? Saj je bil ravno on, ki te je videl, da si šel iz markizove sobe.«

»Janson? Saj je ravno on svaril markiza pred nameravano poroko, pa ga je ta kar zapodil od sebe.«

»Torej je imel vendarle vzrok, da se maščuje.«

»Draga moja! Lahko rečem, da so imeli vsi, ki so ž njim občevali, kak vzrok, da ga niso mogli ljubiti. Zadnje mesece je bil preveč razdražljiv. Z Jansonom se je še dan poprej prav hudo sprl...«

»Kaj pa Karol Blant?«

»Tega pa kar ni mogel videti več. Celo udaril ga je in mu je ta tudi enako povrnil. Še istega dne pred umorom ga je markiz za vedno odslovil.«

»Ta je že drugi, ki bi se mogel maščevati. Pa upravitelj Orrin?«

»Tudi do njega je bil markiz prav v slabih odnosih. Grozil mu je celo, da ga vrže v ječo.«

»Tako je bil torej tudi Orrin lahko kriv tega umora. Kaj pa ta Renard, oče?«

»Renard pa je bil tarča za vse njegove puščice. Še istega usodnega večera je pridrvel v njegovo sobo in ga vrgel skozi vrata doli po stopnišču. Nesrečnež je tako zadel ob zid, da je dobil veliko rano na licu, katera se mu gotovo še sedaj pozna.«

»Oče, zakaj ni padel nikakšen sum na te štiri može? Kako so šli kar tako mimo njih?«

»Ker so vse okoliščine pričale samo proti meni. Celo moj odvetnik ni verjel v mojo nedolžnost.«

»Saj bi morali vendar dokazati ali je šlo za maščevanje ali za rop!«

»Markiz je imel veliko strast do diamantov in biserov. Imel je že lepo zbirko teh dragocenosti. Po umoru je ta zbirka izginila...«

»Potem?«

»Ingestre je potrdil s prisego, da jih je zastavil po naročilu markizovem. Isto so potrdili tudi ostali trije. Našel pa se ni nikoder zastavni list, ki bi povedal kdaj, kje in pod kakšnimi pogoji so bile te reči zastavljene. Nekateri so mislili, da jih je dal svoji zaročenki. Vsi drugi pa so dolžili mene. Še danes, se zdi, da se ne ve nič gotovega o tem.«

»Katere neovrgljive dokaze tvoje krivde pa so sodniki naštevati?«

»Prvi dokaz je bil ta, da sem se šele ob dveh popoldnih vrnil v svojo sobo. Drugi dokaz: šel sem ob isti uri, ko se je izvršil umor, nekako kradoma iz sobe markizove v svojo. Tretjič: imel sem krvne madeže na roki in na obleki. Četrtič: grozil sem svojemu bratu z maščevanjem. Petič: povod, ki me je k temu zločinu nagnil. S poroko markizovo bi namreč izgubil bivanje in dedščino na Munteronu zase in za svojo hčerko. Že ti dokazi so govorili dovolj proti meni. Zadnji dokaz pa je doprinesel duhovnik Amory, ki je bil povabljen, da zaveže poroko naslednjega dne. Stanoval je v sobi, ki je bila nasproti markizovi in je iz nje slišal glasove. Prižgal je luč in videl, da je manjkalo še deset minut do dveh. Markiz je kričal, v glasu pa, ki mu je odgovarjal, je spoznal mene. Ko je nastala tišina, je bil mnenja, da sem se pomiril z bratom. — Zberi, Aleksandra, vsa ta dejstva in boš videla, kako grozno je bilo vse pričanje zoper mene.«

»Pa ni še dovolj,« je nadaljeval potem. »V markizovi roki so našli raztrgan robec z začetnico mojega imena, drugo polovico tega robca pa so odkrili v moji spalnici. Robec je bil res moj. Kako je prišel v markizovo sobo, si še danes ne morem pojasniti. Tudi nož, s katerim je bil markiz umorjen, je bil moja last. Zastonj sem prosil, da bi me proti varščini spustili na svobodo, kjer bi sam iskal protidokaze. Še moja žena me ni ne obiskala, ne pisala. Moj odvetnik mi je pa kar svetoval, naj izpovem svojo krivdo. Tako ni bilo nikogar, ki bi verjel v mojo nedolžnost. Zato sem bil kot zločinec obsojen na vislice.«

Aleksandra je med tem govorom prebledela. Sedaj je šele spoznala, kako težko breme si je naložila in se je že balá, da ji ta namen ne uspe.

»Odkar sem zbežal, nisem imel več upanja, da bi mogel kdaj izpričati svojo nedolžnost. Bežal sem samo radi tega, da bi prihranil tvoji materi in tebi sramoto. Bežal je tudi jetničar z menoj. Bog ve, kod se neki on skriva. Moja žena je ločena, prokletstvo pa leži na meni in na tebi. In to radi tistega velikega vprašanja: kdo je ubil markiza munteronskega?«

Aleksandra je vprašala: »Oče, ali si imel kakšnega sovražnika?«

»Nobenega, da bi jaz vedel. Zdi se pa, da se je zločinec poslužil mojega robca in noža, da bi s tem zvrnil sum na mojo osebo. Kaže, da je bila oseba, ki mi je hotela nesrečo. Renarda nisem nikdar imel rad, to je tudi on sam vedel.«

»Enega pa ne razumem, oče. Kako, da ti tvoja žena ni verjela?«

»Tega ne vem. Prav rad bi videl, da bi verjela. Že misel, da sem v njenih očeh razbojnik, me grozno muči. Ko bi kdaj spoznal, da je bila uverjena o moji nedolžnosti, potem bi lahko in srečno umrl.«

»Videl boš, oče! Tvoja žena ti vrne pravico.«

»Zakaj ne rečeš, moja mati?«

»Ne morem, oče! Zapustila te je v najbridkejših trenutkih in se sedaj vnovič poroči z drugim možem. To je proti božji postavi! Kako naj jo še imenujem, mati? Ne govoriva več o njil«

»Aleksandra! Dasi ni imela povsem zaupanja v me, je pa vendarle vredna vse tvoje ljubezni. Tudi jaz jo še vedno ljubim. Če jo kje vidiš, mi sporoči ali je še vedno lepa, ali res ljubi markiza na Munteronu.«

»Da, oče! Vse ti bom poročala. Kje pa boš ti medtem?«

»Poiščem si kakšno pribežališče med gorami. Pisma naslovi na mojega agenta v Atenah. Piši pa vsak teden! Sedaj pa sestaviva načrt tvoje poti!« Vzel je zemljevid in ga razgrnil po mizi; na njem je začrtal pot.

»Ta rdeča pika tukaj je grad Munteron. Tukaj začno tvoje skrbi in tvoja žalost... Če ti je že sedaj pretežko, reci le eno besedo in pojdeva skupaj v najoddaljenejši kotiček sveta, kjer ne zvedo več o naju.«

XIV. POGLAVJE.

Golobica odleti.

Aleksandra pa se ni odpovedala svojemu sklepu, četudi so jo napadale zle predslutnje. Dan pred odhodom ji je dal oče denar. Drugega dne se je oblekla v potno obleko. Ni bilo več grško dekle, ampak angleška gospodična, kateri se je na obrazu bralo, da je iz plemenite družine. Njena lepota ji je bila zares le v napotje in v nevarnost. Zato se je oče užalostil, ko jo je gledal.

»Ne kaži mi žalostnega obraza, oče! Le če bom imela tvoj veseli obraz pred očmi, bom imela moč in srčnost v vseh okoliščinah,« je rekla sladko.

»Aleksandra! V današnjem časopisu je prav zanimiva novica: Spiridijona so ujeli...«

»Ali je to mogoče?« je rekla z neverjetnim naglasom.

»In vendar je res. Saj še veš, da sem ga ranil, ko te je hotel ugrabiti. Ko je zažgal našo hišo, ni imel več časa, da bi uničil tudi vinograde in vrt. Po navodilih lorda Nortona je poslala grška vlada močna krdela vojakov v tiste kraje. Eno krdelo je prišlo tudi do našega brega, kjer je gorela hiša. V tem so zapazili Spiridijonovo sled. Obkrožili so posestvo tako, da je le malo tolovajev ušlo. Spiridijon je bil ujet in pripeljan snoči v Atene.«

»Prav vseč mi je ta vest,« je rekla Aleksandra.

»Tudi meni. V časopisu se ne govori o meni kot tujcu. Tam ni več nevarnost, zato se jaz vrnem tja. Pozidam hišo in vse potrebno in te počakam, dokler se ne vrneš...«

»Ali se pa ti vrneš v zmagoslavnem pohodu na Angleško,« je odvrnila.

»Pojdiva, čas je že!«

Odpeljala sta se najprej z vlakom v Pirej. Tu je gospod Strange stopil h kapitanu na ladjo in mu pripo-

ročil hčer. Ko se je vrnil, je prijel Aleksandro, ki je čakala na pomolu, za roko in jo še enkrat boječe in žalostno pritisnil na srce.

»Čez vse na svetu si mi draga, moja hči! Bog te blagoslovi in nama daj, da bi se še videla kdaj zdrava...«

»In srečna,« je dodala in pogledala k nebu. »Zbogom, ljubi oče! Živi v miru!...«

Aleksandra je prišla srečno v Trst. Tu je stopila na vlak in se odpeljala preko Benetk in Milana proti francoski meji. Četudi ni še potovala po svetu, je vendar dospela po očetovih opisih in navodilih brez vsakega pripetljaja v Pariz. Tu je obiskala svojo nekdanjo učiteljico, ki jo je pristrčno sprejela. Aleksandra je povedala, da mora po nujnih opravkih sama na Angleško.

»Oče je pridejal pismo, v katerem vas prosi, da mi dobite hišno, ki me bo spremljala tja. Naj bi bila stažnejša in spoštljiva oseba, da bi ji na potu lahko zaupala.«

»Ko bi ne bila zadržana v zavodu, bi šla kar jaz sama z vami, gospodična! Vem pa za neko angleško hišno, ki je bila vzgojena v našem zavodu. Ta bi se rada spet povrnila domov. Pripeljem vam jo jutri na postajo. No, coj pa boste, gospodična, prenočevali pri moji sorodnici.«

Naslednjega dne sta se že odpeljali proti obrežnemu mestu Calais. Ker je bila hišna zelo inolčeča, je Aleksandra vnovič prešla s svojimi mislimi in načrti vso očetovo zgodbo.

Tudi na parniku iz Calaisa v Dover je bila vožnja ugodna. Še istega dne zvečer sta došli v London in si poiskali prenočišče.

Zjutraj jo je hišna vprašala:

»Želite morda, gospodična, ostati nekaj dni tu, da si ogledate razne spomenike? Prav rada vam razkažem po mestu.«

»Ne smem muditi. Moram takoj naprej.«

»Če smem vprašati; kam pa ste namenjeni, gospodična?« je vprašala hišna boječe.

»Prav na obrežje Cornwala grem. Tam je ob morju naselbina, ki se imenuje Munteron.«

»Pred več leti sem slišala o njem. Mnogo se je takrat govorilo o zločinu na Munteronu. Pa je bolje, da vam ne govorim o teh groznih stvareh. Poleti je sicer tam mnogo izletnikov, pozimi pa je tam zrak preoster. Bojim se, da tudi vam ne bo v tem času preveč prijetno.«

»Zelo bi bila zadovoljna, če bi me vi spremili tja,« je rekla Aleksandra.

»Seveda vas spremlim. Saj sem vendar sklenila, da vas popeljem na konec vaše poti. Vlak odide v pol uri. Toliko časa je še, da prideva na postajo.«

Aleksandra je napisala v naglici na svojega očeta nekaj vrst, v katerih mu je povedala, da je srečno prišla v London in je sedaj na poti v poštenu družbi proti Munteronu.

XV. POGLAVJE.

Stara hišna.

Munteron, stara graščina markizov munteronskih, je stala na malem rtiču severnega obrežja pokrajine cornwalske. Morski valovi so se odbijali ob njenem vznožju in silni viharji so se zaganjali v zimskih dneh čez ocean proti velikanskim temeljnim kamnom. V stene so bile vklesane široke terase z marmornatimi ograjami, ki so bile okrašene s kipi in plezajočimi rastlinami. Hrastovi gozdiči in travniki z lepimi stezami in studenci so dajali celemu posestvu z malo luko, v kateri je ležala jadrnica poleg malih čolnov, prav krasen pogled.

Par kilometrov od gradu je bila ribiška vasica istega imena. V poletnih dneh so našli izletniki v dveh hotelih in raznih prenočiščih prav dostojno oskrbo.

Aleksandra in hišna sta izstopili v prvem hotelu. Izbrala si je dve najlepši sobi in dala prenesti svojo prtljago. Ker je bila že na cilju svoje poti, se je poslovila od hišne in se ji je tudi s primernim darom v denarju zahvalila.

»Žal mi je, da se moram ločiti od vas,« je rekla dobrohotno Aleksandri. »Prav rada bi ostala pri vas, dokler ne najdete druge, ki bi vam bila prikladna. Upam, da vam bo del ta zrak dobro...«

Da ne bi videla njenega ganotja, je Aleksandra stopila k oknu in pogledala čez obrežje. Videla je grad na skalnati pečini, na najvišjem vrhu stolpa pa je plapolala zastava. Tukaj so bili torej njeni pradedje, njen oče, njena mati, tu je ona zagledala luč sveta...

»Moj oče je edini postavni dedič te graščine,« je pomislila. »On je pravi markiz munteronski, na katerem še vedno leži težko breme. Jaz pa sem Konstanca Heron, ki ni več živa za te ljudi... O, Bog, daj mi to srečo, da bom videla svojega očeta gospodovati tem zidovom in temu obrežju!...«

Na vrata je potrkal lastnik hotela in prosil za vpis v knjigo gostov. Ko je zapisala svoje ime, je rekla: »Tu želim ostati več tednov. Potrebovala bi hišno, ki naj bi bila že starejša in priporočila vredna oseba.«

»Povem svoji ženi, ki pozna vse osebe v tem kraju. Pošljem jo k vam.«

Kmalu potem se je že pogovarjala z njo.

»Čigav pa je ta grad na pečini?«

»To je grad Munteron, kjer se je pred leti dogodil grozen zločin. Vi ste še mladi, gospodična, in gotovo niste še slišali o tem.«

»Nekoliko že, a prav rada bi zvedela več podrobnosti o tem dogodku.«

»Tujcem sem že tisočkrat pripovedovala o tem. Je pa tu neka gospa Goff, ki je bila v gradu za hišno prav ob času, ko se je to krvavo dejanje izvršilo. Pričala je tudi pri obravnavi, zato ve več podrobnosti nego jaz.«

»Kaj pa pomeni ta zastava?«

»Da stanuje markiz v gradu. Prej je veliko potoval po svetu. Dve leti že ne gre nikamor, razen včasih v London.«

»Je priljubljen pri ljudeh?«

»Seveda je. Pa pravijo, da ga imajo v Londonu še rajši... Želeli ste si hišne, gospodična! Boljše vam ne morem priporočiti, nego je ta gospa Goff. V gradu je

služila že pod starim markizom in njegovo gospo. Tudi, ko je lady Viviana prišla kot nevesta na graščino, je bila še tam. Po zločinu se je poročila z nekim slaščičarjem, ki je pred par leti umrl. Poleti si najde zaslužka pri raznih gostih, sedaj pa je brez službe. Da je zanesljiva in dobra žena, se lahko prepričate, če povprašate pri tujkajšnjem gospodu župniku ali pa pri ljudeh . . .«

»Pokličite mi jo!«

Pol ure potem je vstopila gospa Goff. Na sebi je imela priprosto črno obleko in njen prijazen obraz je takoj pridobil Aleksandrino srce.

»Imenujte me samo Marina, gospodična! Tako sem se imenovala, ko sem bila še v markizovi službi. Zvesta vam bom . . .«

Aleksandra je spoznala, da so njene besede odkritosrčne.

Že je hotela vprašati o dogodkih na Munteronu, pa se je premislila.

»To storim po kosilu, ko pojdeva skupaj na sprehod k morju. S tem, da sem to osebo vzela k sebi, sem storila gotovo korak naprej po načrtani poti. Sam Bog me vodi po nji. Marina ve vse. Od nje izvem morda kakšno podrobnost, ki posveti v to skrivnost . . .«

XVI. POGLAVJE.

Na obrežju.

Popoldan je bil jasen in poln oktoberskega solnca. Dasi je od morske strani pihljala mrzla sapa, je vendarle obrežje privabilo precej ljudi.

Aleksandra je oblekla črno obleko in si dela kopreno čez klobuk, da ji je skrivala tudi obraz. Ko sta šli doli proti bregu, je Marina nekoliko zaostajala za njo in občudovala njen lepi stas. Verjela je, da je ta gospodična hči plemenitih staršev, ki so jo poslali le radi zdravja v Munteron.

Prišli sta do ceste, ki je vodila proti gradu. Tu je Aleksandra sedla na klop ob jarku in povabila tudi Marino k sebi. Ta pa je začela razlagati:

»Ta pot pelje mimo gradu prav do meje graščinskega posestva, kjer se začenjajo ozemlja vojvode Stornowalskega. To so veliki plemenitaši, a njih rodovnik ne sega tako daleč nazaj kot rodovnik munteronski. Pot, ki veže obe graščini, je menda najlepša, kar jih je v kraljestvu. Poleti kar mrgoli tujcev na nji...«

Aleksandra bi rada kaj več zvedela o Stornowalskih, pa ji je močno bilo srce, da ni mogla najti pravega vprašanja.

»Sedanji markiz na Munteronu ljubi, če je doma, šum in pojedine. Zato jezdi ob vsakem lepem vremenu z vsemi dvorniki po ti cesti do Stornowala. Še tujci pridejo radovedni na cesto, ko gre mimo skozi vas. Vas je namreč njegova. Ima pa tudi več rudnikov in hiš in lepo palačo v Londonu. Stornowalski pa ne pridejo tako pogosto na Munteron. Lady Viviana, ki je edina hči pokojnega vojvode in sestra sedanjega, je bivala pred dve ma letoma tam. Pravijo, da se prav te dni tudi mudi v Stornowalu.«

Aleksandra je še vedno molčala. Srce pa ji je še bolj utripalo.

»Lady Viviana je zelo lepa žena. Ko je v Stornowalu, pride večkrat s svojo kočijo po ti poti. Tudi markiz jo obišče prav pogosto. Mogoče, da ga bova tudi še danes videli.«

»Prav rada bi ga videla. Ali ima markiz goste?«

»Ravno sedaj je zbrana odlična družba pri njem. Čakajo mladega lorda, ki je doživel čudne dogodivščine doli na Grškem. Tolovaji so ga bili namreč ujeli. Ko so ga po treh mesecih izpustili, je obolel in se zdravil v neki kmetski hiši. Gotovo ste že kaj slišali o lordu Nortonu?«

Aleksandra je prebledela. Vedno težja je postajala njena naloga. Tako blizo je torej on, ki ga ljubi!

Marina pa je nadaljevala, ne da bi opazila kake spremembe na njenih licih.

»Mladi lord je prišel šele pred kratkim časom na Angleško. Sprejeli so ga povsod z velikim veseljem. Ž njim prideta tudi kadet Albert Knoll in kapitan Wilbram. Oba sta bila z lordom Nortonom, ko so ga roparji napadli. Tudi nje bova morda videli, ko pridejo tod mimo...«

Aleksandra je še vedno molčala. Zatopljena je bila v svoje misli, da ni videla okolice... Kar vzklikne Marina:

»Prihajajo, prihajajo... Glejte, gospodična! Markiz sedi z lordom Nortonom v kočiji...«

Aleksandra je še globlje potegnila kopreno na obraz in se skušala skriti za hrbet svoje hišne.

V kočijo so bili vpreženi štirje konji. Dva gospoda sta sedela v nji. Spoznala je svojega dragega... Tako je bila zbegana, da je videla markiza le kakor v megli. Kočija je kar zdrknila mimo, za njo pa več jezdecev, izmed katerih je spoznala Alberta Knolla, ki je bil prišel peljal zdravnika k bolnemu lordu v hišo njenega očeta. Cela družba je šla proti Stornowalu, prav očitno v posete lady Viviane...

Šele sedaj je Marina zapazila veliko spremembo na Aleksandrinem obrazu.

»Gospodična, vam je morda slabo?«

»Ne! Sprehodiva se nekoliko! Rada bi še videla markiza, ko se bo vračal.«

Sprehajali sta se po celem obrežju do kopalnih kablin in se vrnili po dolgem času spet na mesto ob cesti. V daljavi je ravnokar oznanjal oblak prahu, da se markizova družba spet vrača. Kočija je šla bolj počasi, nego prej. Njene oči so se sedaj zapičile v onega, ki je po krivici imel naslov in premoženje, ki je bilo in je še vedno last njenega izgnanega očeta...

Markiz je bil vesel. Pozdravljal je na desno in levo. Aleksandra pa je bila predaleč, da bi mogla videti vse poteze njegovega obraza.

»Oče mi je rekel,« je pomislila, »da ni bil ta mož zmožen takega zločina. Zdi se, da je imel prav. Hudo delca bo treba iskati med pričami...«

Ko je kočija izginila, sta se obrnili k povratku...

Aleksandra se je vrgla v svoji sobi na divan in molčala. Še vedno sta bila kočija in spremstvo pred njenimi očmi. Marina je jemala opremo iz kovčegov in se na tistem čudila, da je tako malo obleke.

»Odkod pa ste prišli, gospodična?« je vprašala nekam zvedavo.

»Iz Pariza. Ne prebivam na Angleškem.«

»In vaši starši?«

»Sem sama. Nimam matere,« je rekla z glasom, ki je težko prišel iz ust. »Prišla sem po opravkih sem.«

»Po opravkih? Dekle, kakor ste vi?«

»Imam dvajset let. Zmožna sem vendar že kakšnega dela.«

Marina je preračunala: njen obraz priča, da je iz plemenite rodbine. Morda je ta radi dolgov obubožala in se preselila na Francosko. Dekle si mora kot vzgojevalka iskati kruha. Bolehno so zdravniki poslali semkaj, kjer se tudi poceni živi. Potem je vprašala:

»Ste že našli kakšno mesto?«

»Ne še,« je rekla kratko.

»Potem bo bolje, da še počakate. Okrepčajte si zdravje, gospe vidijo rajše vzgojevalke z rdečimi lici.«

Aleksandra se je nasmehnila.

Po večerji pa je začela resno premišljevati, kako bi se vrnila na grad. Markiz ni bil poročen, zato ni rabil ne vzgojevalke ne dvorjanke. Zahajal pa je skoraj vsak dan k lady Viviani. »Če bom tam, bom ravno tako v bližini, da opazujem njegovo prejšnje in sedanje življenje. Kako pa naj pridem k lady Viviani, ki je — moja mati? Kako bom držala besedo, ki sem jo dala očetu, ne da bi se izdala. Ne ljubezen do matere, ne ljubezen do Nor-tona me ne odvrne od začrtane poti!« je sklenila sama pri sebi.

»Ravna pot, najboljša pot. Morda me vzame kot dvorjanko k sebi. Naj bo, kakor Bog hoče: ljubezen do matere me ne sme premagati! Jutri pojdem tja. Ljubezen do očeta mi vlije poguma v srce, ko bom stala ob nji...«

XVII. POGLAVJE.

Nova misel.

Noč je legla na zemljo. Mrzel večerni zrak je silil tudi skozi okna v sobo. Marina je zakurila peč v kotu in prižgala luč. Aleksandra pa je sedla k peči v naslonjač in rekla hišni:

»Ostanite tu, Marina! Samota me samo žalosti. Pri- povedujte mi o tem zločinu na graščini.«

»Razen tega dogodka se na Munteronu ni zgodilo nič posebnega. Cela zgodba pa vam je tako že znana.«

»Vi poznate vse podrobnosti, Marina. Zato mi je ljubše, da jo slišim iz vaših ust.«

»Nihče ne ve o nji tako, kot jaz. Služila sem že stari gospe, materi obeh bratov in sem oba dobro poznala. Markiz je bil neznosen človek. Lord Heron pa dober in povsod priljubljen. Markiz je radi neke neozdravljive bolezni in radi nesrečne ljubezni postal zelo oduren do vse okolice. Premnogi so ga sovražili.«

»Res?«

»Prisegel je, da se nikoli ne poroči. Dedič vsega premoženja bi tako postal njegov mlajši brat, ki je bil lepe postave in lepega obraza. Ko sem prvič zrla v vaše oči, gospodična, se mi je zdelo, da vidim spet njegov mili pogled. Zares, gospodična, v vsem obnašanju ste mu podobni ...«

»To je čudno!« je vzkliknila Aleksandra presenečena.

»Lord Heron je vzljubil krasno dekle, lady Viviano. Vojvoda Stornowalski bi mu je ne dal za ženo, ko bi ne bil gotov, da bo njegov zet kdaj markiz na Munteronu. Tako je pripeljal nevesto na grad in so vsi živeli tri leta v lepem miru. Tu se je rodila tudi prekrasna deklica, Konstanca ...«

Aleksandra se je narahlo nasmehnila.

»Markiz in vojvoda sta si bila po značaju zelo podobna, ne pa po političnem mišljenju, ki je povzročalo

vedno spore. Prišlo je tako daleč, da je nekega večera poklical markiz brata in njegovo ženo v knjižnico in ji ma vpričo vse hiše povedal v obraz, da se poroči. Takrat sem prišla v sobo in zakurila peč. Niso se pa zmenili zame in sem videla, kako se je lord Heron razjezil in zagrozil z maščevanjem. Ponoči je bil markiz ubit drugega dne pa so pograbili njegovega brata in ga vrgli v ječo. Ker je vse pričalo proti njemu, so ga obsodili na smrt. Pa je s pomočjo nekega čuvaja ušel in, kakor sem pozneje slišala, tudi umrl v nekem rudniku v južni Ameriki.«

»In so bili vsi mnjenja, da je kriv?«

»Vsi. Še celo njegova žena je bila prepričana o tem, zato ga ni nikdar obiskala v ječi. Podala se je na očetov dom z otrokom in živela samotarsko življenje.«

»Prej ste rekli, Marina, da je bil Heron dober človek in so ga vsi ljubili. Ali ni bilo prav nikogar, ki bi verjel v njegovo nedolžnost?«

»Tudi taki so bili. Stara vzgojiteljica malega lorda je kar javno povedala, da je nedolžen. Jaz sem si vedno mislila, da je šel v markizovo sobo samo za to, da bi ga prosil in pregovoril. Če pa ga je že ubil, je storil to samo v razburjenju, a ne preišljeno...«

Aleksandra je globoko vzdihnila. Tudi Marina torej, ki ga je prej tako hvalila, je dvomila o njegovi nedolžnosti. Potem je še vprašala po pričah. Marina jih je naštel in dodala: »Ta Renard je po mojem mnenju zelo potuhnjjen človek, ki vsepovsod vohuni.«

»Kje pa je sedaj?«

»V gradu. Hišnik je sedanjemu markizu.«

Aleksandra je prebledela.

»Iznenadilo vas je to, gospodična! Vedeti pa morate, da je sedanjemu markizu zelo udan. Ima tudi veliko vpliva na markiza in ta ga povsod jemlje s seboj.«

»Upravitelj Orrin je še tam?«

»Še. Stanuje v stari hiši doli v vasi in markiz mu vse zaupa.«

»In dvornik Janson?«

»Je še vedno v svoji službi. Dober človek, ki dvomi, da bi bil lord Heron ubijalec, čeravno ga je videl one

noči. Tudi on misli, da je storil to dejanje v razburjenju. Če ga je sploh on storil. Govori pa vedno, da je bil lord Heron plemenita duša, ki ni poznal hudobije in maščevanja.«

»Kaj pa tajnik Blant?«

»Bil je Škot. Podedoval je nekaj premoženja in se vrnil domov.«

»Razen Blanta so torej še vse priče na gradu?« je rekla Aleksandra.

»Da! Tudi Heronova žena Viviana je tu blizu. Dve ali tri leta je bila radi zdravja v južni Franciji. V Nizzi je mala Konstanca padla v morje in utonila. Vrnila se je in pet let žalovala po nji. Še preden pa je zapustila Anglesko, je bila po postavi ločena od moža in postala spet lady Viviana. Če bi mala Konstanca ne umrla, bi podedovala markizovo premoženje in naslov. Tako pa je oboje prešlo na gospoda Ingestre.«

»Je lady Viviana lepa?«

»Zelo lepa in še mlada, saj ima šele osemintrideset let. Ponosna pa je, kakor vsi iz njene rodbine. Do ubogih je zelo dobra. Zida šole in sirotišnice, obiskuje bolnike in jim pomaga. Vseeno je ošabna in hladna. Imela je že mnogo čestilcev, zadnje dve leti je katerega tudi bolj cenila ...«

Bridkost je ranila Aleksandrino srce ob takih besedah.

»Se vam zdi, da je že pozabila ne svojega moža?«

»Ne vem,« je rekla Marina. »Gotovo pa ga je ljúbila, kakor so ga ljubili pač vsi; zmagala je najbrž le ošabnost nad ljubeznijo. Pravijo tudi, da je že zaročena s sedanjim markizom munteronskim. Če je res, bo postala po dvajsetih letih vendarle — markiza ...«

»Mislite, da ga ona ljubi?«

»Vse se zdi, da ga ima rada, sicer bi ne prišla v njegovo bližino. Tako mi je vsaj povedala dvorjanka, ki jo je radi bolezní odpustila.«

Aleksandra je nekako oživila.

»Lady Viviana potrebuje torej dvorjanko? Mislite, da bi vzela mene, če se ji predstavim?«

Marino je presenetilo to vprašanje.

»Morda,« je rekla. »Imate priporočila?«

»Imam jih iz Pariza.«

»Poskusite, saj to nič ne stane. To mesto bi bilo kakor nalašč za vas. Pri lady Viviani se lepo skrbi za vse posle.«

»Pojdem!« se je odločila. »Že jutri zgodaj bom tam.«

Ko je odslovila Marino, je vzela papir in napisala pismo svojemu očetu. Vse mu je razodela, kar je že videla in kar misli še storiti. »Ko bom v njeni službi, bom mogla vse bolje opazovati. Ne boj se, oče, da se izdam. Ne ostanem pri nji niti en dan več, nego je treba. Če me sprejme, bom vedela, da me vodi le božja previdnost do uspeha...«

Pisala je v grškem jeziku in ni zamolčala, da je videla lorda Nortona na Munteronu...

XVIII. POGLAVJE.

Lady Viviana.

Grad Stornowal leži na planoti, ki pada z ogromnimi skalami v morje. Obdan je z gostimi gozdovi, njegova lega pa ni tako prijetna za oko, kot na Munteronu, dasi se mrzli morski vetrovi ne zaganjajo vanj.

Sedanji vojvoda se ne mudi v tem gradu, tudi stari, oče lady Viviane, se po žaloigri ni več prikazal v te kraje. Grad so oskrbovali maloštevilni posli. To jesen pa se je Viviana z mnogimi služabniki nastanila v njem. Sedanji markiz na Munteronu jo je pridobil za to. Po osemnajstih letih je pozabila na žalostne dni, bila je veselejša in duhovitejša, pa tudi najlepša med vsemi damami. Spoštljivo so govorili o nji in niso nikdar omenili lorda Herona vpričo nje. Govorice, da je zaročena s sedanjim markizom, ni tajila. Markiz pa je vedno pogosteje zahajal z gosti k nji.

Istega dne, ko se je odpravila Aleksandra na grad, je sedela v svoji sobi in pisala pisma. Njeni gostje so se kratkočasili po sobanah in po vrtu. Viviana je bila že

lostnega obraza. Tudi, ko ji je sobarica Felicita prinesla markizovo povabilo na izlet drugega dne z jadrnico, se ni razveselila, dasi ga ni odklonila.

Pisanje pisem jo je utrujalo. Potrebovala bi dvorno damo, katero je radi bolezni odslovila. Sklenila pa je, da si jo spet poišče, ko se vrne v London. Naslonila se je na okno in gledala proti Munteronu. Tam se ji je rodil otrok, ki je našel tako žalostno smrt. Vsa njena sreča je bila v tisti lepi deklici. Solze so ji znova zalile oči... Ni še prestopila graščinskega praga, odkar ga je zapustila. Danes pa jo močno vleče tja. Tako rada bi videla sobe, kjer se je sprehajala s svojo mlado srečo...

Sobarica Felicita je spet vstopila in prinesla list. Bila je Aleksandrina pisava. Prosila je za sprejem kot dvorjanka in naštela priporočila iz Pariza. Pismo je razodevalo izobraženo in plemenito dekle. Viviana je rekla sobarici:

»Kaj sodite o ti pisavi?«

»Dobro in lepo vzgojeno dekle mora biti. Videla sem pa tudi, da je zelo lepa in prav prikladna za vas, milady.«

»Pripeljite mi jo torej!«

Po par trenutkih je stala Aleksandra pred svojo — materjo.

Srce ji je močno bilo in v grlu jo je nekaj dušilo. Ko je zagledala ponosno in lepo ženo, ki je vstala in ji šla naproti, je neka hladnoba in grenkost objela Aleksandrino dušo... Ta ženska torej, ki je bila še mlada, mirna in vedra, je bila ločena žena njenega očeta? Ta je torej tista, ki ga je na tako surov način v najgroznejših trenutkih zapustila? Ta je torej tista, ki jo je predavnimi leti pestovala v naročju in bi jo ona morala ljubit kot mater?

Preveliko je bilo trpljenje Aleksandrinega očeta, da bi mogla občutiti naklonjenost do nje.

Lady Viviana je strmela nad Aleksandrino lepoto in niti najmanjša slutnja ni vstala v njenem srcu, da bi bila ta ono dekle, katero je toliko let objekovala. Občudovala je njene zlatolase kodre in njene modre oči, spominjala se je, da jih je nekje že videla...

Pozdravila je s prijaznostjo, ki je v visoki družbi v navadi.

»Želelj ste govoriti z menoj glede službe. Ste bili že kje nastavljeni, gospodična?«

»Ne, milady. Živela sem do sedaj doma, ker nisem mogla zapustiti svojega očeta.«

»Niste Angležinja?«

»Sem. Moj oče je bil iz plemenitega rodu. Ko je izgubil svoje pravice, se je preselil na Grško.«

»Razumem. Zdite se mi še nekoliko mladi.«

»Imam že dvajset let in sem imela francosko vzgojiteljico. Želim vas v vseh rečeh povsem zadovoljiti.«

»Pravite, da je oče še živ. Ali vas je on pripeljal sem?«

»Ne, sama sem prišla. Preprosila sem ga in je tudi sprevidel, da je bolje tako.«

»In vaša mati?«

Aleksandra je zbrala vse svoje duševne moči in rekla trdo:

»Nimam matere.«

»Tako mlada, pa že sirota. Imate kakšne sorodnike v teh krajih?«

»Tudi teh nimam. Imam le očeta in samo ljubezen do njega me je pripeljala na Angleško. Sem slišala, da se živi v tem kraju, ki je zelo zdrav, prav poceni. Tu sem zvedela včeraj, da potrebujete nove dvorne dame...«

»Povedali so vam resnico. Zelo potrebujem nekoga, ki bi mi bil v francoskih in angleških pismih v pomoč, ki bi me nekoliko raztresel s petjem in igranjem na klavir, ki bi me spremljal na sprehodih...«

»Upam, da vas zadovoljim v vseh teh rečeh.«

Lady Viviana jo je povabila za poskus h klavirju, kjer je Aleksandra zapela nekaj škotskih pesmic in Viviano ganila prav do solz... Ko se je nekoliko pomirila, je odprla Aleksandri francosko knjigo, iz katere je brala besede v takem naglasu, da je bila lady kar zadivljena.

»Dostil!« je rekla. »Gospodična Strange, imela vas bom za sestro. Kdaj lahko pridete?«

»Kadar želite, milady.«

Lady se je spomnila, da mora drugega dne z markizom na jadrnico. Zato je rekla prijazno:

»Torej pojutranjem. Pošljem po vas v hotel.«

Ko se je Aleksandra poslovila in šla po vrtu proti izhodu, si je rekla:

»Zdi se mi, da nisem še na pravi poti, da bi izsledila kaj takega, kar bi pričalo o nedolžnosti mojega očeta. Prepričana pa sem, da mi božja previdnost stoji ob strani...«

In se je spomnila trpečega očeta v prognanstvu.

XIX. POGLAVJE.

Na Stornowalu.

Aleksandra se je zaprla v svojo sobo in napisala dolgo pismo na očeta in ga sama oddala na pošto. Ko se je spet vrnila, jo je Marina vprašala:

»Ste bili na Stornowalu, gospodična?«

»Sem bila. Lady Viviana me je sprejela kot dvorno damo.«

»Všeč mi je, dasi sem upala dolgo ostati pri vas.«

»Prav žal mi je, Marina, a nisem mogla drugače.«

Ko se je popoldne z Marino sprehajala na obrežju je spet videla markiza in njegove goste. Tudi lord Norton je bil med njimi. Doli v luki je plula jadrnica v lahkem vetru proti Stornowalu. Drugega dne pa je peljala lady Viviano in goste na odprto morje...

Tretjega dne je Aleksandra naložila v kočijo, katero so ji poslali grajski iz Stornowala, kovčege in sedla še sama v njo. Prisrčno se je poslovila od Marine in se odpeljala.

Sobarica Felicita ji je odkazala prostore.

»Ali sem pri večerji pri isti mizi z gosti in z gospo?« jo je vprašala.

»Med dvorno damo in gosti ni nikake razlike.«

Aleksandra je nekoliko zadrževala. Odložila je svoje reči iz kovčega in si oblekla primerno obleko.

Medtem je padel že rahel mrak v sobo in bližal se je čas večerje. Sobarica, ki je spet prišla po njo in jo videla v vsi lepoti, je rekla:

»Milady bo prav zadovoljna z vami. Veliko gostov bo danes pri mizi. Tudi oni iz Munterona pridejo.«

Aleksandra je nekoliko prebledela.

»Tudi markiz?«

»Seveda. Peter Renard, njegov hišnik, ki ga vedno spremlja, je že tukaj.«

Nato sta obe šli v sobo, kjer jo je lady Viviana že pričakovala. Na sebi je imela prekrasno žametno obleko in je vsa žarela v lepoti in draguljih. Zaskrbljena je Aleksandra gledala to lepo ženo in prav iz srca ji je privrela tiha molitev, da bi se nekdanj ljubeci srca spet združili.

Lady ji je smehljajoč šla naproti: »Dobrodošli v novem stanovanju, gospodična Strange! Nocoj bomo imeli goste. Pojdiva doli, da jih sprejmeva!«

Kakor kraljica je stopala po stopnjicah. Na hodniku je že čakal sam markiz.

»Lord Munteron, dovolite, da vam predstavim svojo novo dvorjanko.«

Aleksandra je dvignila oči in z vso močjo svoje volje zrla v obraz možu, ki je razpolagal s premoženjem in naslovom, ki je postavno pripadal njenemu očetu.

Markiz je bil srednje starosti, suhljat, bled in melanholičen človek, ni bil pa prav nič podoben kateremu iz družine munteronskih. Dvorljiv in sladak v izrazih; vendar pa ne brez značaja. Stari markiz ga je ljubil in mu tudi plačeval dolgove. Smrt markizova ga je rešila gotovega propada. Poročen ni bil, tudi kot Roland Ingestre ni mogel misliti na to. Sedaj pa je že dve leti dvoril lepi Viviani...

Markiz je zapazil, da je Aleksandra kar zapičila svoje oči vanj. Zdelo se mu je, da jih je že nekje videl. Komaj je Aleksandra vrnila poklon, že je stala ob njeni strani črno oblečena dama.

Bila je gospa Markham, vdova po nekem baronu, ki je zapravlil večji del svojega premoženja. Visoka

in suha žena, strogega pogleda, ki je ljubila lady Viviano in bila na vsa bitja okoli sebe zelo ljubosumna. Mislila je, da bo živela lepo na Munteronu, če poroči markiz Viviano. Ko ji je ta Aleksandro predstavila, jo je mrzlo pogledala; zavedala se je že, da ji bo Aleksandra le v napotje. »Ne sme ostati tu!« si je rekla. »Še ta mesec mora izginiti.« Pa je vseeno znala skriti take misli.

Markiz in Viviana sta šla proti jedilnici in se mesnila: »Ta nova dvorna dama je čudovita lepotica,« je rekel markiz. »Kje ste jo našli?«

»Prav slučajno. Tujka je, pa nisem še videla tako lepega in nedolžnega obraza.«

»Upam, da je niste vzeli k sebi samo radi lepote.«

»Izvrstna spričevala ima. Prav vzljubila sem jo takoj ob prvem pogledu. Zdi se mi, da bom srečna v njeni bližini, posebno v dneh, ko čutim tako praznoto življenja.«

»Kraljica cele družbe ste, milady, pa čutite praznoto?«

Viviana se je užalostila.

»Ali nisem sama na svetu? Starši mrtvi, brat le v političnih družbah. Nekdaj sem mislila, da bi se gospe Markham bolj iskreno zaupala, pa ni bilo moč. Gospodična Strange mi je že sedaj nekaj več kot dvorjanka.«

»Veste kaj o nji?«

»Malo. Oče je obubožan plemenitaš, ki živi v tuzini, pa ne gre od doma. Prisiljena si je šla iskat službe in našla po božji previdnosti prav mene...«

»Nekje sem jo že moral videti.«

»Nemogoče, saj je še le par dni na Angleškem.«

»Njen obraz me tako zelo spominja na nekoga, ki sem ga poznal. Tudi izraz v obličju mi ni nov.«

»Tudi meni se zdi tako... Pa glejte: gostje so že tu...«

Aleksandra in Markham sta se umaknili k oknu za zaveso.

Aleksandri je močno tolklo srce. Radost in žalost sta se bojevali v nji. Njen dragi vstopi vsak trenutek.

Kaj poreče o njeni pričujočnosti na Munteranu? Ali bo kaj sumil? Sedaj se mu ni mogoče več izogniti. Kakor v sanjah so prihajali glasovi gostov: lorda Nortona, Alberta Knolla, kapitana Wilbrama... Aleksandri se je zdelo, da izgublja zavest... Lady Viviana pa je pristopila, prišla Nortona za roko in ga peljala k oknu.

»Predstavim vam svojo novo dvorjanko, milord.«

Aleksandra je odmaknila zaveso in mu pogledala v obraz.

»Gospodična Strange, lord Norton.«

Prebledela je in zadrhtela po vsem telesu.

Lord Norton je okamenel. Ni pa izgubil ravnovesja in je razumel tiho prošnjo njenih oči. Priklonil se je, kakor da bi imel tujo osebo pred seboj.

Nikdo ni zapazil Aleksandrine zadrege. Samo gospa Markham je mežiknila z levim očesom in si dejala: »Tukaj je skrivnost. Oba se poznata. Prav sem imela, da ji nisem zaupala. Kačo je lady Viviana vzela v hišo. Jo že jaz prepodim...«

Nato so odšli v jedilnico.

XX. POGLAVJE.

Ljubezen in hinavščina.

Po večerji so se gostje sprehajali po vrtu. Noč je bila svetla: vse obrežje in morska ravan je bila polna luninega sijaja. Ozračje je bilo gorko, kakor v junijskih dneh.

Aleksandra je stala za zastorom in se zagledala v daljavo. Kmalu je začutila bližino korakov. Bil je lord Norton.

»Gospodična Strange! Zunaj je krasna noč. Ali bi šli par korakov po vrtu?«

Aleksandra je zadrhtela.

»Tudi drugi so zunaj. Pridite!«

Prijel jo je za roko. Neopažena bi izginila doli po stopnjicah, ko bi ju lady Markham ne videla izza stebra na veži.

Šla sta počasi med drevesi in grmovjem do skale, ki je štrlela nad morjem, ne da bi izpregovorila besedice. Zastonj je Norton pričakoval, da se bo ona prva oglasila. Pa je sam začel v resnem naglasu:

»Kaj pomeni vse to, Aleksandra?«

»Pomeni, da sem dvorna dama lady Viviane.«

»Kje je vaš oče? Upam, da ni umrl? Čemu prihajate sem? Ali je oče z vami?«

»Ne, sama sem prišla.«

Lord je postal žalosten in nemiren.

»Ne razumem vaše navzočnosti v teh krajih. Kako vam je vendar oče dovolil na tako dolgo pot, saj vas je ljubil in varoval kakor mati. To je veliko iznenađenje zame. Aleksandra, pojasnite mi to skrivnost!«

»Prav lahko. Po vašem odhodu se je tolovaj Spiridijon povrnil v naše kraje in me hotel odvesti. Še o pravem času me je oče rešil na ladjo in me odpeljal v Atene. Spiridijon pa je iz maščevanja zažgal našo hišo. Kmalu potem sva pa zvedela, da so tega tolovaja ujeli. Imel pa je mnogo prijateljev, zato ni kazalo, da bi se jaz mogla vrniti tja nazaj. Prosila sem očeta, da me je pustil na Angleško.«

»Tukaj ste res na varnem. Zakaj vas pa gospod Strange ni spremil na pot?«

»Ni mogel. Poskrbeti je bilo treba, da se hiša pozida ali pa proda. Tudi nisem prišla sama, kakor mislite. Od Pariza do tu me je spremljala neka stara hišna.«

Aleksandra je še le sedaj dvignila oči. V njenih globinah sta drhtela bojazen in strah.

»Še vedno mi ni jasno, kako vam je mogel oče kaj takega dovoliti. Saj ni mogel vedeti, da najdete službo in poštene ljudi.«

»Zaupala sem na božjo previdnost. Samo moja prošnja ga je omehčala.«

»Vas je uslišal, meni pa, ki sem mu dal vso pomoč na razpolago, je vsako prošnjo odbil. Tudi je zagotav-

ljal, da se ne more ločiti od vas. Sedaj pa ste tu tujka med tujci. Pišem mu in mu povem, da sedaj ni več nikake zapreke za najin zakon. Lady Viviani zaupam vse...«

Aleksandra ga je prijela za roko.

»Nikar tega storiti, milord! Tudi očetu ne pišite, vas prosim.«

»Aleksandra, ali me ne ljubite več?«

»Še vedno vas ljubim. Pa je nekaj med vami in menoj, kar je treba še odstraniti, ako je mogoče...«

»Kaj pa je to, kar je nama tako na potu?«

»Vam ne morem povedati, milord! Boljše pa storite, ako si izberete drugo dekle za ženo. Je zapreka, ki je morda nikdar ne premakneva s poti.«

»Malo me poznate, Aleksandra, da mi govorite tako. Ljubim vas in vam odločno povem, da si drugega dekleta nikdar ne bom iskal...«

Obraz se je Aleksandri vzradostil.

»Če je res, kar obljubljate, potem imejte potrpljenje! Ako Bog usliši moje prošnje, bo šlo vse v najlepšem redu. Ohraniti pa morate mojo skrivnost. Z nikomur ne smete govoriti o mojem očetu in nikomur omeniti, da me poznate. Milord, ali mi sedaj zaupajte ali pa me zapustite!«

Norton je videl odkritosrčnost in čistost v njenih očeh in ni dvomil več.

»Zaupam vam,« je rekel odločno. »Vidim, da ste prišli radi tehtnega vzroka sem. Varoval bom to skrivnost. Če potrebujete pomoči, vam jo rad dam. Vse storim za vas!«

»Sedaj, ko mi zaupate, nisem več tako osamljena...«

V tistem trenutku se je nekaj zganilo za njima. Izza drevesa je gledala lady Markham s sumljivimi očmi na nju.

»Ta dva imata pa skrivnosti... Gospodična Strangeth ni to, za kar se izdaja. Kdo ve, kje jo je že lord spoznal?... Vsekakor ni vredna zaupanja lady Viviane. Jo že razkrinkam, takole devičico...!«

Aleksandra in Norton sta se vrnila v dvorano v veri, da ju razen gospe Markham ni nihče videl. Ko

sta bila spet ob oknu, mu je Aleksandra namignila, naj se odstrani, sicer bodo gostje kaj sumničili.

»Ne podite me od sebe, Aleksandra! Lady Viviana mi je sama naročila, naj vas zabavam.«

Vzel je album z mize, sedel k nji in samo navidezno listal po knjigi. Potem je rekel tiho: »Zdi se mi, da sanjam, Aleksandra! Po vrnitvi na Angleško sem pisal vašemu očetu glede najinega zakona. Najbrž se je pismo izgubilo. Božja previdnost je hotela drugače. Prišli ste k lady Viviani, ki je zelo lepa žena. Kaj ne?«

»Lepa,« je potrdila, dasi se ji je trgalo srce ob misli, da je ta lepotica ločena žena njenega očeta.

»In tudi zelo dobra. Poznam jo že izza mladosti. Njen nesrečni mož in moj oče sta si bila prijatelja. Če se markizu posreči, da se poroči z njo, bo srečen...«

Aleksandra je spet zadrhtela.

»Mislite, da pride do zakona?«

»Da. On jo ljubi strastno. Pravijo, da sta že zaročena.«

Aleksandra je gledala proti glavni mizi sredi dvorane in videla, kako se je markiz zaupljivo pogovarjal z Viviano.

»Mislite, da ga ona ljubi?«

»Zakaj bi ga pa ne ljubila? Ljubezen rodi ljubezen. Viviana je vdova in brez otrok, poleg tega še v neprijetnih gmotnih položajih. V drugem zakonu bo srečna.«

»Pred par dnevi sem slišala njeno žalostno zgodbo. Ali verujete, milord, da je lord Heron res ubil svojega brata?«

S strahom je pričakovala njegov odgovor.

»Nihče ne misli, da je lord Heron nedolžen. Pred par leti sem bral cel potek tega velikega procesa. Prepričan sem, da je bila razsodba pravična. Drugače tudi ni moglo biti.«

Aleksandra se je zdrznila.

»Jaz pa sem mislila... mislila... da je nedolžen. Marina mi je pravila, da so ga pač vsi ljubili in spoštovali...«

»Res je. Ni bilo moža, ki bi užival na Angleškem toliko spoštovanja.«

»In vendar so ga vsi obsodili.«

»Preveč jasna je bila njegova krivda. V razburjenju se rado kaj pripeti. Sicer pa je bilo neumno od Marine, da vam je pripovedovala o tem zločinu.«

Ko bi lord Norton vedel, da je ravno ta zločin ovira njenemu zakonu! Da je radi tega prišla ona na Angleško!

Bližala se je polnoč. Spodaj se je začul ropot kočij, ki naj bi spet odpeljale markiza na Munteron. Gostje so se razšli, ostale so še tri osebe: lady Viviana, gospa Markham in Aleksandra.

»Ste se zabavali, gospodična Strange?« je vprašala Viviana in ji gledala v oči. »Vam ni bil morda čas predolg?«

»Hvala, milady! Večer je prav prijetno potekel zame.«

»Pri nas ni nikdar dolgega časa. Pojutranjem smo povabljeni na večerjo na Munteron...«

»Pojdete tudi vi, lady Viviana?« je vprašala Markham.

»Se nisem še odločila.«

»Dvomite torej. Upam pa, da se odločite. Ko enkrat prestopite prag, vam izginejo vsi bolni spomini.« Potem se je kar naravnost obrnila na Aleksandro: »Gospodična Strange! H kateri družini Strangejev spadate: oni iz grofije Kent ali oni iz grofije Duram?«

»Ne k prvi ne k drugi! Nimam sorodnikov na Angleškem.«

»Čudno! Pa ste Angležinja. Kaj se pa vam zdi, lady Viviana? Ne oče ne mati nimata sorodnikov!«

»Nimam matere! Tudi nikogar razen ljubega očeta.«

»Nič čudnega! Takih slučajev je dosti. Nekoliko trudni ste, Aleksandra! Nočem vas več zadrževati,« je Viviana obrnila pogovor v drugo smer.

Aleksandra se je priklonila in odšla.

»Ne vem, kaj me vleče k temu dekletu. Prav kakšna skrivnostna vez mora biti med nama. Lady Markham, to dekle imam rada. Zato naj ima ob moji strani prijetno življenje!«

»Kaj pa veste o nji? O družini, o značaju?«

»Sčasoma se vse izve.«

»Ko bo prepozno radi vašega duševnega miru. Prav zmotili ste se, da ste jo vzeli k sebi v službo. Kača je. Skrivne namene ima...«

»Zakaj govorite tako? Imate dokaze? Zvijač ne potrebujem.«

»Mislim, da pozna...«

»Ne potrebujem misli. Dejstva hočem.«

»Pa si sama poiščite resnico, milady! Ta ženska vam še vniči vašo srečo. Morda je orodje v rokah drugih ljudi. Obljubljam pa, da vam jo prikažem v pravi luči, še predno odidete na Munteron...«

XXI. POGLAVJE.

Mati in hči.

Aleksandra je odložila svojo belo obleko in sedla v naslonjač. V mislih je še enkrat doživela dogodke tega dne.

»Tri osebe sem videla,« je rekla sama sebi, »ki bodo močno vplivale na moje življenje. Moja mati! Kaj bi rekla mogočna lady Viviana, če bi izvedela, da ima hčer za dvorjanko? Lord Norton! On mi zaupa, dasi mu nisem razodela svoje skrivnosti. O Bog, daj, da spoznajo očetovo nedolžnost vsi, kakor ga vsi obdolžujejo zločina! Poleg lady Viviane sem, ki ostane le mesec dni tu. Kako naj izpolnim svoj načrt, če nje ne bo tu? Samo na Munteronu je moje mesto, samo tu lahko odkrijem krivca.«

»Očetu pišem, ki tako željno čaka mojih obvestil,« je rekla naposled in sedla k pisalni mizi. Napisala je nekaj vrst, ko je nekdo potrkal na vrata. Vstopila je lady Viviana.

Aleksandra je vstala in hitro vrgla pismo v miznico.

»Oprostite, gospodična Strange! Hotela sem se prepričati, ali se dobro počutite v ti sobi.«

»Hvala vam, milady! Dobro mi je, dasi sem daleč od očeta.«

Aleksandra je sedla v naslonjač in nekaj premišljevala.

»Razumem, da vam je težko po njem. Kje pa je?«

»V Grčiji. Tam sem preživela tudi svojo mladost.«

»In vendar se zdi, da ste rojena Angležinja.«

»Da. Tu na Angleškem sem se rodila. Dasi je veliko pretrpel, moj oče še vedno ljubi svojo domovino. Tudi vzgojil me je po načinu boljših družin in me naučil ljubezni do Anglije.«

»Če mu je domovina tako draga, zakaj se ne vrne?«

»Ne more. Take okoliščine so, da ne more domov.«

Lady Viviana je uprla svoje oči v Aleksandro. Res: dekle mora biti iz plemenite rodbine. Čista kakor angel je. »Bežal je najbrž pred upniki. Le v tem tiči skrivnost,« si je mislila in spet zrla v njene modre oči.

»Pisali ste očetu, kaj ne? Recite mu, da ste pri dobrih ljudeh. Aleksandra, vaš obraz mi ni nov. Tudi markiz je rekel nocoj, da vas je moral že videti nekje.«

Aleksandra je prebledela.

»Ni mogoče! Tujka sem vendar.«

»In vendar sem že videla take oči in take lasel!«

Aleksandra si ni mogla misliti, da bi njen obraz lady Viviani po tolikih letih mogel vzbuditi spomine. Ta pa se je zdrznila, prebledela in vzkliknila: »Oh, sedaj pa vem na koga me spominjate!« Vstala je in šla po sobi. Postala je pred Aleksandro in rekla: »Na mojo malo hčerko, ki je utonila v morju pri Nizzi, me spominjate. Iste oči, isti kodri...«

»Gotovo ste jo ljubili...«

»Če sem jo ljubila? Vsa moja sreča je bila v tem otroku. Ne bi bila sedaj tako osamljena, mrzla in brez srca, kakor govore o meni. Oh, ko bi bila živa!...« In se je zjokala.

Že je hotela Aleksandra vstati in odkriti svojo skrivnost. Spomnila pa se je na obljubo, katero je dala očetu, in je potlačila ljubezen do svoje matere v sebi.

Lady Viviana pa se je sedaj še bolj zaupala Aleksandri.

»Nikogar ni, ki bi vedel, koliko trpim v ti osame-
losti,« je rekla, ko se je spet nadvladala. »Prav srečna
bi bila, ko bi imela bitje, kateremu bi potožila svoje
gorje. Že v prvem trenutku sem vas vzljubila, gospo-
dična Stranger! Četudi ste tujka, upam, da bo med na-
ma več zaupanja, kakor je sicer med gospo in dvor-
janko. Hočete postati moja prijateljica?«

Že je hotela Aleksandra odkloniti to prošnjo. Kako
naj pač ljubi tako mater, ki je pokazala surovo srce do
očeta? In vendar: kako naj odkloni srce, ki se ji tako
ljubeznivo odpira?...

Vsa je zmedena in razdražena. Srce ji močno bije
in trepeti na vsem telesu.

Lady Viviana pa se skloni k nji, jo pritisne na srce
in jo na čelo vroče poljubi.

»Zapečateni je najino prijateljstvo, Aleksandra!
Dovolite, naj vas kličem po imenu.«

»Prav zadovoljna sem, če me vi zovete tako,« je
rekla sladko. »Tako me kliče tudi — moj oče.«

»Včasih mi boste pripovedovali o Grčiji in očetu.
Sedaj vas pa ne smem več zadrževati. Pošljem sobarico
k vam, da vam pripravi obleko in vam pove o vaših
dolžnostih. Ona pozna moje navade.«

Ko se je lady Viviana vračala po hodniku, si je re-
kla: »Sama sebe ne poznam več. To dekle me je po-
polnoma očaralo. Ničesar ne vem o nji, pa sem že za-
ljubljena vanjo. Dolga leta nisem še z nikomur tako
zaupno govorila. Njena navzočnost lije mir v mojo
dušo. Sam Bog mi jo je poslal...«

Aleksandra pa se je vrgla v naslonjač in se bridko
razjokala. Ko se je nekoliko pomirila, je vzela pismo
in pisala dalje. Podrobno je poročala tudi o Nortonu.

»... Zdi se, ljubi oče, da je sedanji markiz zelo
vljudna oseba; hudobna bi bila, če bi ga dolžila tega
zločina. Kaj naj Ti pišem o lady Viviani? Lepa ka-
kor kraljica je. Ljubeznivo mi je govorila in me po-
ljubila na čelo. Poljub moje matere! Prav težko sem
se premagala, da nisem padla na kolena pred njo.
Ljubim jo. Ko se spomnim Tvojega trpljenja, jo

pa sovražim. Uradno ni še zaročena z markizom. Prišla je po dolgih letih šele letos na Stornowal. Po zločinu ni še bila na Munteronu. Sprejela pa je povabilo in pojde pojutranjem tja ...»

Komaj je končala, je že vstopila sobarica Felicita. Bila je vesela in prav razpoložena za razgovor. »Lady Viviana me pošilja, da vam pomagam pri nočnem preoblačenju.« Potem je polna hvale do svoje gospe dodala tiho: »Vsa ste podobna naši gospe milady, pa tudi nekomu drugemu ...«

Aleksandra se je stresla. Vedela je, kdo je oni »drugi«. Premišljevala je:

Tudi Viviana je opazila to sličnost. Pač čudno na ključje! Sicer pa je na svetu toliko ljudi, ki se niti ne poznajo, pa so si podobni.

»Komu pa sem neki podobna, Felicita?«

»Nekemu nesrečnežu, ki je že mrtev. Njegovo ime se ne izgovarja vpričo lady Viviane.«

»Vem, na koga mislite. Pripovedovali so mi že v hotelu o njem.«

»Moj Bog! Celo tujcem pripovedujejo po tolikih letih o teh rečeh.«

»Govore morda slabo o naši gospe?«

»Ne! Pač pa z velikim spoštovanjem. Občudujejo jo in pravijo, da se kmalu poroči z markizom.«

»Upajmo, da se tudi res odloči zanj!«

»Rekli so mi tudi, da je brez dvoma lord Heron ubijalec. Ali ni bilo nikogar, ki bi branil njegovo nedolžnost?«

»Motite se, gospodična! Ena oseba je vendarle bila, ki je trdila, da je nedolžen.«

»Morda vi?«

»Ne govorim o sebi. Meni je Peter Renard razpršil vse dvome. Bila pa je njegova žena, sedanja lady Viviana.«

»Ona je verjela vanj?« je vprašala začudena.

»Da, vedno! Ljubila ga je z vso dušo. Bil je tudi vreden njene ljubezni. Bil je pač razburjen, ko je storil tak zločin ...«

»Slišala sem, da ga je lady Viviana v nesreči zapustila.«

»To ni res!«

»Ni res?« je vzkliknila Aleksandra iznenadena.

»Ko bi, gospodična, poznali njenega očeta, bi jo drugače sodili. Bil je oduren, ošaben in grozen mož, ki je s strogo roko vodil svojo družino. Tudi Viviana se je v mladosti tresla pred njim. Takoj po onem zločinu je odpeljal svojo hčer na Stornowal, kjer je težko oboževala. Ko je nekoliko ozdravela, je hotela obiskati svojega moža v zaporu. Oče ji je odločno zabranil in jo povsod nadziral. Napisala je pismo in ga meni zaupala. Ko sem se skrivaj izmuznila iz hiše, da bi pismo oddala, mi je on sam zastavil pot. Tako ga ni mogla obvestiti...«

»Torej ga ni sama zapustila, kakor so govorili?«

»Ljudje obrekujejo. Njen oče je bil tudi, ki je zahteval ločitev zakona. Če mu je pomagal bežati iz ječe, ni storil to radi njenih prošelj, pač pa radi sramote... Lady Viviana je tudi pozneje še vedno mislila na moža in kako bi prišla do njega. Pa je prišla vest, da je umrl v Južni Ameriki. Najhujši udarec pa jo je zadel, ko ji je hčerka utonila. Res se lady Viviana nazunaj smehlja, njeno srce pa je še vedno neutolaženo...«

»In vendar se hoče poročiti?«

»Kaj hočete, gospodična? Sama je pač na svetu. Brat ima že svojo družino. Markiz pa jo ljubi in ji lahko spet vrne bivališče na Munteronu. Dvomim pa, da bi ga tako ljubila, kakor lorda Herona.

»Če je res verjela v njegovo nedolžnost, zakaj ga ni skušala pred svetom braniti?«

»Tudi to je storila. Detektive je razpošiljala in obljubljala velike nagrade, pa vse zastonj, krivda je trdno ležala na njem. Zakaj trepečete, gospodična? Hotela sem vam povedati to, da bolje spoznate najino gospo. Trudni ste pa...«

Ko je izginila Felicita za vrati, je padla Aleksandra na kolena...

»Vedno ga je ljubila! Pisala mu je in hotela v ječo do njega. Vse je zabranil le njen oče. Kakšno krivico

sva delala z očetom materi! Še vedno se ljubita, pa je tako globok prepad med njima. Misli, da je oče že mrtev in se hoče poročiti. Ne, tega ne sme! Moj Bog! Daj mi moči, da zabranim ta zakon! ...»

Odprla je spet pismo na očeta in mu dodala še par listov. Nanje je napisala, kar je slišala od Felicite. Kakšen vtis napravi to pismo na očeta?

XXII. POGLAVJE.

Obisk na Munteronu.

»Prišel sem, lady Viviana, in vas prosim, da mi izkažete danes posebno naklonjenost,« je rekel markiz drugega dne, ko se je zopet pokazal na Stornowalu.

»V čem naj pa ta obstoji?«

»Želel bi, da bi vi danes po tolikih letih spet enkrat obiskali grad Munteron. Zadnjič ste mi dali upanje, da bi se to lahko zgodilo.«

»Res je,« je rekla nekoliko razburjena. »Bojim se pa, da ne bom imela toliko moči. Na gradu je polno strašnih spominov za me.«

»In vendar ste preživeli tam najlepše dni. Tam je bil tudi vaš otrok rojen. Oprostite mi, če rečem, da bi vam moral biti ta kraj svet in drag.«

»Saj tudi je.«

»Vaših soban ni še nihče uporabljal, prezračijo jih tu pa tam. Pred kratkim sem celo mal čevlječek videl v nekem kotu ...«

»Dosti, dosti,« je namignila z roko.

»Torej pridite! Vrnite se, kjer boste spet kraljevali kot nekdanje dni, spoštovana in ljubljena od vseh.«

»Prav željna sem videti vse to in najti čevlječek svojega otroka ...«

»Tam so še vsi znani služabniki, hišna, dvornik; vsi vas z veseljem sprejmó.«

»Tudi Peter Renard?«

Markiz je nekoliko prebledel in jo začudeno pogledal.

»Seveda, tudi Peter Renard. Po markizovi smrti je ostal v moji službi. Vdan je in bo tudi on vesel vaše navzočnosti v gradu.«

»Ali je bil res tako žalosten po rajnkem markizu? Saj je markiz slabo ravnal ž njim. Tega ne razumem.«

»Niste se še tako slabo izražali o njem, milady. Ali vam morda ni ljub?«

»Rekla sem le tako...«

»Vrniva se k predmetu! Lady Viviana, pridete nocoj na grad?«

Obotavljala se je še, potem pa jo je hrepenenje premagalo.

»Pridem,« je rekla tiho.

Markiz jo je prijel za roko in vzkliknil: »Prvi dokaz, da ste mi naklonjeni...«

Ni odgovorila, le rahlo se je nasmehnila...

Grad Munteron je bil zvečer poln svetlobe. Na oknih in na terasah je gorelo polno luči, ki so daleč po morju in okolici razlivale svoj sij. Tudi velika dvorana z dolgo mizo je bila že slavnostno okrašena. Velika zrcala in umetniške slike so visele na stenah.

Markiz se je sprehajal po dvorani in čakal na goste. Nestrpno je poslušal, če se že sliši ropot kočij.

»Od tega večera je vse odvisno,« si je dejal. »Če premaga Viviana ta strah, potem smem računati na njeno ljubezen. Saj že s tem, da prestopi moj prag, nekako privoli v zakon...«

Vrata so se odprla in vstopila je lepo oblečena, nekoliko postarna dama. Bila je vdova starejšega markizovega brata, gospa Ingestre. Bila je nekaka dvorna dama, ki je sprejemala goste. Markiz je bil dobrohoten in vljuden proti nji.

»Nocoj sem že tako trudna, da bi najraje že šla v posteljo,« je rekla. »Lady Viviana je pač srečna. Mlada je in ima okoli še polno oseb, ki ji strežejo. Celo dvorna dama ji preganja dolg čas. Jaz pa brez vsake družbe. Dvorjanke bi jaz že bolj potrebovala nego ona.«

»Nisem vam še ničesar odrekel. Dobite si jo in jaz jo plačam.«

»Takole bi rada, kakoršna je gospodična Strange. Če bi ne bilo grdo, bi kar njo vprašala. Mislite, da pride lady Viviana nocoj?«

»Seveda. Saj je obljubila...«

»Ne razumem, odkod ima toliko poguma, da si ogleda po tolikih letih sobane, kjer je živela par srečnih let. Gotovo vas zelo ljubi.«

»Upam,« je rekel markiz kratko.

Medtem se je zaslišal ropot koles. Kmalu potem so gostje vstopili. Med zadnjimi je bila Viviana z Aleksandro. Ves bled in zmeden obraz je pričal o njenem dušnem razpoloženju. Tudi Aleksandra je žarela le-pote. Navzoči so se jima priklonili.

»Pozdravljena, milady, na Munteronu, kjer ste gospodinjili nekdej. Upam, da boste tudi v bodočnosti vladali tu.«

»Le sobane sem hotela videti, kjer sem bila tako srečna. Tudi tisti ostanek moje hčerke bi rada imela.«

Ker je bila večerja že naznanjena, so se odpravili vsi gostje v obednico.

Po večerji, ko so se gostje zabavali pri klavirju in z raznimi živahnimi pogovori, je lady Viviana nena-doma namignila Aleksandri:

»Aleksandra, pojdiva!«

Aleksandra je vstala in šla za njo.

Ko sta šli po hodniku, je rekla Viviana:

»Ljuba moja! Gotovo veste, da sem nekdej tu že gospodinjala. Prav težko sem danes prenašala to slavlje ob svojem prihodu. Prišla sem le za to, da bi še enkrat videla kraj svoje nekdanje sreče, odkoder sem s solzami odšla. V teh sobah so še predmeti mojega otroka, pa tudi druge osebe, po kateri mi je morda naj-težje. Počakajte me v predsobi, notri pojdem sama.«

Ko sta prišli v prvo nadstropje, je rekla Aleksandri: »Sedite tu na stol in me počakajte!« Potem je izginila skozi neka vrata.

Aleksandra pa je začela premišljevat. Ali nima tudi ona pravice, videti te sobane? Viviana najbrž

plaka v njih, tudi ona bi morala ž njo. Zaslišala je moške korake. Spoznala je Petra Renarda. Oblečen v črno obleko je bil očitno ponosen na svojo službo. Zapičil je oči v Aleksandro, da je ta vstala in se nekoliko umaknila.

»Gospodična ste morda zašli? Vsi gostje so v priličju.«

»Lady Viviana je v sobanah, kjer je nekdanje stanovala. Tu čakam na njo.«

Renard je obstal, ko je gledal v njen obraz in njene oči. Začudil se je njeni podobnosti z nekom, ki ga je nekdanje poznal.

»Oprostite, gospodična! Ali niste morda Flora Tower?«

»Ne,« je rekla rezko.

Že je hotel oditi, pa se je spet obrnil k nji:

»Oprostite, gospodična! Smem vprašati po imenu?«

»Aleksandra Strange, dvorna dama lady Viviane.«

»Hvala! Jaz pa sem Peter Renard, dvornik gospoda markiza. Stavil sem vprašanje, ker ste tako podobni nekemu obrazu v naši galeriji.«

Priklonil se je in mrmral zase:

»Strange? Kdo je neki? Tu bo kakšna skrivnost. Pazil bom na njo. Če so vsi slepi, Peter Renard ni slep. Še v teku tega tedna zvem, kdo je ta gospodična Strange.«

XXIII. POGLAVJE.

Povabilo na grad.

Lady Viviana se je precej dolgo mudila v svojih sobanah. Aleksandra je potrpežljivo čakala na njo. Spodaj so odmevale melodije valčkov in razni veseli glasovi gostov. Naslonila se je na marmornat držaj stopnjišča in zrla navzdol. Tu je torej gospodaril njen oče, ki ječi sedaj v prognanstvu. Bog ve, ali ga ona spet pripelje v njegovo zakonito posest? Že spretnejši detektivi niso mogli razpršiti teme nad tem zločinom, ona pa upa, da jo bo prepodila.

Postajala je že nestrpna, ko so se naposled odprla neka vrata. Iz njih je stopila postarna žena in šla proti nji. Bila je stara vzgojiteljica, ki je bila že nad trideset let na Munteronu.

»Oprostite, gospodična! Dvornik mi je dejal, da se lady Viviana nahaja v njenih nekdanjih sobanah. Osemnajst let nisem že videla svoje gospe. Prav rada bi se ji poklonila.«

»Mislim, da bo kmalu tu,« je rekla Aleksandra vljudno. »Ne vem pa, če bo razpoložena...«

»Prepričana sem, da ne pojde kar tako mimo. Vedno je bila dobra z menoj. Pravijo, da je še vedno tako lepa, kakor takrat, ko je prišla kot nevesta na grad. Oprostite! Ste morda njena nečakinja in hčerka sedanjega vojvode Stornowalskega?«

»Nisem! Sem le dvorna dama lady Viviane.«

Vzgojiteljica jo je začudeno pogledala. Po podobnosti z Viviano je sklepala, da je gospodična Strange iz njih rodbine.

Medtem pa so se odprla vrata nasproti njima. Ven je prišla Viviana vsa blede, a vendar povsem mirna. Na očeh so bili še sledovi solza. Ko je zagledala staro vzgojiteljico, se ji je obraz razveselil.

»Oh, milady! Kako srečna sem, da vas vidim. Prav nič se niste spremenili, še lepši ste postali. Oh, ko bi vas lord Heron videl sedaj! Že takrat vas je tako zelo ljubil!«

»Ne govorite o mrtvih!«

»Hotela sem vam povedati, da se vsi služabniki vesele vašega današnjega obiska. Vsi vedo, da pomeni ta obisk vašo zopetno vrnitev med nas.«

Te besede so Viviano samo užalostile.

»Prezgodaj trde tako,« je rekla Viviana in se obrnila do moža, ki je prihajal po hodniku. Bil je dvornik Janson. V pozdravu in spoštljivih besedah je tudi on pokazal, da bi jo rad videl kot vladarico na gradu.

Aleksandra je nepremično zrla v njegov obraz in skušala razbrati, ali bi bil Janson zmožen zločina ali vsaj sokrivde na njem. Pa si je takoj rekla, da ga ne more sumničiti.

»Sedanji markiz je ves drugačen nego rajnki. Dober in vljuden je z vsemi,« je rekel.

»Vi mu želite vse dobro, kaj ne?« je vprašala Viviana.

»Da, milady. Markiz je sicer zelo ljubezniv, škoda le, da nima tako odkritosrčnih in veselih navad, kakor lord Heron...«

Ko sta lady Viviana in Aleksandra stopili v dvorano, je že bila kava na mizi. Prišli so gostje nasproti in ju obdali. Lord Norton je iskal gospodično Strange, da bi govoril z njo. Pa jo je gospa Ingestre potegnila k sebi in rekla:

»Sedite k meni! Rada bi se pogovorila z vami.«

Ko sta sedli, je nadaljevala.

»Upam, da veste že, kakšen pomen ima ta današnji obisk na gradu?«

»Pomen? Kakšen pa?«

»Prihod lady Viviane pomeni, da je privolila v zakon s sedanjim markizom. Ko bi se ne mislila stalno naseliti tu, bi ne prestopila tega praga.«

»Sta torej že zaročena?«

»Ali še dvomite? Ona ljubi markiza. Tudi je dovolj ošabna, da ima poželjenje po lepem naslovu. Gospodična Strange! Moj zaključek je ta-le: Ali vi še ostanete pri lady Viviani, ko se ona poroči?«

»Ne! Ne bilo bi mi več mogoče.«

»Tako mislim tudi jaz. Viviana ne bo več potrebovala dvorne dame. Kam pa pojdete, ko vas odslovi?«

»Ne vem. Nisem še mislila na to.«

»To pa ni prav! Treba je že v mladosti misliti na stare dni. Sem pa jaz mislila namesto vas. Všeč ste mi, zato vam jaz ponudim streho.«

»Vi?« se je začudila Viviana.

»Ko pride Viviana tu sem na grad, bom jaz morala zapustiti hišo. Pojdem v London in se tam nastanim. Potrebujem pa dvorne dame. Ali vam je prav?«

»Tako nepričakovane so te vaše besede, da ne vem, kaj naj rečem.«

»Saj ni treba, da se kar hitro odločite. Markiz ne bo nasprotoval. Z Viviano bom že sama govorila. Ko

pojde ona v London, da si nakupi vse potrebno za poročni dan, pridete vi semkaj na grad in se vse podrobneje pomeniva.«

Aleksandri je bilo srce.

Bivanje na gradu, kjer se je bi izvršil zločin, bi bilo njenemu iskanju po krivcih zelo koristno. Zato se je z veseljem zahvalila gospej Ingestre za povabilo.

»Prav rada pridem, če lady Viviana privoli v to.«

»Še jutri bom govorila ž njo.«

Medtem se jima je približal lord Norton.

»Pridite v našo družbo, milord! Sedite semkaj k meni,« ga je povabila gospa Ingestre.

»Hvala, gospa!« je rekel in se priklonil. »Prišel sem samo, da vam ukradem to gospodično in ji pokažem orhideje v nočni razsvetljavi. Ali hočete z menoj, gospodična Strange?«

XXIV. POGLAVJE.

Pogojna obluba.

D drugega dne, ko so se gostje na Stornowalu sprehajali po vrtu, se je lady Viviana umaknila v knjižnico. Ni vzela knjige, ampak sedla na naslonjač in premišljevala o nekdanjih dneh. Pa so se vrata narahlo odprla in vstopil je markiz. Bil je ves rdeč v obraz in vznemirjen. Viviana je spoznala, da je prišel trenutek odločitve. Čeravno ji je močno bilo srce, ga je vendarle mirno pozdravila in povabila k sebi. Prvič jo je obšla misel, da je to mož, radi čigar ljubezni bi ji bila marsikatera ženska iz višjih rodbin prav nevoščljiva.

»Vesel sem vaše navzočnosti, milady! Snoči so bili res težki trenutki za vas, pa ste jih znali srečno premagati. Vaš radostni obraz priča, da ste pozabili že na stare rane...«

Viviana je molčala in gledala skozi okno na morje.

»Milady, dobro veste, da vas ljubim. Srečen sem, da ste me obiskali; nadvse srečen pa bom, če mi ne odbijete roke, za katero vas prosim.«

Viviana je postala resna, pa ni odgovorila.

»Ali veste, da smatrajo vsi gosti in vsa služinčad vaš prihod za najino zaroko?«

Pogledala ga je s prodirajočimi očmi.

»Temu ste vi sami dali povod...«

Markiz je še bolj pordečil in rekel: »V ljubezni je vse dovoljeno. Ali ni vredna moja ljubezen vašega povračila?«

»To vaše razodetje me ni iznenadilo. Vseeno ne vem, kaj naj vam odgovorim.«

»Smem torej upati, da me ne odbijete?«

»Poznam vas že več let, ko ste še bili samo Roland Ingestre. Takrat niste še bili na Munteronu. Bili ste vedno dobri in vljudni. Ali pa tudi veste, da vas je samo slučaj povišal do markiza?«

»Grozen slučaj!«

»Radi tega slučaja vam ne morem dati svoje roke. Lord Heron, ki je bil obsojen na smrt, ima še vedno moje srce in mojo zvestobo.«

»Kaj pravite, Viviana?« je vzkliknil začudeno. »Ali res še ljubite Herona, ki je ubil svojega brata in bil obsojen na vislice?«

»Da, ker je bil nedolžen!«

»Nedolžen! Ali ste izgubili pamet, milady?«

Obrnila se je k njemu in mu rekla mirno, a resno:

»Dobro ste ga poznali: ali verujete, da je on kriv tega zločina?«

»Kako naj še dvomim? Saj so bili vendar vsi dokazi za to, da je on ubijavec. Ta umor je bil le njemu v korist. Mislim pa, da ga je izvršil le v razburjenosti.«

»Preveč dober in plemenit je bil, da bi mogel storiti kaj takega. Jaz vem, da je bil nedolžen!«

Markiz se je nasmehnil, pa ga je Viviana nena doma vprašala: »Ali mislite, markiz, da je lord Heron res že mrtev?«

Markiz je prebledel.

»Brez dvoma. Umrl je v Braziliji. Kaj vas je pa nagnilo, da stavite tako vprašanje?«

»V zadnjih nočeh sem pogosto sanjala, da je živ in zdrav. Ste videli, da mu je gospodična popolnoma podobna...«

»Tudi vam je podobna. To pa je le slučaj. Viviana, govoriva raje o moji ljubezni do vas!«

»Ne! Sedaj govoriva o lordu Heronu! Njegovo ime in spomin sta omadeževana. Ne morem prenašati te misli, kajti prepričana sem, da je bil nedolžen. To bo treba enkrat tudi dokazati...«

»Po osemnajstih letih? Ko pa je lord Heron že mrtev? Njegova sramota nikakor ne prehaja na vas, milady! Saj imate drugo ime. Tudi ste zaprosili za ločitev zakona...«

»K temu me je samo oče prisilil. Še danes bi pa rada nosila ime nesrečnega mojega moža. Roland! Pravite, da me ljubite: Odkrijte resničnega ubijavca po kojnega markiza in jaz vam obljubim svojo roko...«

Njene oči so se zasvetile in v obraz ji je šinil ogenj, da je izginila vsaka sled njene prejšnje mrzle in trde zunanjosti. Markiz se je zgrozil in stopil od nje. Smrtno bled je bil njegov obraz.

»Vaša ljubezen do mene vam da moč, da premagate vse težave,« je dostavila. »Policija ni mogla tega dognati, vi pa, ki me ljubite, dosežete to. Da, Roland, tiš stega dne, ko izpričate nedolžnost lorda Herona, postanem jaz vaša žena...«

Naravnost grozen je bil udarec od žene, ki jo je ljubil. Njegove oči so begale zdaj na morje zdaj na lady Viviano. Ničesar pa ni videl, kakor da bi mahoma oslepel. Viviana ga je boječe pogledovala in brez diha čakala na njegov odgovor.

»Viviana! Ob pamet ste! Mislil sem, da sem po tolikih trudih na cilju, pa mi tik ob njem vržete nepremostljivo zapreko na pot. Misliti, da je lord Heron nedolžen, je sploh nemogoče! Njegova krivda je povsem jasno dokazana.«

»In vendar ni res! Resnica mora enkrat na dan! Prepričana sem tudi, da se izkaže, ako se vi z vsemi silami svoje volje posvetite ti nalogi.«

»Razen vas, Viviana, ne dvomi nihče o njegovi krivdi. Saj je bil vendar obsojen bratomora...«

»Marsikdo je že nedolžen šel v smrt...«

»Imate kakšen dokaz za svojo trditev, milady?« je rekel mehkeje.

»Dokaza nimam. Če bi ga imela, bi ga že davno doprinesla. Vem pa, da ni bil lord Heron zmožen takega hudega dejanja, tudi v jezi ne. Pravite, da me ljubite. Lord Heron je bil tudi vaš sorodnik: Poskrbite njegovemu imenu časten spomin!«

Markiz je pomolčal. V njegovem srcu se je vnel srdit boj. Potem je rekel mirno:

»Ali mi obljubite svojo roko, če dokažem njegovo — krivdo?«

Viviana je pomislila. Potem je dejala:

»Hotela sem že reči ne! Kajti nobenemu človeku ne zaupam več. Ker pa vem, da tudi njegove krivde ne boste mogli izpričati, vam tistega dne, ko izgubim vero v nedolžnost svojega moža, podam roko v zakon.«

Markizu se je obraz vzradostil.

»Tako j grem na delo. Imam še celo knjigo o tem procesu. Pregledam cel potek obtožbe in si podčrtam vse točke, ki pričajo o njegovi krivdi. Ko jih preberete, Viviana, se bo vaše mnenje popolnoma izpremenilo.«

»Kaj pa, če se še bolj utrdim v svoji veri?«

»To ni mogoče! Prav gotov sem, da že danes lahko naznanim svojim prijateljem najino zaroko. Lord Heron je mrtev, naj počiva v miru! Ko se poročiva, bodo vsi žalostni spomini pozabljeni.«

»Nikdar ne zabim nanj! Ljubila sem ga v sreči in tudi v ječo in v begunstvo so šle vse moje misli za njim. Najbolj pa občutim žalost, da je umrl v veri, da sem ga tudi jaz zapustila in pozabila nanj, je rekla s tresočim glasom. »Ne, Roland! Preteklosti ne bom mogla zamoriti v sebi. Vseeno pa vam dam svojo roko, če dokažete, da je bil nedolžen...«

»Tudi, če dokažem, da je bil kriv?«

Viviana se je nasmehnila.

»Takoј se vrnem na Munteron in začnem s preiskovanjem. Hočete-li, da pošljem vse priče k vam in jih sami izprašate?«

»Pozneje morda...«

Markiz je vstal in bil dobre volje. Bil je gotov, da bo Viviana njegova.

Ko je izginil za vrati, je tudi Viviana vstala in šla v svoje prostore.

XXV. POGLAVJE.

Nekaj razodetja.

Po kosilu je Viviana poklicala Aleksandro k sebi.

»Danes nisem razpoložena, da bi poslušala kakšno branje. Vsemogoče misli mi rojé po glavi. Pa tudi vi, Aleksandra, ste nekam bledi. Ste se morda sinoči dolgočasili?«

»Ne, milady,« je takoj odvrnila.

»Na obrazu se vam je že sinoči bralo, da ste bili zmedeni. Muči vas morda kakšna skrivna misel. Ako potrebujete prijateljice, mi lahko zaupate.«

»Predobri ste, milady!«

»Sebična sem. Rada vidim le vesele obraze okoli sebe. Z veseljem vam pomagam, če morem in smem.«

»Človeške pomoči mi ni treba. Sam Bog mi more pomagati. On pozna skrivnosti vsch src.«

»Se morda vznemirjate radi vašega očeta?« je vprašala Viviana, ki bi rada zvedela kaj več od nje. »Ste zvedeli kaj o njem, odkar ste tu?«

Aleksandra je nekoliko prebledela.

»Ne, milady! Pričakujem pa vsak čas njegovega sporočila.«

»Aleksandra, o vašem očetu mi niste še ničesar povedali. Želim, da mi zaupate. Hočem, da ste mi nekaj več kot plačana dvorna dama. Mati vam je umrla; nimate nikakih sorodnikov na Angleškem?«

»Nikogar ni, ki bi vedel, da jaz živim.«

»Zdi se mi, da je vaš oče v slabih gmotnih razmerah. Prav rada bi mu pomagala. Na dvoru bi lahko dosegla vladno službo zanj. Kaj mislite?«

»Predobri ste, milady. Moj oče se ne vrne v te kraje. Vrnil bi se le, če bi ga doletela velika sreča, ki je pa zelo, zelo daleč...«

»Misli najbrž na kakšno dedščino... Aleksandra, ali ste mu kaj podobni v obraz?«

»Zelo podobna sem mu. On pravi, da sem tudi materi podobna,« je rekla Aleksandra s prisiljeno mirnostjo in srce ji je močno bilo.

»Vaš oče mora biti lep človek.«

»Ne samo lep, tudi dober je zelo.«

»Z navdušenjem govorite o njem. Kako ste se mogli vendar ločiti od njega?«

»Tolovaji so nam hišo zažgali,« je rekla Aleksandra. »Skušali so me tudi uropati. Ker nisem več varna tam doli, sem prosila očeta, naj me pusti na Angleško. To je bila velika žrtev zanj.«

»Na zadnjem potovanju je tudi lord Norton doživel enake bridkosti. Tri mesece so ga imeli tolovaji v svojem brlogu, štiri mesece pa se je zdravil v neki hiši ob morju. Kako se je imenoval oni tolovaj?«

»Spiridijon.«

»Ravnoisti je, ki je Nortona napadel. Norton vam prav rad pove to zgodbo.«

Že večkrat bi Aleksandra rada povedala Viviani, da pozna lorda Nortona. Vedela je namreč, da bosta le težko še dalje časa nosila to tajnost spričo drugih gostov. Ne njenemu očetu, ne zasledovanju krivcev v munteronskem zločinu, bi ne škodovalo, če bi to razodela lady Viviani.

»Ali poznate, milady, vso to zgodbo?«

»Seveda; saj mi je on sam pripovedoval o tem,« je rekla iznenadena na tako vprašanje. »On in Albert Knoll sta bila čudežno rešena po nekem dekletu. Bila je izredno lepa Grkinja in prav srčno dekle. Lord Norton jo je takoj vzljubil...«

Aleksandra je zbrala vse svoje moči in rekla trdno:

»Lady Viviana, to dekle sem jaz.«

»Vi?«

»Da, milady! Bolnemu milordu sem jaz stregla v očetovi hiši.«

»Kaj takega bi niti v sanjah ne pričakovala,« je vzkliknila Viviana.

»Že prej bi vam rada pripovedovala to, a nisem imela priložnosti. Tudi sem pomišljala ali naj še dalje molčim o tem.«

»Vi ste torej tisto junaško dekle, o katerem sem toliko slišala? Vas torej ljubi lord Norton?«

»Lord Norton je res prosil mojega očeta za mojo roko, pa ga je ta zavrnil. Niti mislila nisem, da bi ga srečala tu.«

»Vajin zakon ni mogoč?!«

»Samo če mojega očeta doleti ona velika sreča, bi bilo mogoče. Ni pa prav nikakih obvez. Lord Norton se poroči lahko tudi z drugim dekletom.«

»Poznam ga. Z drugim dekletom ne bo šel v zakon. Vredna pa sta drug drugega. Če so le gmotni oziri, potem...«

»Ne, milady! Vi nama ne morete pomagati. Samo Bog v nebesih! Tudi če bi moj oče pristal na to, se jaz ne poročim.«

»Saj ga vendar ljubite!«

Drobni solzi sta zalili Aleksandrine oči. Viviana je videla njeno notranjo bol in si mislila: »Tu je skrivnost. Kakšna pa?«

»Prav zadovoljna sem, Aleksandra, da ste se meni odkrili. Ni treba, da vedó drugi o tem! Zaupajte v božjo previdnost!«

Sklonila se je k Aleksandri in jo poljubila. Aleksandra pa je pograbila materino roko in jo vroče poljubljala.

»Pojdite sedaj, Aleksandra, in se pomirite! Vse se bo še srečno izteklo za vaju.«

Ko je lady Viviana ostala sama, je začela premišljati: »Kakšen je vendar zadržek, da se ne bi mogla vzeti? Poprašam lorda Nortona. Hočem spoznati Aleksandro prav do dna njene duše. Vem pa, da je čista kakor angel.«

XXVI. POGLAVJE.

Druga dvojica.

Po večerji, ko so se drugi porazgubili po sobah in po vrtu, se je Aleksandra umaknila k oknu za zaveso in premišljevala o svojih načrtih ... Kar se ji približa lady Markham s smehom na ustih in zavistjo v srcu. »Prav smešna je ljubezen lady Viviane do tega dekleta. Da ni prišla iz slabih namenov v to hišo, tega mi nihče ne izbije iz glave.« Vzela je stolico in sedla k nji.

»Zakaj ste tako sami, gospodična Strange?«

»Rada sem tukaj, da lažje opazujem. Na Angleškem mi je vsaka reč nova. Zabavam se že s tem, če vidim, da se drugi lepo zabavajo.«

»Mislili bodo, da vohunite ...«

»Tako slabo me nihče ne bo sodil!«

»Ali je to kaj slabega? Kaj naj si pač mislijo o dekletu, ki je bilo rojeno na Angleškem in nima ne staršev ne sorodnikov tu? Meni se dopadejo osebe, ki imajo poznane starše in sorodnike in se ne skrivajo v meglene skrivnosti. Vi niste to, kar kažete na zunaj!«

»Gospa!« je vzkliknila Aleksandra užaljena.

»Varujte se, gospodična! Prijatelji čuvajo nad lady Viviano. Gorje, če ji prizadenete kaj hudega!«

Aleksandra je privzdignila glavo.

»Lady Viviani povem o vaših žalitvah!«

»Prav je tako,« je rekla Markham jezno. »Le ponovite moje besede pred njo! Saj bo le vaša škoda!«

Aleksandra je sprevidela, da bi bilo bolje, če bi ne govorila več z njo. Zato je vstala in se z vljudnim pozdravom poslovila. V svoji sobi se je ogrnila v volnen robec in šla doli na vrt. Tam je sedla na skalo, odkoder se je videlo daleč na morje.

»Obsovrážena sem v ti hiši in sama ne vem zakaj. Še sreča, da mi je gospa Ingestre ponudila bivališče na Munteronu. Saj tako tukaj ne odkrijem ničesar.«

Zaslišala je korake in zagledala moškega in žensko, ki sta se bližala po stezi. Mislila je, da so gostje. Ker je hotela biti sama, se je še globlje skrila v senco dreves.

Ko ju je spoznala po glasu, je okamenela. Bila sta Peter Renard in sobarica Felicita, ki sta govorila ravno o nji.

»Kdo je ta dvorna dama vaše gospe?« je vprašal zaupno. »Odkod je prišla ta gospodična Strange?«

»Tujka je!« je rekla Felicita. »Iz katere dežele, pa ne vem gotovo. Kje ste jo videli?«

»Sinoči na gradu. Ali je morda kakšna sorodnica lady Viviane?«

»To ne. Kaže pa plemenite črte v obrazu in izredno lepoto.«

»Preveč je podobna Heronovim, da bi ne bila iz njih rodu,« je rekel Renard gotovo. »Tudi Viviani je podobna. Nekaj čudnega je v tem dekletu. Felicita, ali niste nič nevoščljivi na njo?«

»Jaz? Čemu vendar? Gospa mi hoče le dobro in obe imava lahko službo pri nji. Še zadovoljna sem, da jo milady ljubi.«

»Ima gospodična Strange kakšne sorodnike?«

»Razen očeta nikogar.«

Peter Renard se je stresel.

»Očeta ima! Samo očeta?«

Nekaj izrednega je zvenelo v tem vprašanju, da se je Aleksandra zdrznila. Ta človek sumniči in sega že v njene družinske vezi. Izdala jo je morda ta podobnost njenih staršev.

»In ta oče, kje je?«

»Kako ste radovedni, Renard! Njen oče je že več let na Grškem. Po hčeri bi pa sodila, da je iz boljše rodbine.«

Aleksandra se je še bolj stresla v svojem skrivališču. Peter Renard pa je obrnil pogovor na drug predmet.

»Ali verjamete, da vzame Viviana našega markiza?«

»Seveda.«

»Ko bi njen otrok ne umrl, bi bila sedaj ta deklica markiza na Munteronu. Kaj se vam zdi: ali je ta deklica res mrtva?«

»Brez dvoma!«

»Rekli so, da je utonila v morju. Čez nekaj dni so truplo našli. Kako so ga mogli pa spoznati?«

»Po njenih svetlih kodrih. Saj sem bila tudi jaz takrat zraven.«

»Res? Potem je vsak dvom izključen.«

Nekaj časa je molčal. Potem pa je rekel zaupno: »Felicita, ali veste, zakaj sem prišel nocoj na Stor-nowal?«

»Najbrž zato, da obnovite staro znanje.«

»Ga ni treba obnavljati, Felicita! Vedno sem vam bil zvest. Poročiti me niste hoteli, češ, da nočete zapustiti lady Viviane. Ponavljam, da sem vam še zvest, če ravno bi se lahko medtem poročil s kakšno damo.«

»Ne hvalite se preveč!«

»Resnico govorim. Ako se kaj kmalu ne odločite, to tudi storim.«

»Nekaj prihrankov imam. Dedščino tudi. Poleg tega je lady Viviana dobra z menoj. Po zakonu nisem še imela nikake želje. Vi, Renard, pa ne znate prav nič gospodariti. Kmalu bi zavozili v revščino. Lepe obleke nosite in prstane in zlato. Takemu gospodu že ne bom že na. Dolgo sem mislila tako. Sedaj veste, pri čem ste!«

Renard se je široko zasmel.

»Več denarja imam kot si vi mislite, Felicita! Zato hodim kot gospod. Neki moj stric mi je zapustil bogato dedščino...«

»Stric? Eh, poznam vaše strice. Copatarji so bili v Parizu in pravi reveži.«

»Gre za strica od materine strani. Bil je velik trgovec v Marséju. S tem denarjem se lahko vrnem v Francijo in tam nastanim. Kdaj bi že lahko pustil službo pri markizu, pa ga tudi jaz močno ljubim. Lepše in bogatejše dekle bi lahko poročil, pa nisem pozabil na staro ljubezen.«

Besede o denarju so Felicito veselo dirnile.

»Če se lady Viviana poroči na Munteron, se tudi jaz poročim. Do sedaj pa nisem vedela, da ima vaša mati tako bogatega brata.«

»Saj ni bil njen brat, ampak njen stric. Denar imam na banki. Hočete, da vam pokažem knjižico?«

»Pokažite! Saj ni, da bi ne verjela vašim besedam. Čudno se mi le zdi, da ste vseeno ostali v službi.«

»Saj sem vam povedal, da ga tudi jaz ljubim. Če se poroči, pojdem od njega in se nastanim v Franciji. Pa tudi vi, Felicita, zapustite svojo gospo! Po tolikih letih službe imava pač pravico do pokoja.«

Prijel jo je za roko in se oddaljil ž njo na drugi konec vrta.

»Tu pa je vendarle neka sled!« je rekla Aleksandra sama sebi. »Ni mogoče, da bi Peter Renard podedoval. Še Felicita ni tega verjela. Oče mi je pravil, da je imel rajni markiz zbirko diamantov, ki so po umoru izginili. Renard nosi na čelu tudi brazgotino, katero je dobil takrat, ko ga je markiz potisnil čez stopnice. Renard ga je sovražil... Prav mogoče, da je on ubijavec. Njegovo bogastvo obstoji samo v denarju za prodane diamante.«

XXVII. POGLAVJE.

Očetovo pismo.

Pravkar je stopila lady Viviana drugega dne k za jutru v obednico, ko je prinesel sel pisma za Stornowal. Viviana je sama odprla ovoj in pregledala naslove. Zadnje pismo je bilo iz Grčije; naslovljeno je bilo na gospodično Strange. Pisava naslova je Viviano zelo zanimala. Dobro si jo je ogledala in dala naposled pismo Aleksandri. Ta je je neodprto vtaknila v žep.

Lady Markham, ki je stala blizu, jo je pozorno motrila in rekla tiho:

»Gotovo je pismo od vašega očeta, gospodična?«
Aleksandra je prikimala.

»Najbrž je tudi prvo pismo, ki ste ga prejeli po vašem odhodu od tam. Čudno se mi zdi, da niste nič rado vedni, kaj piše. Saj vidite, da drugi že beró.«

»Preberem ga v svoji sobi,« je odvrnila. Čutila je neko sumničenje.

Markham pa se je široko nasmehnila.

»Ga ne odpre v pričo drugih,« si je rekla. »Nov dokaz za skrivnost, katero treba na vsak način razsvetliti. Moj sum dobiva trdna tla.«

Po zajutru se je Aleksandra umaknila v svojo sobo.

Gospod Strange piše, da se je naselil v hiši nekega viničarja. Zemljišče z oljčnimi nasadi in vinograde misli prodati nekemu trgovcu, ki se želi umakniti v samoto.

»Hiše ni požar popolnoma uničil. Po Tvojem odhodu ne morem več prestajati v tem kraju. Vedno se bojim, da Ti Tvoje podvzetje ne uspe. Tudi se že kesam, da sem Ti dovolil na Angleško. Če nisi še storila nikakega koraka v tem pogledu naprej, če nisi našla še najmanjšega sledu, potem zahtevam, da se takoj vrneš! V nasprotnem slučaju pa ostani! Ljubi Bog naj Te blagoslovi. Poleg božje Previdnosti zaupam le na Te ...

Če prodam posestvo, si poiščem drugo bivališče.

Odkar si tam, nimam še nikakih novic od Tebe.

Varuj se, Aleksandra! Misli, da je vse odvisno le od Tvoje previdnosti! Morda se še spominjaš, da sta naju na pomolu v pirejski luki opazovala dva Angleža. Eden izmed njiju je te dni ogledoval podrtine moje hiše in ljudi izpraševal o meni. Mene pa je izpraševal o Spiridijonu. Spiridijon je namreč pobegnil iz ječe in ga niso več ujeli ... Zdi se mi, da ne bom več varen tukaj ...«

Ko je Aleksandra tretjič prebrala pismo, je prijela gorečo svečo in ga sežgala. V tem trenutku pa je vstopila lady Markham.

»Oprostite, gospodična Strange! Iskala sem v knjižnici neko knjigo, pa je nisem mogla najti. Mislila sem

si, da jo imate morda vi... Pa kaj vidim? Pismo ste sežgali. Tako slabe novice ste dobili?»

Aleksandra je takoj spoznala, da je ni prignalo iskanje, ampak le radovednost k nji.

»Ni slabih vesti. Ko je oče pisal, se mi ni še nič začela pripetilo.«

»Jaz pa hranim še vsa pisma svojega očeta. Vi ste ga pa takoj uničili. Se morda bojite, da bi ga kdo bral?« je vprašala zbadljivo.

Aleksandri je šinila rdečica v obraz. Ta ženska jo hoče na vsak način očrnuti pri lady Viviani, da bi jo potem odpustila iz službe. K sreči ima še zavetišče na Munteronu, kamor jo vabi gospa Ingestre. Težka pa bi ji že bila ločitev od Viviane, ki jo je klicala v svoji notranjščini že za mater. Zato ni odgovorila.

»Lady Viviana vas pričakuje. V branju pisma ste pozabilj na dolžnosti dvorne dame.«

»Nisem pozabila,« je rekla Aleksandra vljudno in prisiljeno pomirjena. »Viviana mi je dala pol ure časa, ta pa ni še potekel.«

»Potem oprostite, da sem vas motila.«

Rekla je in odšla, ne da bi vprašala po knjigi, v sobo lady Viviane.

»Vas morda motim?«

Sedla je na naslonjač naproti lady Viviani in začela skrivnostno:

»Stopila sem v sobo gospodične Strange, da bi našla neko knjigo pri nji. Ne morete si misliti, milady, kaj sem videla pri nji! Sežgala je pismo, ki ga je danes prejela. Ali ni to nekaj skrivnostnega?«

»Res čudno!«

»Tudi če bi oče strogo karal, bi pisma ne smela uničiti. Da govorim resnico, milady: jaz ti gospodični Strange prav nič ne zaupam.«

»Ampak, preljuba!...«

»Iz ljubezni do vaše matere, s katero sva bili prijateljici, vas rotim: varujte se pred tem dekletom! Res je lepa, a kaj pomaga lepota, če gojite kačo na svojih prsih?«

»Ne maram nikakih sumničenj od vas! Strange ni samo lepa, ampak tudi dobra!«

»Čemu pa sežiga pisma? Iz strahu pred vami! Saj ne veste ničesar o nji!«

»Njena in njenega očeta skrivnost me nič ne briga! Dovolj dobrega vem o nji.«

»Čemu pa vam skriva, da sta se z lordom Nortonom že kdaj poznala?«

»Ne skriva. Povedala mi je to.«

»Potem je bolj prebrisana, kakor sem si mislila. Milady, dekle, o katerem ne vemo ničesar gotovega, ne more občevati z gosti...«

Ko je nekaj časa potem Aleksandra sedela ob lady Viviani in ji čitala iz knjige, jo je ta prekinila in rekla:

»Preljuba! Čim bolj vas opazujem, tem bolj me spominja vaša podobnost na neko osebo, katero sem poznala in ljubila. Ali je mogoče, da niste prav nič v sorodu s to osebo? Ali res nimate nikakih sorodnikov tu?«

Aleksandra je prebledela.

»Samo očeta imam. Če sploh imam sorodnike, ne vedo, da živim. Tudi si ne želim, da bi vedeli to.«

»Ne silim v vaše skrivnosti, Aleksandra, pričakujem pa, da mi jih sami odkrijete.«

Aleksandra ni hotela razumeti njenih zadnjih besed in je čitala dalje iz knjige.

Popoldne sta prišla na Stornowal markiz in lord Norton. Aleksandra je povedala Nortonu novico o Spiridijonu. Kakor je bil Norton žalosten radi njegovega bega iz ječe, tako je bil vesel, da je sedaj Aleksandra na varnem.

Markiz ni nikomur razodel pogovora z Viviano in njenih pogojev za zakon.

Ko so se gostje sprehajali po vrtu in je tudi Aleksandra šla po oprasku iz dvorane, je rekla lady Markham lordu Nortonu:

»Gospodična Strange je lepo dekle, kaj ne, milord? Prava Angležinja, dasi je bila vsa leta doli v Grčiji. Poznali ste jo že tam doli, kaj ne?«

Mladeniču je šinila kri v glavo.

Aleksandra ga je bila prosila, naj ohrani to zase in je tudi držal obljubo. Iz zadrege mu je pomagala Viviana:

»Gospodična Strange mi je povedala, da ga je spoznala, ko se je zdravil v hiši njenega očeta.«

»To mi je pa novo!« je vzkliknil markiz Norton, »o tem mi niste govorili. Čudno, da je prišla ravno po vaši vrnitvi semkaj.«

»Nič čudnega! Tolovaj Spiridijon je zažgal njih hišo. Morala je drugam, ker na Grškem ni bila več varna. Tako je prišla sem.«

»Nekaj skrivnostnega je na tem dekletu,« se je spet umešala lady Markham. »Ali je njen oče spoštovanja vreden mož?«

»Ni bolj plemenitega moža! Razumen, dobro vzgojen. Na Angleškem bi moral ostati, ne pa tratiti svojih moči v tujini. Ne vem, kaj ga je potisnilo v svet. Morda je bil v mladosti nesrečen. Povprašal sem ga po njegovi ženi. Kar prebledel je. Morda je njena smrt kriva, da sovraži svet.«

»Čuden puščavnik!« je vzkliknil markiz. »Šibkega značaja mora biti.«

»Motite se, gospod markiz!« je rekel lord Norton. »Gospod Strange je mož zelo močnega značaja. Malo je takih mož!«

»Ali veste kaj o njem, o njegovi ženi? Kje je rojen?« je spet vprašala lady Markham.

»Takih vprašanj se mu nisem drznil staviti.«

»Ali nisem rekla, da ta gospodična Strange ni to, kar pravi o sebi? Kmalu jo že spoznate bližje, milady...«

»Popolnoma se strinjam z lady Markham. Ne razumem, lady Viviana, vaše ljubezni do tega dekleta. Najbolje bo, če ga odslovite!«

»Tega pa ne storim. Ljubim jo, tudi njenega očeta sem že začela ljubiti...«

Ker se je Aleksandra vrnila v dvorano, so navzoči pretrgalj pogovor.

Lady Markham pa si je rekla vesela:

»Tudi markiz je ne more. Še pred poroko bo lady Viviani naročil, naj jo spodi iz službe...«

XXVIII. POGLAVJE.

Strašna prikazen.

Pretekli so trije tedni. V tem času si je Aleksandra popolnoma osvojila srce lady Viviane, dasi ni ta niti od daleč sumila, da ima hčer v svoji službi. Prečudni glas krvi, katerega ni mogoče zatajiti, je združil mater in hčer.

Lady Markham je trepetala od jeze, ko je videla, da so vsi njeni naklepi vničeni. Vseeno jo je pred gosti, ki so prihajali, še vedno črnila. Posledica je bila, da so se gostje Aleksandre vedno bolj izogibali in obžalovali, da se je Viviana tako dala premotiti od nje.

Četudi je bila Viviana tako prijazna do svoje dvorne dame, ni imela Aleksandra prav rožnatega življenja. Vse sile je morala večkrat uporabljati, da je odvrčala strele, ki so letele posebno v odsotnosti lady Viviane na njo. Celo markiz se je pridružil onim, ki niso mislili dobrega o nji. Njen obraz ga je preveč spominjal na lorda Herona; zato je večkrat svetoval Viviani, naj jo odslovi.

Na munteronskem gradu je bilo po odhodu gostov vse pusto. Ostali so le lord Norton in Albert Knoll. To samoto je prav posebno čutila gospa Ingestre. Želja po dvorni dami jo je tako prevzela, da se je končno odločila, poprositi za gospodično Strange. Viviana bo tako kmalu odšla v London, kjer Aleksandre ne bo potrebovala.

»Renardu se sicer ta gospodična Strange ne dopade preveč,« je rekla sama sebi, odbil pa mi je ni. Ker gre itak z Viviano v London, ne bo sitnaril ta radi nje. Še danes grem na Stornowal.«

Naročila je voz in dobro pomislila, kako bo Viviano prosila za njo...

Po deževnih dneh je zopet posijalo gorko solnce. Gostje so odšli na vrt, da bi igrali »croquet« na travniku. Tudi Aleksandra, povabljenaa od lady Viviane, je šla ž njimi. Živo pa je čutila s kako mrzlimi in zaniče-

valnimi pogledi so se ozirali po nji. Ker je ostal še en tolkač, je rekla Viviana: »Aleksandra, saj znate igrati. Vzemite tolkač, ki je še na tleh!« Še predno je Aleksandra mogla odgovoriti, je spustila neka gospodična svoj tolkač na tla in šla po vrtu. Tudi druge so se na to začele izgovarjati, da so trudne. Aleksandri je šinila kri v lica, Viviana pa je prebledela, ko je razumela položaj...

»Lady Markham, kaj pomeni to počenjanje?«

»Pomeni, lady Viviana, da nobena teh gospodičen ne smatra gospodične Strange za sebi enako.«

V ospredje je stopila še neka dama in izjavila: »Dokler obdajajo gospodično Strange skrivnosti glede njene družine, bo naše obnašanje...«

»Moja dvorna dama je,« jo je prekinila Viviana. »Prijateljicam bi moralo to zadostovati!«

Še preden se je mogla Markham vmešati v pogovor, je lady Viviana prijela Aleksandro za roko in jo peljala proti vhodu. V tem trenutku pa je obstala munsteronska kočija pred vrati. Iz nje je stopila gospa Ingestre.

Po raznih ovinkih je končno izpovedala, da je prišla vabit Aleksandro za nekaj tednov na Munteron.

Z začudenjem je Viviana opazila, da se je Aleksandri vzradostil obraz.

»Na Stornowalu ostanem še petnajst dni. Če želi gospodična Strange prebiti ta čas pri vas, ji ne branim. V London pa pojde z menoj.«

»Žal mi je, da vas zapustim ta čas. Zares bi si pa prav rada ogledala Munteron,« je rekla Aleksandra.

»Pridete že jutri?«

»Če dovoli lady Viviana...«

Viviana je dovolila. Sprevidela je, koliko je morala ubožica pretrpeti na tistem. Tako bodo tudi gostje, ki jih ni smela odpoditi, potolaženi. Najbolj bo seveda veselela lady Markham.

Približal se je večer. Ko je bila lady Viviana v najživahnejšem pogovoru z dvema gospodičnima, je Aleksandra porabila ta trenutek, si vrgla robec okoli vratu in stopila na vrt. Srce ji je še vedno trepetalo ob

misli, da je pri vseh obsovana. Prav željno je že pričakovala drugega dne, ko odide na Munteron. Zrak je bil hladen in je prav dobro del njenemu žalostnemu srcu...

Sprehajala se je ob zidu, ki je gledal proti morski strani. Skozi polodprto okno neke sobe je padala svetloba na vrt. Ko je drugič šla skozi njen sij, je pri rožnem grmu zadela ob moža. Prestrašena je odskočila. Tudi mož se je zgrozil, ko je padla svetloba na njegov obraz.

Aleksandra ga je spoznala. Grozen strah jo je obšel in nekaj nepričakovanega jo je stisnilo za grlo, da je le tiho zamrmrala:

»Oče! ... Ti ... ti tukaj?«

Konec prvega dela.

DRUGI DEL.

I. POGLAVJE.

Prepad.

Človek, katerega je Aleksandra tako nenadoma našla v vrtu na Stornowalu, je bil v resnici ubežni in na smrt obsojeni gospodar Munterona, markiz in lord Heron ali z drugim imenom gospod Strange.

Lahko si mislimo, kako je bila Aleksandra vsa razburjena po tem iznenadenju. V prvem hipu je mislila, da ima pred seboj le kakšen privid. Njen oče na Stornowalu! Kaj ga je neki prignalo sem? In to v trenutku, da bi se kar naravnost vrgel v levovo žrelo?

»Oče!« je ponovila tiho. »Oče, ali si res ti?«

Tudi gospod Strange se je tako prestrašil, da ni mogel izreči besede. Potem jo je pritisnil na prsi in mrmral:

»Aleksandra ... moja hči ... ali si ti?«

»Jaz sem, oče! Kaj te je privedlo sem? Ko bi te videli? ... Ko bi te spoznali?« ... se je trepetaje ozrla okoli sebe. »Ne smeva ostati tu! Skrijva se za skalo doli nad bregom!«

Povlekla ga je skozi senco dreves do brega.

»Kaj te je vendar nagnilo, da si prišel na Angleško?«

»Tvoje pismo, kjer si mi razodela, da moja žena ni nikdar dvomila o moji nedolžnosti, da njena ljubezen in vera v me ni še ugasnila ...«

Aleksandra si je obupno vila roke. Oče pa jo je zopet stisnil k sebi.

»Ne očitaj si tega pisma! Morala si moji materi in meni povedati resnico!«

»Niti sanjala bi ne, da prideš tako kmalu za menoj. Ah, oče! Kaj si storil!«

»Pomiri se! Videl sem, da sem toliko let krivično sodil svojo ženo. Nepopisna želja, da bi jo videl, je premagala moj razum in mojo previdnost.«

»Si jo že videl?«

»Ne! Ravno takrat sem se hotel nagniti na okno, da bi videl njen obraz, si mi ti stopila naproti. Še enkrat bi jo rad videl, predno se vrnem v prognanstvo, če se tvoja naloga ne posreči...«

»Oče! Ali si gotov, da te v vasi Munteron niso spoznali?« je vprašala še vedno vznemirjena.

»Prav gotov sem. Nesreča in dolga leta so me vsega spremenili. Pa ne ostanem tu. Pojdem raje v London, kjer utonem v morju ljudi in bom bolj varen.«

»Torej se kmalu še ne vrneš v Grčijo?«

»Ne preljuba! Prodal sem posestvo tam doli in tudi ne čutim se več varnega v onih krajih. Se še spominjaš onega Angleža, o katerem sem ti pisal? Zadnje dni je prišel še drugi. Zdi se mi, da je bil brat Petra Renarda...«

Aleksandra je vztrepetala pri tem imenu.

»Zdi se mi tudi, da je bil Ivan Renard nalašč poslan od policije, da najde mojo sled. Pa sem ponoči zbežal s čolnom do Krfa, od tam pa po raznih ovinkih do tu. Hotel sem še videti mater in tebe, potem pa oditi v Ameriko...«

»Oče, našla sem sled...«

»Zares?« je vzkliknil oče neverjetno.

»Jutri odidem za petnajst dni na Munteron. V tem času upam, da najdem ubijavca. Moj sum leti na Petra Renarda, ki se misli poročiti s tukajšnjo sobarico. Rekel je, da ima veliko denarja. Živela bosta po gosposko...«

»Kaj pa Roland Ingestre?«

»Ga vsi spoštujejo.«

»Kdaj bo poroka? Ali jo ljubi?«

»Poroka bo kmalu. Ljubi jo že več let.«

»In ona? Ga ljubi?« je vprašal z vzdihujočim glasom.

»Ne vem, oče! Zelo ga spoštuje, mislim pa, da ne more zabiti na te. Prepričana je, da si mrtev.«

»Za njo sem res mrtev. Tudi ne sme misliti drugače, dokler ne bo določen dan njenega zakona. V tem slučaju pa ji moraš ti, Aleksandra, naznaniti, da še živim, da se ne sme poročiti z drugim. Res, da je ločena žena, a jaz sem še vedno njen mož. Ali je dobra s teboj?«

»Zelo! Življenje bi dala, da bi vaju mogla videti spet združena.«

»Tiho! Aleksandra! Med njo in menoj je grozen prepad...«

In se je bridko razjokal...

Aleksandra se mu je približala, mu položila roko okoli vratu in ga nekoliko pomirila.

»Odpusti mi, Aleksandra, da sem te tako vznemiril! Vrne se v grad, da te ne pogreše. V vrtu na Munteronu se vidiva; pridi se sprehajat tja! Potem odidem v London...«

Prijel jo je za roko in sta šla počasi skozi senco dreves. Povedala mu je tudi o lordu Nortonu. Iz oken se je še vedno razlivala svetloba. Gospod Strange je splezal na nizko drevo, da bi videl svojo ženo.

Gostje so že odšli. Ostali sta še lady Viviana in lady Markham.

Gospodu Strange je žarel obraz. Aleksandra se je stisnila k njemu in se vsa tresla.

Lady Viviana je stala ob peči in žarela v lepoti. Dragi kamni so se ji lesketali v laseh, okoli vratu, na rokah...

Strange je trepetal... Razložil je glasove.

»To dekle vas vara, lady Viviana! Kje pa je v tem trenutku? Kakor senca se je potihoma splazila iz dvorane.«

»V svoji sobi bo. Gotovo ni rada v taki družbi, kjer ste vi zraven,« je rekla Viviana ironično.

»Skozi vrata, ki peljejo na vrt, je že pred eno uro odšla. Pa je še ni nazaj, dasi je pozna noč.«

Viviana je pogledala na uro in se začudila:

»Saj je res že pozno. Pošljem jo iskat. Da se ji le ni pripetila kakšna nesreča!«

»Morda se je sestala z lordom Nortonom,« je rekla Markham zbadljivo.

»Molčite! Aleksandra je čista kot angel! Tudi lord Norton ni tak, da bi se skrival s svojo zaročenko.«

»Zaročenko? To pa ne bo res! Ona je prišla po drugih opravkih sem. Hočem vedeti, kje je...« je rekla in se približala oknu.

»Oče!« je zašepetala Aleksandra. »Moram oditi. Moj Bog! Naj se ti kaj zgodi!«

Gospod Strange je še enkrat pogledal na ženo in se spustil doli v senco. Videl je osebo, ki se je približala oknu.

»Kdo je ta?« je vprašal tiho. »Morda ona?«

»Ne, oče! Ta je lady Markham. Pogrešajo me. Upam, da se neopažena vrnem v svojo sobo. Ko bom na Munteronu, se bom vsak večer sprehajala po terasi. Bojim se za te! Ivan Renard, ki te je videl v Grčiji, te tudi tu takoj spozna. Obleci se v druga oblačila!«

»Grem, pa ne bodi v skrbih za me. Bog te blagoslovil!« Pritisnil jo je še enkrat k sebi in poljubil. Potem je izginil za drevesi.

Aleksandra je za trenutek postala in dvignila oči proti nebu. Vroče je prosila Boga, da bi rešil očeta vseh nevarnosti.

•Potem je šla proti vhodu.

Vrata so bila odprta in močna svetloba je lila skozi nje.

Ni storila še pet korakov, ko je stopila senca izza nekega drevesa.

Bila je lady Markham.

»Sedaj sem vas pa zasačila! Moj sum je utemeljen! Pridite z menoj, gospodična Strange, alj kakor se že imenujete! Odbila je ura, ko morate pojasniti to vaše obnašanje!...«

II. POGLAVJE.

Težki trenutki.

Aleksandra ni imela časa, da bi jo prosila, naj molči o tem dogodku.

Lady Viviana se je leno sprehajala po dvorani. Obstala je in začudena zrla na lady Markham in na Aleksandro. Ta pa je bila bleda kot smrt. Njene oči so bile polne solz in so nemirno begale po stenah. Iz obraza ji je odseval obup. Lady Markham je žarela zmagoslavja.

»Kaj pomeni vse to?« je vprašala Viviana ježno.

»Pomeni, da se to dekle sestaja na vrtu z nekim moškim! Objemala ga je in poljubljala. Videla sem ga, pa ni bil lord Norton...«

Aleksandra je povešala oči kot zločinka pred sodniki.

»Ne razumem,« je rekla Viviana ježno, »čemu se umešavate v osebne zadeve gospodične Strange! To vas nič ne briga!«

Aleksandra jo je milo pogledala.

»Gospodična Strange!« se je drla Markham, »ali morate tajiti, da niste bili na vrtu z nekim moškim, ki vas je objemal in poljubljal?«

Aleksandra ni odgovorila.

»Vidite, da ne taji! Lady Viviana! Lahkoživko imate v hiši, pa jo stavite z gosti v isto vrsto. Naj dokaže svojo nedolžnost, če more! Samo z zlobnimi nameni je prišla k nam!«

»Motite se, lady Markham! Bilo je kakšno drugo dekle.«

»Kako vendar! Če sem jo pa pograbila za roko in jo pripeljala pred vas. Gospodična Strange! Recite, da ni res!«

Aleksandra je povzdignila mokre oči. Blede ustnice so se odprle, a niti besedica ni mogla skozi nje.

»Kdor molči, prizna!« je rekla Markham zaničljivo.

Smrten molk je zavladal za trenutek po dvorani. Tudi Viviana je postala vsa bleda. Čez nekaj časa je rekla:

»Gospodična Strange! Prav žal mi je tega prizora. Prepričana sem, da se lady Markham moti. Recite torej, da se niste sestali z moškim na vrtu.«

Aleksandra ni več gledala v tla. Odločno je dvignila svoje oči pred njo, ki ji je bila mati in sodnik. Tako rada bi se ji vrgla okoli vratu in ji vse priznala. Pa ji je bila očetova usoda pred očmi. Bila pa je odkritosrčna, zato ni hotela tajiti.

»Ne morem tajiti,« je rekla s tresočim glasom. »Ni sem pa nikaka lahkoživka, kakor me lady Markham dolži; tudi nisem vas nevredna, lady Viviana! Verujte mi! Pride dan, ko vam vse pojasnim...«

»Ne verujem, da ste objemali moškega in ga poljubljali,«

Zbrala je vse svoje dušne moči in rekla odločno:

»In vendar je res!«

»Lorda Nortona?«

»Ni bil lord Norton,« jo je hitro prekinila Markham. »Imel je brado.«

»Ni bil lord Norton,« je pritrdila Aleksandra z obupnim glasom.

Viviana je bila že vsa iz sebe. Razumela je, da je nosilo dekle neko skrivnost v svojem srcu. Oči pa so ji prejasno pričale o nedolžnosti, zato ni mogla misliti kaj slabega o nji. Zato je pretrgala pogovor:

»Dosti tega! Vrnite se, Aleksandra, v svojo sobo! Pridem za vami.«

Strange se je molče priklonila in odšla.

»Lady Markham!« je rekla Viviana, ko sta bili sami. »Prosim vas, da ne pravite nikomur o tem prizoru!«

»Ne bom razodela. Obžalujem le, da sem vas tako užalostila. Izpolnila sem svojo dolžnost.«

Kmalu potem je vstopila Viviana v Aleksandrino sobo. Spoznala je, da je Aleksandra medtem veliko jokala. Sedla je na stol in jo povabila k sebi. Aleksandra je pokleknila pred njo in skrila svoj obraz v njeno naročje.

»Aleksandra! Veste, da vam želim le dobro. Kdo je bil oni človek?«

»Niti vam ne morem povedati, milady!« je rekla z žalostnim glasom. »Oh, ko bi vam mogla to razodeti!«

»Vaš oče je na Grškem. Drugih sorodnikov nimate. Če ni bil lord Norton, kdo pa je bil na vrtu? Pravico imam, da vem take reči!«

»In jaz vam ne morem povedati...«

»Mladi ste še, Aleksandra! Neizkušeni. Svet vas vara. Kakor materi mi zaupajte in mi povejte...«

»Srce me boli. Vaše zaupanje izgubim in rajši bi umrla, nego ga izgubila. Pa ne smem, ne smem. Skrivnost ni moja...« se je bridko zajokala.

»Aleksandra! Nimate matere,« je rekla resno. »Oče je daleč. Jaz sem dolžna čuvati nad vami. Ali ve lord Norton o tem sestanku?«

»Ne.«

»In mu poveste?«

»Ne, ne! Ne morem!«

»Kaj si bo mislil o vas? Moje srce vas pomiluje, moj razum pa vas obsoja. Tako le dekle ne sme imeti nikakih skrivnosti! Povejte mi vso resnico in jaz obdržim vso vašo skrivnost zase!«

Aleksandra je vstala. Bled obraz je bil moker od solz.

»Ne morem! Oh, kaj si boste mislili o meni! Življenje bi dala, da bi ne izgubila vašega spoštovanja. A moram molčati...«

Tudi Viviana je vstala.

»Kjer ni zaupanja, ni ljubezni,« je rekla z mrzlo resnostjo. »Ko mi daste prvo, vam vrnem drugo. Jutri greste za dva tedna na Munteron. Če hočete ostati tam več časa, lahko storite to...«

Vrgla je ošaben pogled na jokajoče dekle in odšla iz sobe.

Aleksandra je šla z žalostnim pogledom za njo. Ko je izginila v vratih, se je vrgla vsa strta na naslonjač...



III. POGLAVJE.

Drugič na Munteronu.

Aleksandra ni spala celo noč. Mislila je na očeta in na žalostni razgovor z lady Viviano. Že navsezgodaj je prišla Felicita v njeno sobo in zapazila njen bled obraz in rdeče oči.

»Zdi se, da je bil slab vzduh nocoj,« je rekla. »Tudi Viviana je še le proti jutru zatisnila oči.«

Ker je Aleksandra molčala, je nadaljevala:

»Milady mi je naročila, naj vam v njenem imenu voščim srečno bivališče na Munteronu. Upa, da ji vsaj v pismu pošljete dobrih novic.«

Aleksandra je samo prikimala z glavo. Dobro je razumela, kaj pomenijo te njene besede. Zgovorna Felicita pa ni nehala:

»Prav srečni ste, gospodična Strange! Tako hitro ste si osvojili ljubezen lady Viviane. Vidim, da vas zelo nerada pusti na Munteron, četudi le za nekaj dni. Ali se vrnete še pred našim odhodom v London?«

»Upam. Milady pa ne potrebuje dvorne dame, če se poroči.«

»Peter Renard mi je dejal, da bo poroka še pred božičem. Smo pa že v novembru.«

»Tako hitro?«

»Peter Renard pravi tako. Lady Viviana mi ni še zinila besedice o tem. Tako dobra je do vas! Gotovo vas še potem obdrži v službi.«

»Ne morem več ostati pri nji.«

»Tudi jaz se poročim. Renard me ljubi že več let. Njegova preteklost mi sicer ne ugaja preveč. Podedoval pa je veliko bogastvo in bom po dolgih letih službe še lahko gospa. Težko pa se ločim od lady Viviane...«

»Ali je ta Renard res tako bogat?« jo je prekinila Aleksandra. Upala je, da bo kaj več izvedela od nje.

»Tudi jaz sama sem dvomila. Sedaj pa sem se pre-pričala, da je res bogat.«

Služabnik, ki je prinesel kavo, je prekinil ta razgovor. Aleksandra je popila le požirek in se potem začela pripravljati na odhod. Lady Viviane ni bilo ves čas na spregled. Ko je obstala kočija iz Munterona pred glavnimi vrati, je prišla lady Markham, da bi se poslovila od Aleksandre. Škodoželjno se je veselila njene ponižanja. Aleksandra pa se je premagala in ni razodela notranje boli, ki je razdejala njeno srce. Navidezno mirna je sedla v kočijo, ki jo je potegnila od hiše, kjer je v malo dneh doživela toliko bridkih trenutkov...

Spotoma je mislila na Petra Renarda. Sedaj je bila prepričana, da je edini on ubijavec njenega strica. Zato je šla na Munteron s trdno vero v srcu, da dokaže njegovo krivdo in izpriča nedolžnost svojega očeta. Pred vsem pa je še naprej zaupala v božjo previdnost...

Ko je kočija obstala pri vhodu v grad, ji je prišla sama gospa Ingestre naproti.

»Ljubo dekle!« jo je objela. »Kako se veselim vašega prihoda! Danes sem se čutila nekoliko slabo. Samo moja železna volja me drži na nogah.«

Aleksandra je videla njen rdeč obraz, pa jo je vseno vljudno pomilovala.

»Pustite, da vas sama peljem v vašo sobo, četudi so mi stopnice pretežke. Želela bi, da bi se počutila tukaj tako domačo, kakor na Stornowalu.«

Prijela jo je za roko in jo vodila navzgor. Prostorna soba je imela nekaj balkona proti morski strani. Ko je gospa Ingestre odmaknila zastor, se je solnčna svetloba razlila po vseh predmetih... Aleksandri se je vzradostil obraz.

»Markiz in lord Norton sta šla že včeraj z jadrnico na morje. Kmalu bosta nazaj. Kako se začudita, ko vas najdeta tukaj! Nista namreč vedela, da vas danes pričakujem.«

»Ali pa bo markiz zadovoljen z menoj?« je vprašala Aleksandra boječe.

»Mu ni veliko mar za me. Dovolil je, da smem

imeti dvorno damo pri sebi. Saj gre že tako moje vladanje v ti hiši h koncu. Lady Viviana zavzame moje mesto.«

Aleksandra je snela klobuk in videla, da so že vsi njeni kovčegi v sobi. Še pred njenim odhodom so jih torej poslali na Munteron.

Še le okoli štirih popoldne je jadrnica pristala v luki. Lord Norton je takoj šel v svojo sobo. Markiz pa se je oglasil pri svoji svakinji. Ko je zagledal Aleksandro, se mu je nekoliko potemnil obraz. Ta senca pa je kmalu izginila in je vljudno pozdravil. Takoj pa se je oglasila gospa:

»Roland! Rada bi, da mi izposlujete pri lady Viviani, naj prepusti meni gospodično Strange.«

»Bodite uverjeni, da storim po vaši želji. Ste že razkazali gospodični grad, galerijo, kapelo in drugo?«

»Ne še! Pošljem po koga, da ji razkaže.«

Potem se je obrnila k Aleksandri: »Veliko tujcev obišče vsako leto Munteron. Posebno stara kapela in razvaline jih vlečejo nase, dasi se v podrtijah prikazujejo duhovi...«

»Bo že kakšna prikazen starih dedov munteronskih,« se je nasmehnil markiz.

»Naj že bo kakor hoče, služabnikov pa le ni mogoče spraviti tja za noben denar. Strašne reči so se morale goditi med temi zidovi...«

Markiz je vstal, nekaj zamrmral in se odstranil.

»Roland je zelo občutljiv,« je rekla gospa Ingestre. »Ničesar noče slišati o zločinu, ki se je tu izvršil pred osemnajstimi leti. Tudi vi, Aleksandra, mu nikdar ne govorite o tem! Bil je namreč zelo vdan rajnkemu markizu. Saj je drugače zelo dober človek. Veliko denarja da za razne zbirke in za potrebe, le beračev ne more videti. Gorje, če prestopi kak prosjak grajsko ozemlje. Ves dan je markiz potem žalosten in strt... Zato tudi noče nič slišati o nadlogi in revščini.«

Bližal se je mrak. Večerja se je že pripravljala.

Stopili sta iz sobe in šli po dolgem hodniku proti stopnišču. Ko sta šli mimo markizovih sob, so se vrata odprla in na hodnik je stopil star mož z belo brado.

»Gospod Orrin, upravitelj...« je zašepetala Ingestre. »Kakor ga markiz ljubi, tako ga najemniki sovražijo. Markiz ga še drži v službi, ker je na gradu že dolgo vrsto let. Orrin ne pozna solza ubogih; že več najemniških družin je s svojo strogostjo spravil v nesrečo...«

Aleksandra ni mogla misliti, da bi ta tako dobrohoten in prijazen obraz imel tako surovo dušo. Razumen in uvideven mož se ji je zdel.

»Mislim, da tudi ta ni bil zmožen zločina. Ne on, ne oskrbnik nimata deleža pri tem dejanju. Še vedno sumim le Petra Renarda...«

IV. POGLAVJE.

V podrti kapeli.

Močno se je začudil lord Norton, ko je zagledal Aleksandro v obednici. Ker je bil markiz kmalu za njim, je izmenjal le par besed z njo. Markiz je bil resen in molčeč. Aleksandra je že mislila, da je radi njene navzočnosti tak. Ker je bil tudi ž njo zelo vljuden, ji je izginil tudi ta sum.

Večer je potekel še lepo. Norton je pripovedoval o izletu na morje, Aleksandra pa je po večerji zaigrala več skladb na klavir.

Markiz je bil utrujen in se je kmalu vrnil v svoje prostore, gospa Ingestre pa je zadremala v naslonjaču. Ostala sta tako sama z Nortonom. Ta se je močno čudil, da ni dobil še pisma od njenega očeta, katerega je zopet prosil za njeno roko. Aleksandra je razumela, da je oče medtem že odšel iz Grčije, pa je previdno to zamolčala.

Okoli desetih se je gospa Ingestre prebudila. Preskinila sta pogovor in Aleksandra je odpeljala gospo po stopnicah navzgor. Na hodniku sta srečala Petra Renarda, ki je stopal proti markizovi sobi. Kakor okame-

nel je obstal in njegove oči so nemirno begale po Aleksandri. Dekletova podobnost z lordom Heronom, ga je še bolj dirnila...

»Tako je podobna Heronovim, da mora biti iz njih rodu,« je zamrmral med zobmi. »Čas je že, da izvem, kdo je. Ko bi ne bila mala Konstanca mrtva, bi rekel, da je ona. Pa je brez dvoma mrtva. Nepotrpežljivo že čakam novic...«

Po nočeh razburjenosti in nespanja je Aleksandra kmalu zasnivala.

Po zajutrkju drugega dne je prosila gospa Ingestre, naj lord Norton razkaže Aleksandri vse posebnosti gradu. Z veseljem je lord Norton uslišal to prošnjo.

»V neki vojni pred par stoletji,« je začel, ko sta stopala proti podrti kapeli, »je bila na glavo nekega pradedu munterónskega razpisana večja nagrada. Tudi majhna četa vojakov je bila poslana sem gor, da bi ga vjeli. Zasedli so vse vhode in ga pozvali naj se vda. Markiz je zbežal v to kapelo in jim pred očmi izginil pod oltarjem. Zastržili so kapelo in čakali nanj več dni. Pa vse zastonj, markiz se ni vrnil iz svojega skrivališča. Ko se je po več mesecih obrnila sreča na stran njegovih pristašev, se je markiz prikazal ravno izpod istega oltarja še močnejši nego je bil poprej. Tu spodaj je imel varno zavetišče.«

»Veste li vi, kje se to skrivališče nahaja?« je vprašala Aleksandra.

»Ne, tega ne ve nihče. Skrivnost se je prenašala od očeta na sina. Rajnki markiz je vedel za njo in tudi lordu Heronu ni bilo neznano. Ž njim je šla seveda ta skrivnost v grob. Sedanji markiz pa ne ve nič o nji. Sicer pa nima v naših dneh nikakega pomena več. Jaz bi pa le rad našel ta skrivni vhod,« je rekel, ko je hodil okoli oltarja in je Aleksandra prebirala stare napise na tlaku.

»Vsi stari angleški gradovi imajo svoje skrivnosti. O nobenem pa se ne sliši toliko legend kot o Munteronu,« je pristavil, ko sta se vračala iz kapele na skalnato teraso, ki je štrlela nad morjem.

»Grad je ves čas obljuden. Markiz je munteronski so bili vedno gostoljubni. Pravijo, da je lord Heron zelo ljubil to domovanje. Lahko si človek misli, kako mu je bilo pri srcu, ko je moral vse to zapustiti.«

Aleksandra ni odgovorila na te besede. Vrnila sta se spet v grad. Ko sta stopila v vežo, je prinesel posebni sel pismo lordu Nortonu. Aleksandri je utripalo srce, ko ga je odprl in bral. Lady Viviana je prosila Nortona naj pride v zelo važni zadevi še danes k nji.

Stlačil je pismo v žep, ne da bi Aleksandri povedal zakaj gre. Velel je osédlati konja in čez nekaj minut je že odjezdil na Stornowal.

Aleksandra je postala vsa nemirna. Ko ji je sobarica povedala, da se je gospa Ingestre radi glavobola vlegla v postelj, je spet odšla proti podrti kapeli. Upala je, da bo v tihoti spet našla srčni mir.

Skozi temen obok je šla naravnost proti velikemu oltarju in sedla na kamen za njim.

Sedaj je bila prepričana, da bo lady Viviana vse razodela Nortonu. Stresla se je ob sami misli, da izgubi tako tudi Nortonovo zaupanje. Strašne so vse odpovedi, če hoče očeta rešiti!

Zaslišala je korake. Dva moška sta stopila v kapelo. Aleksandra se je stisnila v neko izdolbino, misleč, da so navadni izletniki.

En glas pa se ji je zdel že znan. Bil je glas Petra Renarda.

»Tu je najbolj varno mesto,« je rekel svojemu tovarišu. »Verjamejo, da tu strašijo duhovi. Noben služabnik ne prestopi sam tega praga. Tukaj govoriš lahko brez skrbi. Sedi!«

Sedla sta na kamenito ploščo poleg oltarja. Aleksandra je komaj dihala v svojem skrivališču.

»Srečen si, Ivan,« je rekel Peter Renard. »Nihče te ni videl, ko si prišel na grad. Upam, da te tudi kdo izmed služabnikov ni opazil. Sicer pa, četudi bi te videli; saj bi tako mislili, da si kak izletnik. Sem pride mnogo takih ljudi.«

»Pridejo tudi danes?«

»Ne! Markiz je dal ukaz, da ne smejo več nikogar puščati sem gor. Saj veš: tu imam jaz vse pravice. Če se ne držim te prepovedi, se mi nihče ne bo drznil očitati.«

»Razen markiza,« je rekel Ivan, ki je bil Petrov brat.

»Razen markiza? Sem bolj važna oseba, nego si ti misliš, ljubi brat! Zdaj pa k stvari: si bil doli na Grškem?«

»Sem bil, kakor si naročil.«

»Ali si kaj izvedel o družini te gospodične Strange?«

»V hiši njenega očeta sem bil in sem tudi govoril ž njim.«

»Izvrstno! Premeten si in zato dobiš tudi obljubljeno nagrado. Sedaj mi pa le pripoveduj, kdo je ta Strange! ...«

V. POGLAVJE.

Brata Renard.

Aleksandra je spoznala takoj, da se bo tu začela razvijati nit njenih odkritij, zato je vlekla vsako besedico na uho. Zakaj je bilo Petru Renardu tako na srcu, da bi spoznal Strangejevo družino? Kaj je neki odkril tam doli na Grškem? Ali je šel morda celo za očetovim sledom do sem?

»Potrpi in povem ti vse!« je rekel Ivan. »V Atenah sem se mudil več dni. Ni bilo prav lahko najti prave sledi. Našel pa sem v Atenah njegovega agenta, ki je kupoval poljske pridelke pri njem. Ta mi je natančno določil kraj njegovega posestva. Hodil sem nekaj časa okoli požganega doma in izpraševal ljudi. Celó nanj sem naletel in ga v daljšem razgovoru dobro opazoval. Spomnil sem se, da sem ta obraz že nekaj videl ...«

»Kdo je torej ta Strange?« je vprašal Peter nepotrpežljivo.

»Ta gospod Strange je, kakor si pač ti že sumil, sam lord Heron, o katerem pravijo, da je umrl v Ameriki...«

Strašna kletev je prišla iz Petrovih ust.

»Ali si pa tudi gotov?« je vzkliknil razburjen.

»Prav gotov sem. Takoj sem ga spoznal. Lahko prisežem, če želiš!«

Peter Renard je vstal, šel parkrat po kapeli in mrmljal sam s seboj.

»Torej lord Heron ni mrtev! Ni umrl v Ameriki... živel je na Grškem vsa ta leta. Ali je podobnost gospodične Strange le slučajna? Adoptiranka ni! Torej tudi Konstanca ni mrtva? Sam je torej ugrabil otroka... Mati pa misli, da je otrok mrtev... Saj ni verjetno...!« je vzkliknil z raskavim glasom.

»Ali si že kdaj slišal: Hči je materi za dvorno damo. Danes pa je gostinja v ti hiši, koje prava lastnica je. Če bi šlo po pravici, bi morala biti ona markiza na Munsteronu, moj gospodar pa le navaden Roland Ingestre.«

»Ali misliš, da ona to ve?«

»Da ne ve! Misliš, da jo je le slučaj pripeljal semkaj? Očetovo nedolžnost hoče izpričati in doseči svoje pravice.«

»Kako se bo neki markiz spet vrnil v revščino, v kateri je živel poprej?«

Peter Renard je zmajal z glavo.

»Mehak in sladak je. Pravi slabič. Nič trden v značaju, brez volje... Če ga dekle napade in zahteva svoje pravice, ji vse spet vrne. Nekaj drugega pa, ljubi Ivan! Zakaj pa skriva pred materjo, da je njena hči? To mi povej!«

»Povsem umevno je: Lady Viviana ne sme vedeti tega, sicer bi jo še izdala. Hči gre pač bolj za očetom, zato ga hoče rešiti...«

»Res je! Dekle si je vteplo v glavo, da je njen oče nedolžen. Zato hoče najti dokaze.«

»Saj je vendar kriv! O tem ni dvoma, kaj ne?«

»Nikakega dvoma!« je pritrdil Peter takoj. »Jaz sam sem pričal proti njemu in še več bi lahko povedal.«

»Lorda Herona nisi mogel nikdar rad imeti.«

»Celo sovražil sem ga, ne da bi imel posebnega vzroka za to. On pa je mene sovražil. V nadlego sem mu bil, kakor pes ob nogah.«

»Saj ni ravnal grdo s teboj. Tudi z reveži je bil usmiljen in jih ni nikoli podil od vrat.«

»Ne tajim. Spoditi me je hotel od markiza. Zato sem oba sovražil... On, nedolžen!« je spet vzkliknil z nasmehom. »Ubijavec je! Ga že poiščem in oddam policiji, kako vesel bom, če ga bom videl na vislicah! Ali te je spoznal?«

»Kaže, da me ni. Vest pa pravi, da me je. Ponoči je zbežal od hiše. Čakal sem še nekaj dni; pa ga ni bilo več nazaj.«

»Ravno to je dokaz, da te je spoznal.«

»Kmetje so mi pravili, da je prodal posestvo. Skriva se po hribovih kot tolovaji, ki so varni pred grško vlado.«

»Še danes ga naznanim. Angleška vlada bo tirjala njegovo izročitev...«

»V zvezi je tudi po pismih s hčerko.«

»Vsako pismo na Munteronu pojde odslej skozi moje roke. Tudi dekle bom povsod nadziral.«

»Tvojega sovraštva do lorda Herona ne morem razumeti. Saj ti je še dobroto izkazal s tem, da je ubil svojega brata. Če bi ga ne on, bi ga ubil pa ti, da bi se tako maščeval za brazgotino na svojem čelu. Ta ti kazi vso lepoto. Nobena ženska te več ne pogleda.«

»Motiš se, ljubi brat! Zaročen sem s sobarico Felicito. Ko se poroči moj gospodar z njeno gospodinjo, stopiva tudi midva pred oltar.«

»Kako se boš poročil, ko nimaš niti beliča?«

»V Francijo pojdeva. Felicita je precej bogata, tudi markiz nama da gotovo lep dar... Po osemnajstih letih službe sem ga pošteno zaslužil.«

Aleksandra je takoj opazila, da Peter Renard ni več govoril o dedščini bogatega strica. To je bila torej le izmišljotina. Če ima denar, ga ima od drugod. Mislila je na diamante, ki so izginili po markizovi smrti...

»Dosti tega!« je rekel Ivan. »Lord Heron živi. Če ga ujamejo, mi daš del nagrade, katero je razpisala angleška vlada. Zaenkrat pa mi daj, kar si ti sam obljubil.«

Peter je segel v žep in mu položil mošnjiček zlatnikov v roke. Ta ga je takoj spravil na varno.

»Sedaj se pa takoj vrni v London. Če te bom potreboval, te pokličem.«

Brata sta vstala. Ivan je takoj izginil za podrtijami. Peter pa je spet sedel na ploščo in premišljeval.

Aleksandra je kakor okamenela čakala, kdaj Peter odide. Ta mož jo je navdajal s strahom in z grozo. Brez dvoma je bil zmožen vsakršnega zločina. Kako se bo neki šibko dekle borilo proti ti pošasti?

»Ah, ko bi le smela zaupati svoji materi vso zadevo! Prisegla sem, da ne izdam očeta, sama pa ne morem naprej...«

Peter Renard je snel masko z obličja in odšel počasi proti vhodu. Ko je izginil in je bila Aleksandra prepričana, da ni bilo več nevarnosti za njo, je tudi ona vstala, se ogledala na vse strani in prišla neopaženo v grad.

Peter Renard ve, kdo je ona! Najhujši njen sovražnik je! Kaj neki spletkari proti nji?

»Ko bi to vedela!« je vzdihnila.

VI. POGLAVJE.

Prekrižani načrt.

Lady Viviana je bila bolj užaljena nego si je Aleksandra mislila. Vseeno pa ni verjela, da bi bil oni človek na vrtu kdo drugi, nego lord Norton. Da bi se iznebila vsakega dvoma, je povabila Nortona k sebi.

Bleda in strta od prečute noči je šla v sprejemnici Nortonu naproti.

»Ali ste bolni, lady Viviana?« jo je vprašal sočutno.

»Skoraj da,« je rekla z lahkim nasmehom. »Poklicala sem vas, da bi se pogovorila glede gospodične Strange. Sedite, milord! Oprostite, če segam v zadeve vašega srca! Preveč nagnenja imam do tega dekleta. Izpovedala mi je, da vas pozna že iz Grčije, da se ljubita.«

Lord je prikimal.

»Razumela sem tudi iz njenih besedi, da je vajine-
mu zakonu velik zadržek na poti...«

»Njen oče noče privoliti, ona brez očetovega do-
voljenja tudi ne.«

»To je lepo in plemenito! Če se Aleksandra vrne k
meni, vam dovolim, milord, da jo obiskujete kot svojo
zaročenko...«

»Če se vrne?« se je začudil Norton. »Ali dvomite,
da se vrne. Ostanem-li pri gospe Ingestre?«

»Nevoljna sem na njo. Vaš sestanek z Aleksandro
sinoči na našem vrtu je opazovala lady Markham. Alek-
sandra pa noče izdati onega moža.«

»Oprostite, milady! Mene ni bilo sinoči na Stor-
nowalu.«

»Kdo pa je bil oni človek, katerega je objemala in
poljubljala?«

»Tega sploh ni na svetu! Lady Markham se je
motila!«

»Aleksandra je sama priznala.«

»To ni mogoče!« je vzkliknil lord odločno. »Aleks-
sandra nima tu sorodnikov, oče pa je doli na Grškem...«

Lady Viviana je pozvonila. Prišla je lady Mark-
ham, ki je z vidnim zadovoljstvom ponovila sinočni
dogodek.

»Opišite, milady, tega človeka!«

»Prav razločno ga nisem videla. Bil pa je visok, še
mlad, dasi je imel neostriženo brado.«

»Tukaj je zopet skrivnost,« je rekel lord po dalj-
šem pomisleku. »Prepričan sem, da ni Aleksandra zmo-
žna hudobnega ali slabega dejanja. Predobro poznam
njeno obnašanje do mene. Niti angelu bi ne verjel, če
bi pričal proti nji...«

Lady Viviana se je nasmehnila in krepko stisnila
Nortonu roko.

»In vendar je treba, da se Aleksandra razodene.
Moram vedeti, kdo je bil ta neznanec. Vaša dolžnost pa
je, lord Norton, da jo prisilite k temu. Sama je prišla po
dolgi poti iz Grčije. Morda jo kdo zalezuje...«

»Če hodi res kdo za njo, bo kmalu zvedel, da ima opraviti z menoj.«

Poslovil se je in se vrnil na Munteron.

Po večerji sta ostala lord Norton in Aleksandra sama v knjižnici. Strange je bila nekoliko v zadregi. Sedel je k nji in ji razodel, čemu ga je lady Viviana povabila k sebi.

»Milord!« je rekla Aleksandra. »Midva nisva še za-ročena. Pa se zdi, da zadržek med nama ne bo nikoli odstranjen. Dolžna sem vam povedati, da je obtožba lady Markham resnična.«

»Kdo pa je bil oni mladi človek? Morda sorodnik?«

»Tega vam ne razodenem nikdar. Mislite si o meni, kar hočete. Četudi zgubim vaše zaupanje in vašo ljubezen, vam tega ne smem povedati.«

Pogledala ga je z modrimi očmi. Pogled je bil isti, kot nekda v Spiridijonovem brlogu. Veliko žalost, pa tudi čistost, plemenitost in velikodušnost je bral v teh očeh. Čim se je poglobil vanje, tem bolj trdna je postajala vera v njo...

»Hranite to vašo skrivnost zase, Aleksandra,« je rekel mirno. »Če potrebujete moje pomoči, ne obotavljajte se, prositi za njo!«

»Vi mi vseeno zaupate?« je vprašala boječe.

Dolg in mil pogled je bil njegov odgovor...

Ko se je bila Aleksandra vrnila v svojo sobo, je opazila, da je njena pisalna mizica odprta, v predalih pa vsa pisma v neredu. Nekdo, ki je vse prebrskal, ni imel več časa, da bi zopet spravil v red. Vlomitec je imel ponarejene ključe.

»To je delo Petra Renarda,« si je rekla. »Preplašil ga je morda ropot, da je moral hitro zbežati.«

Uredila je pisma in pregledala kovčege. Tudi ti so bili odprti. Preiskala je skrbno vso obleko in perilo. V veliko začudenje je našla med robci zlato zapestnico z briljanti. Še dan poprej jo je bila videla na roki gospe Ingestre.

Peter Renard jo je torej hotel osumiti tatvine, da bi jo tako spodili iz gradu...

Aleksandro je oblil mrzel pot, da se je vsa tresla. Povedala bi markizu in gospe Ingestre, ko bi s tem ne izdala svojih skrivnosti.

Zato se je odločila za drug načrt. Vtaknila je zapestnico v žep in odšla v sobo gospe Ingestre, ki je ležala v postelji, da bi jo povprašala po zdravju. Tu je nevidno spustila zapestnico v šatuljo na nočni mizici in se po kratkem razgovoru spet odstranila.

Na hodniku je srečala svojega sovražnika. Z ironičnim poklonom se ji je umaknil. V očeh pa mu je gorel plamen zmagoslavja.

»Kako bo gledal, ko bo videl prekrižan svoj peklenjski načrt! Česa se bo še domislil proti meni?«

VII. POGLAVJE.

Drugo srečanje.

Peter Renard se je močno začudil, ko je drugega dne videl zapestnico na roki gospe Ingestre. Neutolajljiva jeza je zgrabila njegovo srce ob tem prečrtanem računu.

Aleksandra je nekaj dni prav skrbno pazila na svojo sobo in na Petra. Gospa Ingestre jo je imela vsak dan rajši in je prav želela, da bi lady Viviana gospodične Strange ne poklicala kmalu nazaj. Viviani pa je lord Norton povedal, da zaupa Aleksandri, četudi ima skrivnosti v svojem srcu.

Teden dni je bila Aleksandra na Munteronu, o čemtu pa ni še bilo sledu. Vsak večer se je sprehajala na terasi, da bi ga kje zapazila. Vsakokrat pa se ji je pridružil lord Norton. V takem pričakovanju ji tudi lordova navzočnost ni bila povsem všeč.

Peter Renard je skrbno pazil na njo. S podpisom brata Ivana je njenega očeta ovadil policiji. Ta pa je z največjo tajnostjo začela razvijati dobljeno nit. Lady Viviana ni vedela o tem ničesar. Močno pa je želela, da bi spet videla Aleksandro. Ker se ni hotela ukloniti, da

bi ji sama pisala, je povabila markiza, gospo in Aleksandro k sebi na večerjo. Aleksandra se je veselila, da bo tako spet videla svojo mater. Ker se je napovedala pa temna in viharčna noč in je pričakovala, da se bo oče prikazal, se je hotela že na poti spet vrniti. Tako bi pa izdala skrivnost, in tega ni smela storiti.

Viviana je goste z Munterona lepo sprejela. Pristisnila je Aleksandro k sebi in gnana po neki notranji sili poljubila Aleksandro na ustnice.

»Srečna sem, da vas vidim,« je zašepetala. »Tako sem hrepenela po vas!«

Aleksandri je šinila kri v obraz. Pa je brez odgovora odstopila, ker je že markiz stopil bliže. Lady Markham pa je z drugimi gosti pokazala, da je Aleksandra oseba, katere se je treba izogibati. Lord Norton je to zapazil, zato je bil vedno v njeni bližini.

Po večerji so se gostje vrnili v sprejemno dvorano. Aleksandra jim je tu zaigrala in zapela nekaj škotskih pesmic. Potem je sedla k oknu v naslonjač in vzela album v roke. Njene oči pa so plavale po dvorani. Lorda Nortona je pritegnila gospa s tremi hčerkami v svoj krog, doli pri srednjem oknu pa sta sedela markiz in lady Viviana. Razen Aleksandre se nihče ni zmenil za nju. Lady Markham, ki je sedela blizu Aleksandre, je upirala svoje oči največ na Nortona in na njo. Zdelo se je, da vlada pri gostih prepričanje, da je nocojšnji večer praznik zaroke.

»Ljubita se . . .,« si je mislila Aleksandra. »Moj oče pa . . . Hvala Bogu, da ne vidi tega prizora . . .«

Povesila je oči in obrnila pogled v okno. Naenkrat je prebledela kot zid. Skozi steklo je videla spačen obraz z žarečimi očmi, ki so gledale na markiza in na lady Viviano. Ni razločila potez v obrazu, vendar ji je notranji glas dejal, da je to njen oče. Prestrašena, da bi lady Markham tega ne zapazila, je obstala kakor okamenela. Ko je videla, da gleda ta drugam, se je globoko oddahnila.

Treba pa očetu takoj dopovedati, naj se umakne iz nevarnega položaja. Kako? Iz dvorane ni mogla, da bi ne vzbudila pozornosti. Nenadoma se je dvignila in sto-

pila bliže k oknu. Oče jo je spoznal. Pritegnila je veliko zaveso za hrbtno k sebi in tiho odprla okno. Potem je stopila na rob in skočila doli na vrt.

Zunaj je bila črna in viharina noč. Napravila je par korakov in zaklicala tiho:

»Pojdiva doli za skalo na breg. Tam sva varna!« Ti homa sta odšla. Ko sta se stisnila v temno odprtino, je rekel Strange:

»Kako si me spoznala? Saj sem ves spremenjen.«

»Srce mi je reklo, da si ti.«

»Počrnil sem lase in brado. Podnevu bi me ne spoznala.«

»Oči ne moreš skriti.«

»Naočnike imam.«

»Nespametno si ravnal. Pomisli, kaj bi se zgodilo, če bi te spoznali.«

»Ko sem gledal tvojo mater, sem vso pamet zgubil. Ingestre se je sklanjal nad njo in ona se mu je smejala. Ne moreš si misliti, koliko sem trpel. Proklet naj bo, ki je mojega brata ubil!...« je vzkliknil ves razdražen.

S solzami in prošnjami ga je nekoliko pomirila.

»Uboga moja hči! Odpusti mi, če mučim tako tudi tvoje srce!«

»Ne misli name, oče! Zakaj si se vrnil na Stornowal? Mislila sem, da te srečam na Munteronu. Povem ti, da je Peter Renard že za tvojimi petami. Oni Francoz, ki si ga videl doli na Grškem, je res Petrov brat Ivan...«

»Kako veš to?«

Aleksandra mu je razodela tajen pogovor obeh bratov v kapeli.

»Tudi jaz sem sedaj tega prepričanja, da je Peter ubijavec. Kako mu pa to dokaževa?«

»Korak naprej sva že napravila. Do cilja naju popelje Bog!«

»Misliš, da mi je lahko pri srcu, ko te vidim v tolikih nevarnostih?«

»Varovala se bom. Bojim se le za te in za Viviano...«

»Morda, da bi se ona poročila?«

»Ne, za to ne gre! Ona me ljubi in jaz že ljubim njo. Lady Markham me je videla s teboj na vrtu in me ova-
dila lady Viviani. Ta pa me je lepo prosila, naj ji povem,
kdo je bil oni mož, ki me je poljubljal. Jaz sem molčala.
Zato je zelo nevoljna name. Dovolila mi je na Munte-
ron, nazaj pa me ni več povabila.«

»Napačno sem ravnal, da sem te pustil na Angle-
ško,« je rekel oče žalostno. »Sedaj sva oba v nevarnosti.
Kaj, ko bi pobegnila od tu?«

»Ni mogoče več misliti na beg. Peter Renard vé, da
si še živ in sem jaz tvoja hči. Policijo dvigne na noge...
Oče! Dovolj mi že, da razodenem lady Viviani, kdo sem
jaz in kje si ti...«

»Ali si ob pamet, Aleksandra!«

»Se vrneš li v London?«

»Da, tam bom bolj varen...«

»Lord Norton mi je pripovedoval o skrivališču v
kapeli pod oltarjem. O njem ne ve nihče, razen tebe...
Ko bi ga ti, oče, uporabil?«

Gospod Strange se je zdrznil.

»Prav pozabil sem na to... Slišim ropot koles!«

»Kočija prihaja po goste... Torej nočeš na vsak
način ne, da razodenem skrivnost.«

»Ne! Molči o vsem! Pridem na Munteron...«

Prijel jo je za roko in šel ž njo proti gradu. Videla
so se že razsvetljena okna. Gospod Strange se je hotel
že posloviti od nje, ko je zagledal dve osebi.

Bila sta Felicita in Peter Renard.

Lady Viviana je prva pogrešila Aleksandro. Stre-
žaju je skrivaj namignila, naj poišče Aleksandro kje na
vrtu. Vrnil se je in sporočil, da je ni našel. Pristavil je
sum, da je morda zgrešila pot in padla čez skale v pre-
pad. Viviana ni mogla več skriti svojega nemira. Lord
Norton in markiz sta dvignila vse služabnike, da bi jo
poiskali. Aleksandra ni mogla vedeti tega, zato je pala
sovražniku naravnost v roke...

»Tu je,« je vzkliknila Felicita. »Moj Bog, kako je
prestrašena!«

»Saj ni sama!« je zaklical Renard in posvetil s slepo svetilko. Sij je padel na Strangeja; še preden mu je razsvetlil obraz, je Strange izginil.

»Sveta nebesa! Gospodična Strange z moškimi!«

Peter Renard se je nasmehnil.

»Njen oče je!« je pomislil Peter. »Kako, da nisem niti sumil, da je prišel za njo? Tako se samega sebe izroča svojemu sovražniku!«

VIII. POGLAVJE.

Zapletek in razodetje.

Peter Renard ni stekel za ubežnikom, da bi ga zajel, ker ni hotel razodeti svojega suma.

»Da, Felicita!« je rekel s čudnim nasmehom. »Njen ljubček bo. Ali nisva tudi midva zaročena?«

Ta pa se je obrnila k Aleksandri:

»Lady Viviana je zelo nemirna radi vas. Pa ne bojte se tako! Saj ljubezen ni še nič hudega.«

Aleksandra je molčala in zbežala proti vratom. Lady Markham jo je ostro pogledala:

»Gospodična Strange! Celo hišo razburjate s svojimi nočnimi sprehodi!«

»Gospodična Strange bi kmalu padla v prepad. Pravi čudež, da se ji ni pripetilo kaj hujšega,« je rekel Renard s pritajenim smehljajem.

Aleksandra ni zanikala, zato so bili vsi mnenja, da je Peter govoril resnico. Lady Viviana je vabila Aleksandro, naj ostane čez noč na Stornowalu, sama pa je želela z gospo Ingestre na Munteron. V kočiji se je stisnila v kot, zaprla oči in dremala. Tako je zabranila, da bi jo spotoma izpraševali.

Po prihodu na Munteron je lord Norton sam ostal v veži ž njo. Prašal jo je o vzroku nesreče. Ona pa je odgovorila:

»Nisem trdila, da sem padla. To je Renard iznašel.«

»Torej nikake nesreče?«

»Nisem bila sama. Bila sem v družbi onega človeka kakor zadnjič.«

Lord je postal resen.

»Vseeno vam ne morem razodeti, milord!« je rekla in pogledala nanj z nedolžnimi očmi in se tresla na cellem telesu. »Vi ne boste imeli več zaupanja v mene...«

»Nasprotno! Še vedno verujem v vas! Prepričan sem, da ste nedolžni. Svetujem pa vam: če ne morete meni razodeti vaših skrivnosti, zaupajte vsaj lady Viviani...«

Aleksandra ni odgovorila.

»Lahko noč!« je zamrmrala tiho in odšla v svojo sobo.

»Felicita ji bo tako vse razodela. Kaj si bo mislila Viviana o meni. Tresem se, ko mislim na Renarda. On je uganil resnico. Nekaj groznega se zgodi, če ujamejo očeta, preden imam dokaze proti Renardu. Kako in kje naj jih pa najdem? ...«

Markiz Roland Ingestre se je po prihodu iz Stornowala umaknil v knjižnico in je ostal tam, dokler ni zavladala tišina v vsem gradu. Potem je vstal in šel po prstih čez hodnik v dvorano. Tiho kot prikazen se je približal oknu, ki je gledalo na morje. Zunaj je bila črna noč. Ob skalah so se lomili valovi in bučali žalostno in grozečo pesem... Markiz je sedel na stol ob oknu in skril med dlani svoj obraz. Težke misli so mu rojile po glavi...

Kar so se tiho odprla vrata in pred njim je stal Peter Renard. Nekaj hinavskega je bilo v njegovi hoji in v njegovem obnašanju. S čudnim nasmehom je nekaj časa zrl na svojega gospodarja. Potem je položil roko na njegovo ramo.

Markiz se je iznenaden dvignil in pogledal z jeznimi očmi v svojega služabnika.

»Kakšno obnašanje je to? Položiti roko na mojo ramo!«

Peter se mu je zakrohotal v obraz.

»Pustite!« je rekel v pojočem naglasu. »Ne jezite se radi te malenkosti! Sedite rajše in me poslušajte!«

Markiz je sedel in strepetal.

»Saj ste nervozni kakor ženska. Čudim se, da se niste še onesvestili. Mož mora biti srčen, močan, ne pa...«

»Dovolj tega!« je vzrožil markiz. »Tako je vas spodim! Kako sem vas mogel tako dolgo imeti v službi!«

Peter se je spet zakrohotal.

»Pred ljudmi se nisem nikdar spozabil. Počastil sem vas vedno za lorda in gospodarja. Ali ni res?«

Markiz je stisnil zobe in zamrmral neko kletev.

»Med nama pa ni treba nikakih poklonov. Enaka sva si. Po mojih načelih ni razlike med služabnikom in plemenitašem. V javnosti seveda drugače...«

Markiz si je obrisal čelo in se ugriznil v ustnice.

Renard je počakal nekaj trenutkov, potem je rekel:

»Če je vaša milost pomirjena, vam moram nekaj povedati.«

Gospodu Ingestre je jeza splahnila, le njegov obraz je izražal še neko žalost.

»Torej kaj je resnice na oni nesreči na Stornowalu?«

»Da se je gospodična Strange ponesrečila, sem si sam izmislil. Bila je z nekim moškim, pa sem ji hotel prihraniti vsako sumničenje.«

Ingestre je dvignil glavo.

»To je druga laž!«

»Resnica je. Usmiljen pa nisem bil radi nje, ampak radi vas. Če bi vedeli, milord, kdo je bil ta mož, bi ne spali nocoj.«

»Ste znoreli, Renard!«

»Veste li, kdo je ta gospodična Strange?«

»Dekle, ki je rešilo lorda Nortona in gospoda Knolla iz ujetništva grških tolovajev. Sam lord mi je to priporočal.«

»Dobro, dobro! Čigava hči pa je?«

»Hči nekega Angleža je, ki je bežal na Grško in se tam pokmetil.«

»Ali si niste nikdar ogledali njenih kodrov in njenih oči? Oči Munteronov?«

Ingestre je prebledel.

»In ta podobnost! Ali vam res ni nikdar padla v oči?«

»Kaj hočete s tem reči?«

»Hočem reči samo, da je ta gospodična Strange markiza munteronska — Konstanca...«

Markiz je okamenel.

»In ona se tega tudi zaveda,« je nadaljeval zlobno Renard. »Pod tujim imenom je prišla na Munteron, da bi izvedla svoj skrivnostni načrt...«

Ingestre ni mogel odgovoriti. Udarec je bil prehud za dušo in za telo. Kakor znorel je zapičil oči v svojega služabnika in je vzkliknil:

»Lažnik! Konstanca je utonila v morju pri Nizzzi.«

»Goljufali so nas!«

»Vivianina hči — živa!« je zajeceljal obupno.

»In v tem trenutku je pod vašo streho,« je dodal Peter in se namuznil.

»Kdo jo je potem ugrabil lady Viviani? To mi povejte!«

»Ugrabil jo je oni, ki je imel kakšen dobiček od tega dejanja. Mislim, da ni mogel biti drugi, nego lord Heron, oče tega otroka.«

»Ta mož je mrtev!«

»Ni mrtev! Živi!«

Ingestre je vnovič prebledel.

»Živel je vsa leta na Grškem. Prisegam, da je prišla Konstanca na Angleško, da izpriča njegovo nedolžnost. Tudi on je tukaj. On je bil tisti, s katerim se je sestala Aleksandra na vrtu na Stornowalu...« Renard je močno poudaril zadnji stavek. Markiz se ni ganil na stolu...

IX. POGLAVJE.

Peklenski načrt.

»Prav gotovo ni lord Heron vedel, kakšni nevarnosti se je izpostavil s tem, da je prišel na Angleško,« je nadaljeval Peter Renard. »Samo obup ga je prignal semkaj. Hči mu je pisala, da se lady Viviana poroči z vami, zato je izgubil pamet...«

»Ni mrtev!« je zamrmral Ingestre skozi zobe. »Ali sluti lady Viviana, da je on tako blizu nje?«

»Ničesar ne ve! Niti oddaleč ne sumi, da je Aleksandra njena hči. Očeta lahko obesimo, saj je tako še vedno obsojen na smrt in povsod preklican. Ampak hči je tu, ki ima vse pravice do dedščine, milord! Vi boste še navaden Roland Ingestre, plemenitaš... berač...«

Markiz je razburjen vstal in šel po sobi.

»Kaj naj pa storim?« je vzdihnil. »Raje umrjem, nego izgubim premoženje in naslov. Po tolikih letih naj še streho nad seboj izgubim?«

»Glede lorda Herona zadostuje par črk na poliscijo in...«

»...in? In sramota za lady Viviano? Ali ne veste, da ga ona...?«

»Njegova smrt nam tako nič ne koristi! Je dekle, ki...«

»Bomba se je razletela pod mojimi nogami... Kako ste pa vse to izvedeli?« je vprašal potem bolj zaupno.

Služabnik mu je razložil vsa poizvedovanja na Grškem. Niti tega ni zamolčal, da je Aleksandri podtaknil zapestnico, da bi jo tako kot tatico odpodili iz gradu. Tako je razgrnil vso podlost pred svojim gospodarjem.

Markiz je povešal glavo med dlani in premišljeval.

»Dovolj tega!« je vstal in vrgel plašen pogled na svojega služabnika. »Ničesar nočem več slišati!« Pa mu je spet upadel pogum in je zastokal: »Kaj bo z menoj, kaj bo z menoj?«

»In z menoj, milord? Saj to je ravno kar me tako muči. Zapodila me bo. Nikdar ne sme postati gospodarica na tem gradu! Peter Renard bo že varoval svoje koristi!«

»Nočem nikakih nasilj!« je vzkliknil markiz.

»Želite torej, da vas vržejo skozi vrata? Le prepustite meni to reč! Sramote ne bo; samo lady Viviana ne sme izvedeti, da je gospodična Strange njena hčerka. Kako pa je z vašo zaroko?«

»Odbila mi je roko in zahteva, da izpolnim en pogoj.«

»Kakšen pogoj?«

»Naj izbrišem sramoto na imenu lorda Herona. Ona veruje, da je bil nedolžen. Vzame me samo, če najdem pravega ubijavca in ga izročim sodnji.«

Peter je prebledel: »Znorela je!«

»Krivda je dovolj jasno dokazana. Ona pa ne veruje tega.«

»Izbijte ji to misel iz glave, milord! Pohitite s poroko, kajti še v tem tednu zapusti lady Viviana Stornowal. Zahtevajte, naj vam da besedo!«

Markiz ni odgovoril na ta nasvet.

»Sem edini, ki predobro poznam vaš značaj,« je silil Peter vanj. Najemniki sovražijo Orrina, ker iz bojazni, da bi ga vi prepodili iz službe, hudo pritiska na nje. Jaz pa vem, da ste vi tisti, ki jih tako izžema.«

»Molčite o tem!«

»Ti najemniki bi prav radi videli, da bi prišla lady Viviana na grad. Oboževali so lorda Herona, četudi so vedno verjeli, da je v razburjenosti izvršil zločin. Vas pa ne ljubijo tako. Z lady Viviano bi tudi nje popolnoma pridobili zase...«

»Mislite, da se ji lord Heron ne prikaže pred oči?« je vprašal boječe.

»Tega ne stori nikdar! Saj ni več njegova žena. Ogleduhe pa pošljem, da bodo vedno za njegovimi petami. Še pred vajino poroko bo izročen sodnji. Z nestransko vestjo pojdete na dolgo potovanje, kamor vaju ne doseže odmev njegove aretacije...«

»In dekle?«

Peter Renard se je sklonil k svojemu gospodarju in mu šepetal peklenski načrt.

Markiz je prebledel in vzkliknil:

»Ničesar nočem več slišati! Storite, kar hočete, le meni ne pripovedujte o tem! Nesrečna potreba po novem zločinu! Ali jaz — ali ona! Ne, jaz ne! Nočem se odpovedati naslovu, premoženju in upanju, da dobim lady Viviano za ženo. Dobro je dekle skrivalo, kdo je! Še lord Norton ne ve ničesar o nji. Naj ž njo izgine tudi njena skrivnost!...«

Približal se je oknu in pogledal v temno in viharo noč. V njegovi duši je divjal še večji vihar. Še enkrat mu je Peter pojasnil svoj peklenski načrt in nato tiho odšel.

Markiz se je sesedel na stol in se zjokal...

»Preklet naj bo!« je mislil na svojega služabnika. »Ko bi bil mrtev, bi jaz lažje dihal. Vse bi dal, da bi se ga iznebil... To dekle se mi smili. Zakaj ni raje ostala v Grčiji. Ne razumem, da je lady Viviana še ni spoznala...«

Pa mu je spet satan govoril na srce.

»Ovira moje sreče je! Pobijem jo!«... je zagrozil obupno.

X. POGLAVJE.

Nezgoda na morju.

D drugega dne je bila gospa Ingestre zelo sitna. Tožila je o vsemogočih bolečinah v glavi in v udih. Aleksandra jo je sicer poslušala, njene zamišljene oči pa so plavale daleč po morju. Po vihar ni noči je nastopilo krasno jutro.

Markiz je stopil v obednico bled kakor smrt. Tudi on ni mogel prenašati tarnanja svoje svakinje.

»Preljuba moja!« je rekel nekam resno. »Mislim, da bi poznal za vaše bolečine boljše zdravilo, nego so vse vaše kapljice in kroglice.«

»In kakšno naj bi bilo to zdravilo?«

»Preveč se mudite v hiši. Dober zrak bi zelo dobro vplival na vas. Takole jutro je prav primerno za izlet po morju. Bolečine vam kar namah izginejo.«

»Pri zadnjem izletu z vašo jadrnico sem se zaklela, da bom gledala morje le oddaleč. Prav slabo sem se takrat počutila na njem.«

»Saj ni treba na odprto morje. Ob bregu je lepo mirno. Gospodična Strange se vam gotovo rada pridruži...«

»Brez dvoma!« je pritrdila Aleksandra. »Zrastla sem ob morju in tudi moj oče je imel majhno jadrnico.«

»Hočem torej vedeti ali ste dober zdravnik,« se je gospa Ingestre naposled odločila.

Markizov obraz se je razveselil.

»Dam povelje, naj se jadrnica pripravi,« je rekel vidno zadovoljen. »Obema pa priporočam, da se dobro ogrnete, ker je precej hladno na morju. Rad bi vaju spremljal, a imam delo v pisarni...«

Ko sta obe dami nekaj časa potem previdno stopali po stezi k morju, se je gospa Ingestre čudila, kako je bil njen svak dober ž njo.

»Za moje bolezni se poprej nikdar ni zmenil. Sama ne vem, kako sem privolila v ta nasvet. Mogoče mi hladen morski zrak res olajša bolečine.«

Trdno se je oprijemala Aleksandrine roke in polagoma dospela na obal.

Jadrnica ni bila velika. Sličila je velikemu čolnu z majhno pokrito kabino na sredi. Vodil jo je neki mornar iz Munterona, ki se je globoko priklonil pred obema damama in jima pomagal na krov. Nato je dal znamenje tovarišu, ki je bil na drugem koncu krova. Ta je odvezal vrv, ki je bila pritrjena na kavelj ob nasipu in ladja se je umaknila od brega. V lahkem in ugodnem vetru je kakor galeb splavala med valovi na odprto morje...

Gospa Ingestre je dihala iz polnih prsi.

»Roland je imel prav,« je rekla. »Prav zadovoljna sem.«

Aleksandra je molčala. Vtisi prejšnjega večera so jo še vedno vznemirjali. Mislila je na očeta, na mater, na svoj načrt... Še bolj pa je mislila na Renarda, ki ji je bil povsod pred očmi.

Ko je bila jadrnica že daleč na morski gladini, je

mornarjev tovariš zapustil krmilo in prišel po krovu do obeh dam. Aleksandra ga je takoj spoznala in strepetala ... Bil je Renard.

»Prav vesela sem, da vas je markiz poslal z nama,« je vzkliknila gospa Ingestre. »Tudi vi ste spreten mornar, kakor sem slišala pripovedovati. Tako se nam ni treba bati kakšne nezgode!«

Služabnik se je priklonil in se hinavsko nasmešnil.

»Gradu ni več videti v daljavi. Vrniti se bo treba,« je rekel priliznjeno.

Stopil je spet k krmilu in ladjo zaokrenil.

Pluli so nekaj časa. Ladja se je vedno bolj bližala mestu, iz katerega je štrlelo nešteto čeri. Gospa Ingestre je zapazila nevarnost in zaklicala mornarju, naj se jim izogne. Mornar je dal povelje Renardu. Renard pa se ni zmenil za ukaz. Še predno so mogli opaziti njegov peklenski nasmeh, je butnil veter v jadro in potisnil ladjo na skrito čer, da se je takoj prevrnila. Oster krik gospe Ingestre je opozoril ribiško ladjo v neznatni razdalji na nesrečo, da se je jela z naglico približevati.

Renard se je kmalu prikazal na površini. Videl je mornarja ob strani in gospo Ingestre pred seboj. Aleksandrina glava se je le v presledkih dvigala iz valov ...

»Rešite gospo Ingestre!« je zaklical mornarju. »Jaz pohitim k gospodični Strange.« Splaval je sicer v tisto smer, a ni kazal, da bi se ji približal.

»Utone naj!« si je rekel. »Markiz ni mislil, da bo tako hitro ... Če ne utone sama, ji pa jaz pomorem v globočino ...«

Medtem se je ribiška ladja že približala.

»Preden dospe prav do sem, lahko desetkrat še utone,« si je zatrdil.

Gospa Ingestre se je trdno oprijela svojega rešitelja. Aleksandrina glava se je še vedno prikazovala iznad valov ... Ribiška ladja je bila že tu ... Hudobnež se ni več pomišljal. Aleksandra je zapazila, kako mu je peklenski plamen švignil iz oči ... Z groznim krikom je izginila v valovih ...

Aleksandra je preživela mladost ob morju. Oče jo je naučil plavanja tudi pod vodo. Ko je torej uganila Renardov namen, je potonila pod površino, da bi tako na drugi strani spet priplavala na njo.

Peter Renard ni niti oddaleč slutil tega. Gotov je že bil, da se mu je načrt posrečil in da je Aleksandra našla smrt med valovi.

Ko so ribiči reševali gospo Ingestre na krov, je vseeno zaklical:

»Na pomoč! Gospodična Strange je utonila! V roki sem jo že držal, pa se mi je izmuznila iz nje...«

Ni še izgovoril, ko je Aleksandra s krepkim gibi plavala od druge strani proti ladji.

»Vrzite mi vrv!« je zaklicala.

Renard je prebledel. Trepetal je od jeze, dasi je kazal radi njene rešitve vesel obraz.

»Vsi smo rešeni, hvala Bogu! Tudi jadrnico povlečemo v pristan.« je zakričal s prisiljeno zadovoljnostjo.

Plulj so le počasi proti bregu. Peter je bil izredno molčeč. Nekaj hinavskega je bilo v njegovih očeh in Aleksandra se je zdrznila, ko je pogledal na njo.

Drugič mu je tako ušla iz hudobnih rok. Kaj jo še čaka, če ostane še dolgo na Munteronu?

»Ta človek mi streže po življenju. Pa mi je malo mar za nje, ko bi le mogla prej dokazati, da je oče nedolžen, da je Renard ubijavec... Peter vé, kdo sem. Samo, čemu me hoče ubiti? Brez dvoma, ker sem uganila njegovo hudodelstvo. Kako naj mu pa to dokažem, moj Bog?«

Te misli so ji šle po glavi tudi potem, ko se je preoblekla in ležala ob gorki peči. Markiz ji je čestital, da se je tako junaško rešila. Tudi lord Norton je bil vesel, da ni imela nesreča hujših posledic. Gospa Ingestre je legla v posteljo in nestrpno čakala zdravnika iz Munterona. Obžalovala pa je, da je poslušala markizov nasvet.

Aleksandra je molčala o vsem. Tudi lordu Nortonu ni razodela svojih bridkosti.

XI. POGLAVJE.

Krošnjar.

Ko je lady Viviana izvedela o nesreči, je poslala pismo Aleksandri in jo prosila vesti o njenem zdravju. Želela je tudi, naj se kmalu spet vrne k nji, ker misli že v par dneh zapustiti Stornowal.

Aleksandra je odgovorila, da jo obišče že drugega dne.

Sel se je vrnil v času, ko so se gostje iz Munterona že bližali graščini. Viviana je imela še toliko časa, da je pismo prebrala.

Kmalu nato pa je stopil markiz v dvorano. Na Vivianino prošnjo je pojasnil nezgodo na morju. Ni poлагal pa nobenih važnosti na ta dogodek, kakor se je sklepalo iz njegovih besedi. Prosil pa je lady Viviano za dovoljenje, da bi ji smel naslednjega dne razodeti važne reči.

Viviana je bila presenečena. Povedal ji bo morda, kako je izvršil dano obljubo.

»Šte morda že našli kakšno sled o pravem zločincu?«

»Milady! Gojite upanje, ki se ne bo nikdar uresničilo. Jutri se pogovoriva o tem,« je zašepetal z žalostnim glasom.

Tega večera so se gostje kmalu razšli. V dvorani je Viviana ostala sama. Šla je parkrat gori in doli in na posled obstala pri oknu. Bled lunin sijaj je bil razlit čez vrt in čez morje. Nekaj čudovitega jo je vleklo nocoj na breg, da bi uživala prekrasno noč. Besede markizove so ji še vedno brnele v ušesih.

»Nocoj ne zaspim,« si je rekla, »ako se prej ne utrudim. Sprehod po vrtu me nekoliko pomiri.«

Pozvonila je in v vratih se je prikazala Felicita.

»Prinesite mi ogrinjalko, da se ogrnem! Grem na sprehod po vrtu do skalnatih pečin, Pridite z menoj!«

Felicita ni omenila ničesar. Vedela je, da lady Viviana že več noči ne zatisne oči.

Kmalu potem sta odšli po stopnicah navzdol. V luninem blesku je Vivianina postava tonila med temnim grmovjem. Obstala je in se zagledala v veličasten prizor na daljnem morju. Oddaljeni Munteron je kakor biser odseval na pečini...

Še opazila ni, kako se je nekaj korakov od nje izza temnega grma dvignila senca moža, ki jo je požiral z željnimi očmi.

Bil je njen ločeni, izgnani in na smrt obsojeni mož, lord Heron.

Dasi je Aleksandri obljubil, da se s svojo navzočnostjo ne izpostavi več v nevarnost, se je tretjič spet prikazal na Stornowalu. Neka skrivna moč ga je vlekla k Viviani, da jo vidi še enkrat preden odide v London...

Videl je, kako se je markiz odpeljal s svojo kočijo domov in zapazil je, da se lady Viviana podaja na vrt. Zato se je skril na oddaljeni rob vrta, da bi ga nihče ne zapazil. Imel je dolgo črno brado in naočnike. Bil je raztrgan kot berač, pod pazduho pa je imel velik zavitek. Vsakdo bi mislil, da ima krošnjarja pred seboj.

Ko je tako nepremično zrl na svojo nekdanjo ženo, mu je naenkrat prišla želja, da bi slišal tudi njen glas.

»Saj ni mogoče, da me spozna,« je rekel samemu sebi. »Saj je tako morda ne vidim več nikdar.«

Pozabil je na uro in na kraj in se počasi približal k nji, da bi je ne prestrašil.

Lady Viviana se je ozrla in ga ugledala. Prepoznižen se ji je zdel, da bi mislila na kakšno hudobijo.

»Kdo ste? Kaj delate tu?« ga je nagovorila s prijaznim glasom, kakor je bila vajena z berači.

Mož je pokazal na zavitek pod pazduho in zamrmral nekaj skozi zobe.

»Pridite bližje!« je pristavila.

Mož je ubogal.

»Kaj počenjate na mojem vrtu ob tem času? Ste kakšen krošnjar?«

»Vem, da je ura že pozna,« je rekel z raskavim glasom. »Hotel sem na Munteron... Pa bi kaj kupili od mene, milady?« je rekel boječe in snel klobuk.

Viviana je odkimala.

Mož je dvignil ovitek na ramo in hotel oditi.

Naenkrat so lady Viviani zažarele oči... Kaj je bilo na tem možu takega, da jo je tako dirnilo v srce?

Mož je strepetal in molčal. Kakor, da bi mu noge prirastle k tlom.

»Ali niste slišali, kaj vam je milady rekla?« se je vmešala Felicita. »Odgovorite in pojdite svojo pot! Sicer pokličem služabnike.«

Viviana pa je dvignila roko:

»Molčite, Felicita!«

Dasi je mož nosil beraško obleko, ni mogel skriti kretenj kakega plemenitaša. Tudi v obrazu ni mogel zabrisati gotovih črt. Razburjen je že bil tako, da ni mogel več posnemati osebe, ki si jo je nadel.

»Kak plemenitaš iz Londona, ki je zaljubljen v Viviano,« si je dejala Felicita. »Prišel je skrivaj ogledovat, ali bo kaj z markizovo poroko...«

»Oprostite!« je rekel krošnjar naposled. »Moje ime ne more zanimati takele dame, kot ste vi. Ne za merite, da sem stopil na vaš vrt. Dovolite, da odidem...«

Njegov glas ni bil več raskav. Mož ga ni mogel več spreminjati...

Viviana je kriknila in planila za njim. Mož pa se je hitro umaknil in splezal čez skalo na drugo stran vrta. Ko je izginil, je lady Viviana padla onesveščena na tla...

XII. POGLAVJE.

Odklonitev.

D drugega dne je sprejela lady Viviana markiza v svoji knjižnici. Ko jo je vprašal po zdravju, je rekla:

»Ne počutim se dobro, vendar sem prav vesela, da

vas vidim. Stavila sem vam pogoj za najino poroko. Vi niste še ničesar storili. Niti najmanjšega sledu po ubijavcu niste še našli.«

Temen oblak se je pojavil na njegovem čelu.

»Našli so ga že pred osemnajstimi leti in leži že več let pod zemljo. Čemu ga hočete, milady, še po smrti osramotiti?«

»Nikdar nisem verjela, da je on zločinec. Tudi gotova sem tega.«

»Preveč ste ga pač ljubili.«

»Moja ljubezen je videla več nego moj razum. On ni bil zmožen tega zločina.«

»Vidim, da ga še vedno ljubite, milady.«

»Ljubila sem ga in ga bom vedno ljubila. Krivično je bil obsojen na smrt. Pa povejte mi, markiz: Ali vi res verujete, da je mrtev?«

Markiz se je zganil.

»Čudno vprašanje, milady!« je vzkliknil. »V Ameriki je umrl. Zakaj le povprašujete danes po tem?«

»Zato . . . zato, ker ni do danes še nikakih dokazov njegove smrti.«

»Verjamete-li, da je še živ?«

Bled Vivianin obraz je postal še bolj bled.

»Ne vem, ali bi verjela. Ampak vse bi dala, da bi ga še videla, da bi govorila z njim. da bi slišala njegov glas . . .«

»Tudi, če bi bil živ, bi bilo to povsem nemogoče. Ne bi si drznil vrniti se na Angleško. Mislim, da bi tudi ne imel želje, videti svojo ženo, ki se je ločila od njega . . .«

»Recimo, da bi se pa vendarle prikazal v teh krajih: koga bi najprej obiskal? Pač vas, Roland Ingestre, ki ste njegov sorodnik in nosite naslov, ki gre edino njemu . . .«

»Če bi potreboval prijatelja, bi ga v meni tudi našel.«

»In se ni obrnil na vas?«

V svoji razburjenosti je lady Viviana razodela več, nego je sama vedela. Markiz se je že prestrašil.

»Nisem ga videl, odkar je bil obsojen. Ne posebno, ne pismeno nimam nikakih vesti od njega. To vam prisegam...«

Viviana je verjela prisegi.

»Če pride semkaj in se vam predstavi, kaj storite, markiz?« je vprašala spet.

»Bojim se, da ne izpolnim svoje dolžnosti do pravice in mu pomorem, da kmalu spet zbeži iz Anglije...«

Lady Viviana je vzdihnila.

»Ali bi mu vi rekli, da nisem jaz zahtevala ločitve? Da sem ga vedno ljubila, da sem verjela v njegovo nedolžnost?...«

Markizu se je napolnilo srce z grenkostjo.

»Ko sem postala njegova žena,« je nadaljevala, »nisem nikdar mislila na to, da bi ga kdaj zapustila. Moj oče je zahteval ločitev. Ko bi mogla govoriti z njim, bi mu razodela vso resnico. Vse bogastvo in blagostanje bi dala iz ljubezni in blodila z njim po širnem svetu...«

»In to pravite meni, lady Viviana!« je vzkliknil markiz bled kot smrt.

»Da, markiz! Govorim resnico vam, ker je ne morem razodeti komu drugemu. Prosili ste moje roke. Spoštujem vas, svojega srca pa vam ne morem dati. Ono pripada onemu, ki je še vedno moj mož. Njegovo bo, dokler bom živa...«

»Saj ni več vaš mož!« je izbruhnil razburjen.

»Če me še ljubi in me spet želi imeti, postanem vnovič njegova žena!«

»Da mi to poveste, ste me povabili k sebi!« je siknil skozi stisnjene zobe. »Tako mi vračate ljubezen, lady Viviana? Vi ljubite raje ubijavca...«

»Nočem več hinavčiti, markiz!« je rekla po kratkem molku. »Razen lorda Herona ne ljubim nobenega moža.«

Markiz se je nekoliko pomiril.

»Pogrešil sem, da sem vas povabil na Munteron. Spomini niso ugodno vplivali na vas, milady! Nočem izsiliti nikakršne obljube. Upam pa, da vam bivanje v Londonu prežene te žalostne vtise iz srca.«

»Čutim, da ne storim prav, če vas še dalje pustim v vaših upih...«

»Upanje je za me življenje. Se vrnete že jutri v London?«

»Še teden dni mislim ostati tu,« je rekla v nekakšni zadregi.

»Dobro! Ostanem še jaz in se vrnem z vami. Ali vas smem še enkrat povabiti na Munteron? Gospa Ingestre, ki je vsak dan boljša, bi bila zelo vesela vašega obiska.«

Lady Viviana se je pomišljala. Naposled je rekla odločno:

»Pridem!«

»Vaša obljuba mi daje nove upe. Ali smem vedeti, kdaj pridete?«

»Danes je sobota. Torej v četrtek.«

Zahvalil se je, ji poljubil roko in odšel.

»Če grem na Munteron, bom morda videla onega krošnjarja,« si je rekla sama sebi. Gotovo je kje v bližini gradu. Naj ga le srečam, ne uide več... Oh, saj je mrtev!« je vzdihnila potem.

Markiz je jezdil počasi proti domu.

»Videla ga je,« je pomislil, »pa se ji ni razodel. Tudi spoznala ga je. Obvestim takoj Renarda. Sicer pa je policija že na sledu. Viviana ga ne bo videla več!«

XIII. POGLAVJE.

Vohun.

Lady Viviana se je še večkrat napotila k skalnatemu robu vrta, da bi videla onega krošnjarja. Tudi v vasi Munteron je poizvedovala po njem. Nihče ni videl človeka, ki bi prodajal kakšno kramo. To jo je še bolj potrdilo v sumnji.

Pa so prišli pustji deževni dnevi v deželo. Gostje na Stornowalu so se zaprli v sobe. Tudi na Munteronu je zavladal dolgčas.

Lord Norton se je odločil za odhod na svoja posestva. Tudi prijateljev še ni obiskal, odkar se je vrnil iz Grčije.

»Vsi gredo,« je rekel markiz. »To vreme bo trajalo precej dni. Ako odidete, lord Norton, pojde z vami v mesto tudi lady Viviana...«

»Če me vsi zapustite, povabim pa gospodično Strange, da ostane pri meni, dokler ne pride Viviana kot gospodinja na grad,« je rekla gospa Ingestre.

Markiz ni odgovoril na te besede. Neprestano pa je motril Aleksandro, ki ga je s svojo lepoto bodla v oči. Preveč so ga njene modre oči in svetli kodri spominjali na lorda Herona. Zato bi rad, da bi tudi ona izginila iz gradu.

Aleksandra pa je bila prepričana, da pojde tudi Renard z markizom. Tako bi morala tudi ona z lady Viviano v London. Kaj naj pa tudi počenja na Munteronu, če ne more nadzirati Renarda?

Gledala je skozi okno. Morje in terase so bile zavite v sivo meglo, iz katere je pršel droben dež. V gradu je bilo vse tiho. Pa je začutila željo po sprehodu.

Ogrnila se je z dežnim plaščem in šla po terasah na vrt. Odtam pa mimo glavnih vrat do starih podrtin. Strehe, ki so še pokrivale nekatere zidove, so jo branile pred dežjem. Pod njimi je šla čez širno dvorišče prav do ostankov starega gradu.

Sedla je na kamen pod obokom ozkega okna in gledala skozi grmovje in liste proti novemu gradu.

Srce ji je bilo, ko je motrila to lepo stavbo, v kateri je ona pred leti zagledala luč sveta in je bila še vedno neoporečna last njenega preklicanega očeta... Ona pa je bila dedinja vsega tega bogastva in lepote. Nato pa ni mislila sedaj. Pogled ji je obvisel na dveh zaprtih oknih. Vedela je, da se je za njima izvršil oni nesrečni zločin... Po oni strašni noči je ostala ta soba vedno zaprta.

Aleksandro je premagala želja, da bi stopila v njo. Našla bi morda kakšno reč, ki je ušla preiskovalnemu sodniku iz oči. Saj ni nemogoče, da bi se po dolgih letih ne našel kak sled za zločincem.

Ko je tako premišljevala, je prišel na Munteron sel od lady Viviane. Markiz je bil obveščen, da namerava Viviana naslednjega dne s svojimi gosti v London in se vrne spet čez štirinajst dni. Gostje pa bi prej še radi videli podrtine starega gradu na Munteronu.

Markiz je odgovoril, da bo dal razvaline v noči po večerji razsvetliti. Zato je tudi dal ukaze služabnikom, naj očistijo tla in zidove. V svoji sobi pa je našel Renarda, udobno zleknjenega v naslonjaču.

»Kaj pa delate tu? Niti ne vstanete, ko vstopim!«

»Saj veste že, da sva si popolnoma enaka, ljubi markiz!«

»Kaj bi rekel, če bi vas videl in slišal kak drug služabnik?« je rekel markiz nevoljno.

»Povejte mi raje, ali bo nocoj večerja za povabljenec?« je vprašal domače zaupno.

»Celò veliko slavlje bo. Ukazal sem vse poslopje razsvetliti. Viviana odide jutri v London. Tudi jaz grem tja. Napravite vse potrebno za na pot.«

»Tudi jaz moram v mesto. Ivan je našel sled za ubežnikom. Piše, da biva na Laicesterskem obrežju. Miš je šla sama v past...«

»Lord Heron v Londonu!« je vzkliknil markiz ves začuden.

»Mislite-li, da držim roke križem? Vi mislite na svoja slavlja in na ljubezen, jaz mislim na svojo nevarnost. Kmalu mi ne bo mogel več škodovati...«

»Dokler ne bo Viviana moja, ne razkričite tega v svet! Ona veruje, da je njen mož nedolžen. Tudi ljubi ga še vedno. Gorje mi, če izvé, da je še živ...!«

»Ženske so trdnjave, ki se naposled vse udajo. Poročila se bo in popolnoma pozabila na prejšnjega moža.«

Renard se je poklonil in odšel.

Aleksandra ga je videla, kako je tiho in previdno stopal mimo mož, ki so čistili in pometali, in šel naravnost proti razvalinam. Pa se ni hotela srečati z njim. Zato se je umaknila v kapelo, kjer je bilo precej temno. Stisnila se je v kot za velika hrastova vrata in poslušala. Kmalu so se zaslišali koraki in skozi špranjo je zagledala Renarda, ki se je boječe oziral na vse strani. Pre-

vidno je stopal proti zakristiji, poleg katere so stopnice vodile v kripto. Aleksandra je vedela, da so tukaj pokopavali pradede munteronske. Renard se je na prvi stopnici še enkrat ozrl, potem pa s tihimi koraki stopal navzdol.

Aleksandra ni niti dihala. Spomnila se je, kako težko breme si je naložila na rame. Njena dolžnost je bila, da izve za vse skrivnosti tega moža. Kljub vsem nevarnostim se je odločila, da pojde za njim. Brez najmanjšega šuma je stopila izza vrat in prav vroče vzdihnila k Bogu. Potem je lahka kot prikazen izginila pod zemljo...

XIV. POGLAVJE.

Presenetljivo odkritje.

Ko je Aleksandra prestopila zadnjo stopnico, se je znašla na dolgem hodniku. Dvoje velikih vrat je vodilo v kripto. Ena so bila le priprta. Skozi odprtino je padal svetel žarek na hodnik. Dasi šibka po telesu, je Aleksandra začutila čudovito moč v sebi. Pozabila je nase in na nevarnost, kateri se je izpostavila, in se približala vratom...

Renard je prižgal svetilko in obstal pred kamenito rakvijo, na kateri je bila vpodobljena ženska postava, najbrž kakšna davna markiza munteronska.

Aleksandra je zadrževala sapo.

Renard je položil obe roki na okrasek ob vogalu rakve in dvignil z vso močjo pokrov. Krsta je bila najbrž prazna, kajti iz nje je Renard dvignil majhen zaboj. Sedel je nato na podstavek druge rakve in položil luč na tla. Iz nedrij je povlekel ključek in odprl zaboj. Ssegel je z roko vanj in pogledal na niz dragih kamnov, ki so se zabliščali v medli luči...

Aleksandra je prebledela in se naslonila na zid.

Naposled je vendarle našla dokaz očetove nedolžnosti. Božja previdnost je vodila njene današnje sto-

pinje. Zdaj ni več nikakega dvoma. Ubijavec markiza munteronskega je Peter Renard.

Spomnila se je, kaj ji je oče pripovedoval o teh diamantih. Takoj po umoru so izginili in preiskovalni sodniki so zvalili krivdo na lorda Herona, dasi mu tatvine niso mogli dokazati.

Sedaj so tu ... tu v rokah resničnega ubijavca.

Renard jih je pregledal in preštel. Počasi je en diamant odločil in ga spustil v žep. Druge pa je spet vtaknil v zaboje ...

Aleksandra ni hotela vedeti več. Kar je videla, je zadostovalo. Trepetala pa je že po vsem telesu. Potihoma se je umaknila spet po stopnicah navzgor in se skrila na prejšnje mesto.

Časa je imela dovolj, da se je pomirila in premišljevala. Markiz je najbrž povedal Renardu, da odpotuje v London. Tam bi lahko prodal diamant, ne da bi kdo kaj sumil.

Pri misli, kakega pomena je to njeno odkritje za njenega očeta, se ji je srce razveselilo. Kaj naj pa sedaj stori? Najprej je treba povedati očetu. Ni namreč mogla naznaniti Renarda policiji, ne da bi izdala navzočnosti svojega očeta na Angleškem.

»Moja naloga ni še pri koncu. Najtežje me še čaka. Na vsak način moram videti še sobo, kjer se je izvršil zločin. Meni je jasno, da je Renard kriv. Ne bo pa po vsem jasno za policijo in sodnike. Zato ostanem tu in ne grem v London.«

Zaslišala je korake. Renard se je vračal.

Potihoma in počasi je lezel proti vhodu. Ozrl se je še enkrat na vse strani in izginil.

Počakala je še nekaj minut in tudi sama odšla mimo razvalin proti vrtu.

Ko se je vrnila v grad in šla po hodniku, jo je srečal Renard. Bil je miren in neobčutljiv kakor vsekdar.

Umaknila se je k zidu, kot da bi jo nekaj povleklo od tega človeka. Renard pa ji je zastavil pot. Videl je, da je bleda in poveša oči.

»Kje ste bili, gospodična, v tem vremenu?«

»Sprehajala sem se,« in je hotela naprej.

»Ostanete tu ali greste z lady Viviano v London?« Aleksandra je dvignila glavo in ga ježno pogledala od vrha do tal.

»Kaj to briga markizovega služabnika, ali grem ali pa ostanem? Pustite me naprejt!«

Renard se je nevoljno umaknil in Aleksandra je odšla v svojo sobo.

Zapičil je maščevalne oči v vrata, ki jih je zaprla za seboj, in zamrmral:

»Vé, da jo sovražim! Vé tudi, da se ladja ni samo slučajno prevrnila. Dasi je mlado, je to dekle zelo nevarno. Naj bo! Če se mi ni posrečilo prvič, se bo pa drugič. Zviti ste, ljuba moja, pa ne boste dolgo več kljubovali Renardu...«

XV. POGLAVJE.

Senca v kapeli.

Na Munteron je legala viharina in temna noč. Grad je žarel kot veličasten svetilnik na ogromni skali. Skozi okna se je razlivala svetloba do glavne ceste, ki veže Munteron in Stornowal. Tudi kapela je bila razsvetljena, pa le bolj slabo, kajti večji del zidovja je ostal v temi. V gradu pa je vse dišalo po jesenskem cvetju. Vse gredice so bile oropane, da bi dale okrasje veliki veži in dvorani. Nekaj veličastnega in slovesnega je polnilo vse prostore.

Markiz je že postal nervozen, ko je poslušal tulenje vetrov. Bal se je, da ne bo lady Viviane v takem vremenu na Munteron. Tudi gospa Ingestre je bila že nemirna.

»Prav bojim se, da je ne bo. Samo velika ljubezen do vas jo more pripeljati semkaj,« je rekla laskavo.

»Da, prav tehten vzrok bi morala imeti,« je pritrdil markiz. »Ali slišite, kako veter buči? Ne nje, ne gostov ne bo!«

»Zakaj ne? Saj so kočije dobro zaprte,« je še dvomila.

Tudi lord Norton je mislil tako.

Aleksandra je stopila v beli obleki v dvorano. Krasna je bila kot angel. Še markiz jo je za trenutek občudoval. Potem pa je obrnil pogled na uro, ki je kmalu kazala sedmo.

Lady Viviana je imela res tehten vzrok, da poseti ta večer markiza na Munteronu. Pa je ni prignala ljubezen do njega.

V trenutku, ko je ura odbila sedem, se je začul ropot kočij pred glavnimi vrati. Markizu je planil žarek veselja v obraz. Stekel je po stopnicah in pomagal lady Viviani v dvorano.

Viviana ni še žarela v taki krasoti. Markiz jo je kar požiral z očmi. Zdelo se je, da je njen ogenj, ki je toliko let tlel pod pepelom, hipoma močno vzplamtel in razžarel vso okolico...

Aleksandri pa se je krčilo srce.

»Prav močno ljubi markiza. Sicer bi ne prišla v takem vremenu na Munteron,« je ponovila besede gospe Ingestre. »Kako prenese moj oče vse to, če se ona res poroči? Umre takoj! Tudi jaz je ne priznam več za mater! Ne, nikdar!«

Po večerji so bili vsi gosti dobre volje. Lady Viviana pa je bila razmišljena. Predlagala je, naj bi si v noči ogledali razvaline. Markiz se je takoj dvignil. Gostje so se dobro ogrnili in šli za njim.

Pravil jim je o zgodovini gradu in o skrivališču, ki je menda pod oltarjem.

»Pravijo, da je vsak dedič munteronski vedel o njem. Moj prednik je gotovo vedel, kje se nahaja. Jaz, ki nisem bil določen za dediča, seveda ne vem za to luknjo.«

Lady Viviana se je zganila. Njen mož je gotovo vedel za ta kraj. Sedaj bi pa res rada vedela, kje je to skrivališče.

»Pojdimo torej v kapelo,« je rekla.

Kapela je bila v temi. Viviana je obstala pred oltarjem.

»Saj je še vse dobro ohranjeno. Nekdaj so tu še maševali.«

»Služabniki pravijo, da straši v nji. Sicer pa so lastniki munteronski sezidali novo cerkev v vasi, kjer je odslej njih grobišče.«

»Tudi markiz, ki je bil ubit?« je vprašala neka gosposodična.

Markiz je le pokimal z glavo.

Polagoma so gostje odšli skozi vrata. Ostala sta sama. Ko se je Viviana približala vratom, je obstala in se ozrla. Njene oči so obstale na prižnici. Markiz pa je porabil to priliko in ji govoril o svoji ljubezni, o bodoči sreči, o raju...

Še vedno je gledala na prižnico. Zdelo se ji je, da se je zganila neka senca na nji. Potem se je užalostila, kakor da bi začutila, da se je opeharila. Ali je bila le zavesa, ki se je v vetru zamajala?...

Potem je glasno odgovorila:

»Pravite, da sem vaša zaročenka, milord! Res je, da sem vam obljubila roko, a le pod pogojem.«

»Pod kakšnim pogojem! Naj vrnem čast Heronovemu imenu, naj izpričam, da je nedolžen!« je vzkliknil. »Saj ni mogoče. Prejasna je njegova krivda. Ni mogoče izbrisati tega madeža...«

»Treba ga je izbrisati! In bo tudi izbrisan!« je zaklicala in uprla oči zopet na prižnico. »Nikdar nisem dvomila o nedolžnosti svojega moža. Po nedolžnem je bil obsojen...«

»Saj ni več vaš mož!« se je razburil.

»Moj oče je dosegel to proti moji volji. Vse bom zapustila in pojdem za njim!«

Nek vzdih se je začul pod obokom.

»Je-li veter?« je vprašal markiz.

Žvenket šip v vetru je bil odgovor na njegovo vprašanje.

»Vse to ste mi že večkrat povedali, lady Viviana! Tudi če bi bil lord Heron še živ, bi nikdar več ne prišel sem, ker bi bil takoj aretiran. Jaz sem pa gotov, da je mrtev.«

»Ako bi vedela, da še živi, bi dala vse bogastvo, da bi ga videla. Četudi sem ločena od njega, sem vendar še vedno njegova žena.«

Markiz se je ugriznil v ustnice.

Viviana pa je še vedno gledala na prižnico.

»Prekiniva ta pogovor, markiz! Moji gostje zapuste jutri Stornowal, jaz pa ostanem še teden dni tu.«

»Kako, da ste se premislili? Hočete ostati sama?«

»Spet si želim samote. Rada se sprehajam na skalnatem robu vrta. Tudi če dežuje sem tam. Morje in nevihte se prav prilegajo mojemu dušnemu stanju.«

»Tudi jaz sem hotel jutri oditi. Če ostanete vi, mi lady, ostanem tudi jaz še tu. Omenim pa vam, da bomo imeli deževne dni.«

»Vreme me ne briga. Pojdiva, gostje naju čakajo.«

Še enkrat se je ozrla na prižnico in odšla nato z markizom iz kapele.

Med svojimi gosti se je še enkrat vprašala:

»Bog vé, ali sem dosegla namen, radi katerega sem nocoj prišla na Munteron? Kaj vse bi dala, ko bi z gotovostjo vedela, da niso mojih besed slišala le markizova ušesa, ampak tudi — njegova...«

Mislila je na krošnjarja...

XVI. POGLAVJE.

Drugo odkritje.

Markizovo povabilo, naj bi ostala čez noč na Munteronu, je lady Viviana hvaležno odklonila. Preden je s svojimi gosti sedla v kočijo, je spregovorila nekaj besedj z Aleksandro in ji povedala, da jo želi s seboj v London.

Ko je kočija drsela po klancti navzdol, je lady Markham vzdihovala od strahu:

»Prevrnemo se! Ta pot je zelo nevarna. Raje bi ostali na gradu.«

»Zakaj pa niste ostali tam?«

»Ne razumem, lady Viviana, zakaj ste povabilo odklonili.«

»Ne spim na Munteronu čez noč, dokler ne bom kot gospodinja tam,« je odgovorila. In njene oči so žarele v odsvitu bežne svetlobe, ki so jo metale v kočijo obcestne svetilke.

Lady Markham je te besede tolmačila po svoje.

»Boste li kmalu markiza na Munteronu?«

»Ne vem. Upam pa, da bom,« je rekla bolj počasi.

»Saj je to odvisno le od vas. Markiz vas ljubi in sam želi, da bi pohiteli s poroko.«

Lady Viviana ni odgovorila. Lady Markham pa je sklenila, da bo te njene besede razodela markizu. Tudi ona bi rada, da bi že prišlo do te poroke. Tako bi bila celo življenje na Munteronu.

Drugega dne sta se oglasila na Stornowalu markiz in lord Norton. Poslednji je jemal slovo. Markham je našla priložnost in hitela markizu pripovedovati o Vivianini izpovedi. Markiz je bil seveda zelo zadovoljen.

»Vplivajte na njo, lady Markham, da določi tudi dan najine poroke. Vi ostanete potem vedno z nami na Munteronu.«

Še istega dne se je lord Norton poslovil od Aleksandre. Omenil je, da je zastoj čakal na pismo njenega očeta.

»Vidiva se v Londonu,« je rekel prisrčno in ji podal roko.

Deževalo je vse dni naslednjega tedna. Viviana je večkrat šla do skalnatega roba na vrtu, pa ni videla krošnjarja. Razočarana je šla naposled v London. Na prošnjo gospe Ingestre je pustila Aleksandro na Munteronu.

Naposled je tudi markiz z Renardom izginil proti mestu.

Tako je prišel čas, ko je Aleksandra lahko izvedla svoj načrt in stopila v sobo, kjer se je izvršil zločin. Ker je še vedno deževalo, sta se z gospo Ingestre in staro vzgojiteljico večkrat dolgočasil. Pa je prišel nekega dne pogovor na zločin. Aleksandra je močno želela videti ta kraj.

Ta prošnja je gospo Ingestre iznenadila. Posvetovala se je z Orrinom in staro vzgojiteljico in slednjič privolila.

»Ko bi bil markiz tu, bi vam tega ne dovolil. Zdi se, da je tudi on kot vsi služabniki praznoveren in vidi strahove.«

Šli so vsi v sobo in odprli okna. Svež zrak je kmalu napolnil sobo, v kateri je bilo lepo pohištvo, a polno prahu.

Aleksandra se je ozirala na vse strani, da bi našla kakšen predmet, ki bi pričal proti Renardu. Zato je obrnila vse kote.

Ingestre jo je začudeno motrila.

»Dolgo časa je bila ta soba zaprta,« je rekla Aleksandra nekoliko v zadregi. »Bog vé, če bi se ne našla kakšna stvar, ki bi pojasnila zločin.«

»Ljuba moja! Tu ni nikakih nejasnosti. Očito je, da je lord Heron ubijavec.«

»Saj vidite, da je policija vso posteljo preobrnila,« je rekla stara vzgojiteljica.

»Ta postelja je prišla pred petdesetimi leti iz Pariza. Radi njenih lepih rezb so jo vsi občudovali,« je rekel Orrin.

Aleksandra je pristopila bliže in si jo ogledala. Pa je iznenadena vzdiknila. V mali razpoki stranice se je zabliščal predmet iz zlata.

Gospa Ingestre in vzgojiteljica sta takoj pristopili k nji. Gledali sta jo, pa je nista razumeli, kaj hoče. Aleksandra je potegnila zalasnico z glave, jo vpognila kot kavelj in jo vtaknila v razpoko. Po večkratnih poskusih je privlekla košček zlate verižice iz nje. Ni bila daljša od palca, a prav umetno izdelana.

Vsi so se začudili.

»To je košček verižice, katero je nosil zločinec. Sam Bog mi jo je odkril!«

»Brez dvoma!« je rekel Orrin. »A ne moj gospodar, ne ubijavec ni nosil enake.«

»Ne! Lord Heron je imel močnejšo verižico,« je pojasnila tudi vzgojiteljica.

Nihče ni videl še take verižice. Po izdelavi sodeč ni mogla biti last kakšnega služabnika.

»Na sledu sem!« je vzkliknila Aleksandra veselo. »Daj, o Bog, da privede ta zlata stvar do odkritja resničnega ubijavca!«

Vsi so jo začudeno gledali in je niso razumeli.

»Vi vsi ste priče, da sem našla to verižico tu pri postelji. Prisegli boste!«

»Kaj hočete vendar s tem, gospodična Strange?« se je oglasila gosa Ingestre.

»Denem jo v kuverto, zapečatim jo in ponesem v župnišče v Munteron. Tam vzamem v navzočnosti prič dva obročka iz nje.«

Spet so jo zrli vsi začudeni in je niso razumeli.

Nekaj močnega je bilo v nji, kar je narekovalo molk in spoštovanje navzočim.

Aleksandra je preiskala vse kotičke. Ker ni našla več ničesar, so zaprli okna in vrata spet zaklenili. Po tem je pohitela v svojo sobo in se tam preoblekla. Čez četrto ure se je že odpeljala v spremstvu gospe Ingestre v kočiji proti vasi Munteron...

XVII. POGLAVJE.

Župnik Dalton.

Župnik Dalton je bil mož starega kova. Vljuden, dobrosrčen in od vseh župljanov spoštovan gospod. V nekdanjih časih, ko je bil še lord Heron na gradu, je bil večkrat gost na Munteronu.

Razen lady Viviane je tudi on verjel, da je mladi lord ubijavec svojega brata. Ko ga je opazoval v ječi pred in po obsodbi, pa je začel dvomiti o tem, dasi so vsi dokazi pričali proti Heronu.

Sedanji markiz je bil sicer pri vseh vaščanih priljubljen, vendar se dobri gospod župnik ni nič ogreval zanj. Njegovo vljudnost z mehko sladkostjo je smatral za izraz šibkega značaja in hinavščine. Gorje revežu, ki

je ukradel drvo na grajskem vrtu; gorje kmetu, ki je ubil zajca na njivi; gorje dekletu, ki je utrgalo cvetlico na gredici! Markiz se je izgovarjal, da zahteva to njegov čut do pravičnosti. V resnici pa je bil po mnenju župni-
kovem le surov in brez srca.

Župnik Dalton je sedel v svoji pisarni, ko sta prišli gospa Ingestre in Aleksandra na dvorišče. Vstal je od mize in odprl vrata.

Gospa Ingestre se je prva opravičila.

»Gospodična Strange bi rada govorila z vami, častiti!«

Dalton je pogledal na dekle in rekel zelo vljudno:

»Prihajate gotovo v važni zadevi?«

»Zadeva je res zelo resna. Želim, da ste nama nekak sodnik. Gre namreč za stvar, ki je v tesni zvezi z zločinom na Munteronu.«

Dalton je postal resen in pozoren.

»Ta gospodična se zelo zanima za to zgodbo. Pravi, da je prepričana, da je lord Heron bil po nedolžnem obsojen na smrt,« je rekla gospa Ingestre.

Dalton je vnovič z ostrim pogledom motril Aleksandro.

»Kaj mi torej poveste z ozirom na to žalostno zgodbo?« je vprašal resno.

Pokazala je verižico in povedala, kako jo je našla.

»Nisem videl še take verižice,« je rekel po dolgem ogledovanju.

»Vsi pravimo tako,« se je oglasila gospa Ingestre.

»Prepričana sem, da je nosil to verižico markizov ubijavec. Žrtev se je branila in jo iztrgala napadalcu. Potem ji je padla iz roke in obvisela v razpoki,« je pojasnila Aleksandra. Pa je že vstala nova misel v njeni duši, da morda ni Renard izvršil tega dejanja.

»Mogoče, da je v tem previdnost božja, gospodična Strange! Kdo pa je ta ubijavec?«

»Tega bom jaz odkrila!« je rekla in mislila že, da je Renard le udeležen pri umoru.

»Vi?« se je začudil Dalton.

»Vi?« se je zavzela gospa Ingestre. »Kaj ste izgubili glavo?«

»Prinesla sem ta odlomek verižice k vam, častiti, da ga dobro shranite, dokler ga ne bodo zahtevali od vas. Sem k vam prideta še ostala dva služabnika, ki izpričata, kako se je ta predmet našel. Tako bodo štiri priče.«

Govorila je vljudno in vendar nekam oblastno.

»Zavite jo v papir in jo zapečatite. Prej mi pa še odtrgajte dva obročka!«

»O tem bi moral biti markiz obveščen,« se je umešala gospa Ingestre. »Ni prav, da sva delali brez njeve gove vednosti.«

»Prav ste storili, da ste prišli k meni, gospodična Strange!«

»Mislite, da ima ta reč kakšno važnost?«

»Pa še kakšno, gospa Ingestre! Lord Heron sicer počiva že v grobu, pa je zapustil otrokom sramotno ime. Ti pa imajo pravico, da se izbriše madež z njihovega imena.«

»Dokaže se morda ravno nasprotno: da je bila Heronova last,« je omenila Ingestre, ki ni mogla spreminiti svojega mnenja.

»Naj bo! Sklenila sem, da najdem lastnika,« je rekla Aleksandra odločno.

Župnik Dalton je spravil verižico v šatuljo. Napisal je zapisnik o vsem in ga dodal zraven. Gospodična Strange pa je skrbno shranila obročka v mošnjiček.

»Naj bo, kakor hoče,« je zmajala Ingestre z glavo, »še danes odpišem markizu, kaj se je pripetilo.«

»Ne pišite mu, gospa! Ko se vrne, mu jaz vse natančno razodenem,« je prosil župnik.

»Oprostite, častiti,« se je spet oglasila Aleksandra, ki je žarela od veselja. »Želim, da je vse to strogo tajno. Gospa Ingestre me bo gotovo poslušala. Če dokažem Heronovo nedolžnost, ga bo vse ljudstvo v zmagoslavju neslo na grad...«

»Zadovoljna bom, če se to ne zgodi,« je odkrito izpovedala Ingestre. »Ali naj bo Roland pregan? Ker je lord Heron mrtev, je on edini postavni dedič. Pa ne govorimo o teh neprijetnih stvareh!«

»Tudi mrtvemu treba rešiti čast!« je rekel župnik odločno. »Ne dvomim sicer, da je mrtev. Če bi bil pa še živ, bi jaz prav z veseljem slišal o njegovi izpričani nedolžnosti. Vedno sem ga ljubil. Če pa ni storil tega dejanja, je res mučenik v božjih očeh. Bog se bo pa tudi usmilil onih, ki so ga po nedolžnem obsodili v smrt.«

Besede so bile slovesne, da so ženskama prišle solze v oči.

»Molčala bom,« je rekla gospa Ingestre potem. »Le to mi ne gre v glavo: kako se ravno vi, gospodična Strange, zavzimate za to zadevo!«

Aleksandra je molčala.

»To je spet korak naprej,« je pomislila. »Oh, ko bi videla svojega očeta! Ne smem izgubljati časa. Zločinec bi pobegnil, Peter Renard bi me pa spet skušal ugonobiti.«

Vstala je in rekla:

»Upam, da se vidiva kmalu, častiti! Jutri grem v London, vrnem se pa kmalu z lady Viviano.«

»Odpotujete tako hitro?« je vprašala Ingestre žalostno.

»Treba hiteti,« je rekla.

»Spremljala vas bom. Ni dobro, da potujete sami,« se je odločila Ingestre.

Ko sta odšli, se je župnik Dalton zamislil: »Kdo je to skrivnostno dekle? Kakšno korist ima od tega odkritja? ...«

XVIII. POGLAVJE.

V Londonu.

Aleksandra je prišla z gospo Ingestre drugega dne zvečer v mesto. Izstopili sta v malem hotelu ob kolo-dvoru in se kmalu podali k počitku. Gospa je bila vsa izmučena in je tožila o bolečinah v vseh sklepih. Aleksandra je bila preveč razburjena po zadnjih dogodkih in ni zatislila oči.

Po zajutрку je prosila gospo, da bi sama smela po mestu. Ingestre bi še rada počivala, zato ji je dovolila. Vzela je kočijo in se odpeljala na obrežje Leicestra, kjer bi morala najti očeta. Voznik je obstal pred hotelom, ki je bil poln tujcev. Aleksandra je stopila k pisalni mizi v veži in vprašala tiho moža, ki je sedel na stolu, po gospodu Strange.

Mož je dvignil oči od svojih računov in motril deskle. Slednjič je znil:

»Mnogo oseb je že vprašalo po njem. Pa ga niso več našli. Odšel je na Grško.«

Aleksandri je vztrepetalo srce.

»Odšel je?« je ponovila.

»Da, gospodična! Bil je najbrž kakšen političen izgnanec...«

»Kdo pa ga je iskal?« je vprašala boječe.

»Ne morem se spominjati vseh imen. Vem pa, da sta bila dva Francoza. Eden je imel brazgotino na čelu.«

»Peter Renard!« je zadrhtela. »Našel je sled za mojim očetom. Hvala Bogu, da je pravočasno izginil...« je pomislila.

Zahvalila se je in odšla.

Ko je stopala v kočijo, je zagledala velikega in suhega moža na nasprotni strani ceste. Šel je proti kočiji. Spoznala je Renarda, ki je tudi njo spoznal... Voznik je pognal.

»Očeta išče,« si je rekel Renard. »Ona ve, kje se skriva. Pojdem za njo!« Vzel je bližnjo kočijo in ji sledil...

Aleksandra se je peljala naravnost k lady Viviani.

Služabniki, ki so jo poznali, so jo takoj vedli k sobarici Feliciti. Ta jo je spremila v sobo lady Viviane, ki ji je z veseljem hitela naproti in jo objela.

»Kakšno iznenadenje! Kako, da ste prišli že ob t uri?«

»Prišla sem že sinoči z gospo Ingestre. Gospa me je hotela spremljati.«

»Ostanete pri meni?«

»Še jutri se vrnem spet na Munteron. Sama je in me zelo potrebuje.«

»Silite me, naj postanem ljubosumna. Me hočete zapustiti za vedno?«

»Ne, milady, predobro vam želim...«

»Ste prišli morda, da mi razodenete svojo skrivnost? ...«

Rdečica je zalila Aleksandri obraz.

»Ne, te skrivnosti ne morem še odkriti. Prišla pa sem, da vam poročam o nekem odkritju na Munteronu. Odpre morda stare rane, a ga ne morem zamolčati.«

Aleksandra je postala resna in mirna, da bi se ne izdala. Pravila je, kako je slišala vso žalostno zgodbo, pa se ji je vzbudila želja vstopiti v ono sobo. Našla bi morda kakšno stvar, ki bi dokazala pravega ubijavca.

»Nikdar nisem verjela, da bi lord Heron zakrivil ta zločin. Ne, on ni ubil svojega brata! ...«

Viviana je z začudenjem zrla na Aleksandro.

»Mislite res, da je nedolžen?«

»Da! Njegova nedolžnost bo tudi izpričana!«

»Kaj ste pa našli v sobi? Samo prah?«

»Ko smo si ogledovali posteljo, se je nekaj zabliščalo v razpoki neke stranice. Videla sem, da je nenašvadno lep košček verižice za uro.«

»Kje je ta sedaj?«

»Ta verižica mora biti ubijavčeva last. Umirajoči, ki se je še branil, mu jo je iztrgal. Župnik Dalton v Munteronu jo hrani z zapisnikom vred.«

»Videti jo hočem,« je vzkliknila živahno. »S prvim vlakom pojdem na Stornowal.«

»Prinesla sem vam pa dva obročka. Nikdo izmed navzočih, ko sem jo našla, ni videl enake. Tukaj sta! Lady Viviana, ali ste že videli kdaj tako verižico? Gospa Ingestre pravi, da je Heronova last. Ali bi znali, milady, povedati, čigava last je?«

Vzela je obročka in ju motrila od vseh strani.

»Lord Heron ni imel take verižice,« je rekla z gotovostjo. »Tudi markiz je ni imel. Zdi se mi pa, da sem jo že videla nekje ...«

»Ste jo videli? Kdaj? Kdo jo je nosil?« je vprašala Aleksandra vsa razburjena.

»Najprej ne smem nikogar sumiti. Dajte mi ju! V nekaj dneh vam odgovorim.«

Aleksandra se je obotavljala.

»Vam ni všeč? Lord Heron je bil vendar moj mož. Pravico imam, da ostaneta v mojih rokah, dokler se ne pridružita celi verižici pred sodnikom.«

»Želim vašega zaupanja, milady! Jaz sem ju našla in sem tudi prisegla, da izbrišem madež raz Heronovo ime.«

»Vil! Prisegli ste?« se je začudila Viviana. »Kakšno korist pa imate od tega? To je vendar samo moja prava. Prisegla sem tudi jaz in nosim prisego vsa leta v svojem srcu. Zdaj imam eno sled. Bog vas blagoslovi za to odkritje! Moje spoštovanje in ljubezen do vas sta vedno večji. Za hčerko vas bom imela odslej...«

Sklonila se je k nji in jo poljubila.

»Prisegla sem in ne odstopim. Vi pa se omožite z markizom...«

»Ne, dokler ne bo jasnosti o tem zločinu. Ljubila sem svojega moža in ga še vedno ljubim. Tudi na konec sveta bi šla za njim...«

»In vendar!...«

»Obljubila sem markizu, a le pod pogojem, da najde resničnega ubijavca in mi poskrbi zagotovilo, da je moj mož že mrtev. Bom videla, če najdem kakšno sled...«

»Iščiva to sled skupaj, milady! Vsaj to mi dovolite!«

»Naj bo! Skrivnostni ste v vseh rečeh, gospodična Strangel! Tudi te vaše navdušenosti za lorda Herona si ne morem pojasniti. Lord Norton mi je zaupal, da ni dobil nikakih pisem od vašega očeta. Morda bi bilo bolje, če bi mu jaz pisala...«

»To ni mogoče, dokler ne smem izdati skrivnosti o onem možu, s katerim sem bila zvečer na vašem vrtu. Ne mislim na možiteve. Jutri se vrnem na Munteron. Upam, da se kmalu vidiva na Stornowalu.«

Prisrčno se je poslovila in odšla.

XIX. POGLAVJE.

Zopet prekrižan načrt.

Ko se je Aleksandrina kočija premaknila z mesta, je dal tudi Renard, ki je neopaženo ždel v kočiji, znamenje svojemu kočijažu.

Aleksandra je pred hotelom zopet izstopila in plačala kočijaža. Isto je storil Renard in se dolgo časa plazil okoli hiše. Zvedel je, da sta se gospa Ingestre in Aleksandra nastanili v nji.

»Bila sem pri zdravniku med tem časom. Zdravnik pravi, da si le domišljam. Še jutri se vrneva nazaj!« je rekla nevoljno gospa Ingestre.

»Vrniva se kmalu! Morda še danes, ker je lady Viviana obljubila, da pojde še jutri na Munteron. Dala sem ji ona dva obročka...«

Renard je vso noč premišljal, kako bi izvršil nov hudoben načrt. Vedno bolj mu je bilo to dekle na poti.

D drugega dne se je že zgodaj oglasil v hotelu. Zvedel pa je, da sta obe dami že odšli.

»Kaj pomeni to?« se je vprašal. »Prišla je v London, pa je že odšla. Ali je posredovalka med lordom Heronom in lady Viviano? Bolj prebrisana in nevarna je, nego sem si mislil. Še jutri moram zopet na Munteron.«

Vrnil se je k svojemu gospodu.

Markiz je bil ves iz sebe.

»Sam sem se moral obleči,« je rekel jezo.

»Imam druge opravke!« se je Renard vrgel na naslonjač, da mu je padel klóbuk iz rok.

»Opili ste se. Ne morem vas več trpeti. Zapodim vas!«

»Počasi, prijatelj!« je rekel Renard mrzlo. »Videl sem gospodično Strange. Bila je v hotelu, kjer je stal noval pred tednom njen oče. Bila je tudi pri lady Viviani...«

»Veste gotovo, da je bila ona?«

»Prišla je z gospo Ingestre. Danes sem hotel izvršiti nekaj, kar bi jo storilo za vedno neškodljivo. Pa sta obe že odšli nazaj na Munteron.«

»Čemu sta pa prišli?«

»Povedala je najbrž lady Viviani, da je njen mož živ na Angleškem.«

»Preklete dekle!« je vzrožil markiz. »Viviana je začarana po nji. Zapoditi jo mora...«

»Vi ste pa res talent, markiz! Če je ne bo več pri lady Viviani, je tudi v naši oblasti ne bo več. V našo korist je tam, kjer je sedaj. Zdi se pa, da so jo prav važni vzroki pripeljali sem. Če le ni našla kaj sumljivega v gradu.«

Markiz je zbledel.

»Kaj naj bi pa našla?«

»Ne vem. Morda kakšno sled, ki je nisem mogel zabrisati. Dokler to dekle živi, ne bom miren.«

»Če vi niste mirni, kako naj bodo pa drugi?«

»Dokler je v moji bližini, obvladam ves položaj. Tudi Herona se ne bojim. Mislite si tudi, da bosta zdaj oba prepričevala lady Viviano, da je Heron nedolžen.«

»Saj je že prepričana o tem,« je rekel markiz nevoljno.

»Potem sem gotov, da bo s svojim vplivom na kraljevem dvoru zahtevala obnovo procesa. Čas je, da si poiščem boljši zrak.«

»Obnovitev procesa le potrdi Heronovo krivdo. Dokazi ostanejo pač isti. To ji ne bo nič pomagalo. Raje vidim, da zbeži v tujino...«

»Ne! Prijeti ga je treba.«

»Počakajte vsaj, da pride prej do poroke...«

»Pojdite vendar k nji in poizvejte, zakaj je prišla gospodična Strange v London.«

»Še danes izvem to.«

»Jaz pa odidem takoj jutri na Munteron. Aleksandre ne smem pustiti iz oči. Naj bo prebrisana, a Renarda ne premaga...«

XX. POGLAVJE.

Verižica.

Še istega dne pozno popoldne je šel markiz k lady Viviani. Ravnokar se je vrnila s sprehoda po vrtu. Njen lep obraz je dobil še živahnejšo barvo. Podala je markizu roko, katero je krepkeje kot sicer stisnil. Viviana je rahlo zadrhtela in mu ponudila sedež. Markiz je takoj začel:

»Slišal sem, da se je moja svakinja prav malo časa ustavila v Londonu. Že to jutro se je vrnila na Munsteron.«

Ker je Viviana molčala, je nadaljeval:

»Tudi gospodična Strange je bila ž njo. Čudno, da se je tudi ona tako navezala na to dekle, o katerem se ne vé ničesar.«

»Lord Norton jo je spoznal v Grčiji. Prav zadovoljen je glede njenega očeta. Zato jo tudi ljubi.«

»Norec je. Dasi sem bil njegov varuh toliko let, ne posluša mojih nasvetov. Hiti v zakon, potem se bo pa kesal.«

»Mislim, da se ne bo kesal. Sicer pa noče gospodična Strange nič slišati o poroki. Niti zaročena še ni.«

»Ali veste kaj o njenem očetu, milady?«

»Vem le, da je plemenit mož iz boljše družine...«

Lady Viviana ni še torej vedela, da je Aleksandra njena hči. Markiz se je oddahnil.

»Morda veste pa vi, markiz, kaj o njem?«

»Njen oče je zbežal pred upniki. Bil je zapravljivec...«

»To ne odgovarja poročilu lorda Nortona...«

Markiz je obrnil na drugo pot.

»Upam pa, milady, da je vredna vašega zaupanja. Le neko skrivnost nosi v sebi... Povedati vam moram, kar sem slišal od svojega služabnika Renarda...«

»Ni treba! Aleksandra mi je že vse povedala o tistem srečanju na vrtu z nekim moškim.«

Markiz je prebledel.

»Ali vam je tudi razodela, kdo je bil oni mož?«

»Ne! To je njena skrivnost. Pride čas, ko mi to sama razodene.«

Markiz je zopet obrnil pogovor drugam.

»Kdaj se vrnete na Stornowal, milady?«

»Prihodnji teden. Imam še diamante pri draguljarju. Dala sem jih prečistiti. Imam jih od svoje matere. Zame so neizmeren zaklad. Imate tudi vi, markiz, kakšno dragocenost od svoje rodbine?«

»Le malo! Saj veste, da sem bil vedno nesrečen. V rodbini Ingestre je ostalo le nekaj srebrnine.«

»Niste li vi podedovali nikakih dragocenosti?«

»Te je dobil moj brat.«

»Zdi se mi, da sem videla neko verižico pri vas. Bila je posebno lepo izdelana in tudi velike vrednosti. Podedovali ste jo najbrž v rodbini? ...«

Markiz jo je začudeno pogledal. Zdelo se pa je, da je Viviana govorila o tem, le da bi pogovor vzdržala. Potem je rekla tiho:

»Morda sem se zmotila. Zdi se mi pa, da sem to verižico videla pri vas ...«

Markiz je zbral vse moči in se prisiljeno nasmehnil.

»Res, imel sem neko tako verižico od svojega očeta. Kupil jo je v Italiji od nekega starinarja. Pa mi je v težkih dneh izginila.«

»Stavim, da bi jo zopet radi imeli. Saj je spomin na očeta.«

»Seveda,« je pritrdil markiz. »Po dvajsetih letih pa je to nemogoče. Čudim se, da vam prihaja ta verižica v spomin.« Nepremično ji je zrl v obraz. Viviana pa se je le mirno smehljala.

»Žal mi je, da sem vas spomnila na njo,« je rekla.

Markiz se je le s težavo premagoval.

»Zelo nerad sem se ločil od nje. Sedaj pa ne mislim več na njo. Saj si kupim lahko dovolj drugih verižic ... Ker govorite že o dragocenostih, milady, kdaj vam smem prinesiti zaročni prstan?«

»Kakor hitro mi dokažete, da je lord Heron nedolžen in mrtev,« je takoj odgovorila.

»Zakaj dvomite o njegovi smrti? Imate kakšne vesti?«

»Nikakih!«

»Čemu torej še vedno verujete vanj? Pošljem vam celo knjigo o tem procesu. Iz nje se lahko prepričate, da ni tako nedolžen...«

Vstal je in se popolnoma obvladal. Stisnil je lady Viviani roko in odšel.

Viviana pa je stopila k umivalniku in zajela vode. Kakor da bi hotela oprati madež, ki ga je povzročila njegova roka.

On si je pa dejal:

»Samo slučaj je bil, da je govorila o verižici. Vendar ima Renard prav. Takoj jutri mora na Munteron. Ne živim več v miru, odkar je to dekle pri nas. Iztrebiti jo je treba! Kako? Naj misli Renard na to!...«

XXI. POGLAVJE.

Več luči.

»Ali se smem zanesti na vašo molčečnost?« je vprašala Aleksandra staro vzgojiteljico, ko je gospa Ingestre drugega dne ležala ves dan v postelji.

Ta se je začudila, a prikimala..

»Se še spominjate one verižice, ki sem jo našla v sobi pokojnega markiza?«

»Seveda se spominjam.«

»Ona dva obročka sem nesla lady Viviani.«

»Kaj vam je pa lady Viviana dejala?«

»Milady ni nikdar dvomila nad nedolžnostjo svojega moža. Trdi, da je bil krivično obsojen na smrt. Ta verižica pa kaže sled do resničnega ubijavca...«

»Ljubezen je slepa, zato ne vidi dokazov, ki so tako jasno izpričali Heronovo krivdo.«

»Koliko ljudi so že z vsemi dokazi krivde obsodili na smrt, pa se je dokazala njihova nedolžnost! Tudi jaz ne verujem, da bi lord Heron ubil svojega brata...«

»Prav rada bi, da bi se tudi pri lordu Heronu našel dokaz za njegovo nedolžnost. Jaz sem mu vedno hotela le dobro. Kaj pa pomaga: on mrtev, otrok ravno tako, žena pa ločena...?«

»Madež, ki leži na rodbini munteronski, treba izbrisati!«

»Sedanji markiz bi imel največ koristi od tega.«

»On še ne sme izvedeti o tem odkritju. To je želja lady Viviane. Jaz pa mislim, da je ubijavec Peter Renard!«

»Renard?« se je zayzela vzgojiteljica.

»Da, on! Imel je vzroka dovolj, da je sovražil svojega gospodarja. Tudi zmožen je kaj takega.«

»Morda je vaša sumnja upravičena, gospodična! Nihče pa ni do sedaj še mislil nanj. Res, hudoben, predrzen in prevzeten je dovolj, a markiz ga povsod zagovarja in opravičuje...«

»Markiz ga opravičuje?«

»Prav rad ga ima. Sicer pa je markiz z vsemi prijazen. Do nekaterih pa kaže posebno naklonjenost. Tako je na primer v vasi Munteron neki Jurij Greg, ki se mora za vse svoje imetje zahvaliti le markizu. Še beliča ni prej imel, sedaj pa ima hišo in mlin, vrt in polje...«

»Kdo pa je ta?«

»Za časa pokojnega markiza je bil vrtnar v gradu. Ljubimkoval je z neko deklo in bil v noči, ko se je izvršil umor, v obednici z drugimi služabniki. Še danes ne morem razumeti, da ni pričal pri procesu... Takoj po prihodu na grad mu je sedanji markiz dal ono imetje. Biva tam doli pri potoku.«

Aleksandra je sklenila na tihem, da ga obišče. Potem je rekla:

»Sedaj pa hočem preiskati sobo Petra Renarda. Če je bila ta verižica njegova, bo tudi oni košček še pri njem. Pomagajte mi, prosim!«

V Renardovi sobi je bilo najlepše pohoštvo. Nihče bi ne verjel, da stanuje v nji le markizov služabnik.

Vzgojiteljica se je čudila in obenem še pomišljala in se obotavljala.

»Moja dolžnost do lorda Herona in lady Viviane zahteva, da preiščem tudi to,« je rekla Aleksandra odločno.

»Če je bila verižica Renardova, potem jo je že prodal. Saj ni neumen, da bi hranil to reč pri sebi!«

Iskali sta in prišli do skrbno zaklenjenega zabojčka.

»Dajte mi vaš šop ključev,« je namignila Aleksandra. »Morda bo kateri le prav šel v ključavnico.«

Po nekaj poizkusih se je ključavnica odprla. Ko je Aleksandra dvignila pokrovček, se je začudila. V njem je bila razna zlatenina in še oni diamant, ki jo je takoj spomnil na ono dragocenost v kripti.

»Moj Bog! Kdo bi mislil, da ima navaden služabnik tolike dragocenosti!« je vzkliknila vzgojiteljica.

Aleksandra je dvignila vse predmete iz zabojčka.

Prav na dnu v kotičku se je med žametasto podlago nekaj zabliščalo. Bila je — verižica.

Skrbno jo je pregledala od vseh strani.

»Prav ista je!« je rekla z gotovostjo.

Vzgojiteljica je prebledela:

»Moj Bog! Ubijavec je torej — Renard!«

»Lord Heron je bil po nedolžnem obsojen,« je rekla Aleksandra z vsem prepričanjem in položila verižico in vse predmete spet na svoje mesto. Skrbno je spet zaklenila zabojček.

»Župnik Dalton mora takoj vedeti tudi to. Markiz pa ne sme niti slutiti tega odkritja,« je rekla vzgojiteljici.

Kmalu potem sta obe sedli v kočijo in se odpeljali proti vasi Munteron.

Da bi ne vzbudili pozornosti, sta šli najprej na pošto in v neko trgovino.

Ko je povedala Aleksandra župniku o novem odkritju, je ta rekel:

»Ta reč je nov dokaz proti Renardu. Gospodična Strange, vi ste pa res pravi detektiv.«

Povedala mu je tudi o zakladu v rakvi pod kapelo.

»Ali je sedaj dovoij dokazov, da ga lahko naročite prijeti, častiti?«

»Naznanim takoj policiji, da ga nadzira. Vi pa,« se je obrnil do vzgojiteljice, »poiščite za človeka, ki ga

pošljem na grad, kakšno opravilo med služabniki. Ta bo skrbno pazil nanj!»

»Peter Renard se vrne šele prihodnji teden.«

»Še bolje! Se bo moj človek vsaj privadil na svojo okolico.«

Potem je zopet pomislil.

»Ne moremo ga še prijeti. Še vedno je mogoč dokaz, da je bil le pomočnik lordu Heronu pri zločinu. Čudno se mi pa le zdi, da ni nihče videl lorda Herona na vrtu onega usodnega večera. To bi bilo treba najprej dokazati.«

Aleksandri je šinila neka misel v glavo.

»Tudi za to še poskrbim,« je rekla.

Poklonili sta se obe in odšli.

Podobnost tega dekleta z lordom Heronom je padla tudi župniku v oči. Kdo je neki to dekle? Samo iz mladeniškega navdušenja ne preiskuje teh reči!

Medtem je telefoniral v London na policijo, naj pošljejo na Munteron prav večšega detektiva.

XXII. POGLAVJE.

Mlinar.

»Kako, da uživa ta mlinar toliko naklonjenosti pri markizu?« se je vpraševala Aleksandra, ko sta se vrnila na Munteron.

Gospa Ingestre je bila še vedno v postelji, zato je imela Aleksandra dovolj časa, da bi obiskala še mlinarja Grega.

S hitrimi koraki je prekoračila grajski vrt in šla po stezi ob potoku, ki je po zadnjih nalivih močno narastel. Mlin je bil precej velik, mlinarjeva hiša pa je bila podobna vili sredi lepega vrta. Pogled na to posestvo je bil izredno lep.

»Zelo važne vzroke je imel markiz, da je svojemu vrtnarju daroval to posest. Ne razumem tega početja. Do sedaj ni še nihče sumil o kakšni skrivnosti med mar-

kizom in mlinarjem Gregom. V usodni noči je bil najbrž na vrtu. Ali ve kaj o krivdi Renardovi?»

Mlinar je imel več otrok, a le enega sinčka. Ta je stal na brvi ob mlinu in zrl v valove. Greg je bil pri svojem delu, žene in otrok ni bilo videti.

Sinček se je ravno obesil na držaj in se sklonil nad vodo ko se je prikazal oče na pragu in od strahu kriknil. Otrok se je prestrašil in telebnil v vodo... Mlinar je ostal ko pribit.

Aleksandra je zapazila nesrečo. Odložila je klobuk in plašč in se vrgla v valove. Splavala je proti otroku in ga prišla. Medtem je oče zaprl vodo v kolesu in stekel z ženo in drugimi otroci, ki so bili slišali krik, doli po bregu. Aleksandra je priplavala k bregu in dvignila otroka proti očetu. Ves vesel ga je ta vzel k sebi in se z ženo prav pristrčno zahvalil rešiteljici.

Aleksandra se je v mlinarjevi hiši preoblekla in sedla za ognjišče, dokler bi se njena obleka ne posušila.

»Ob otroka bi bil, da ni bilo vas,« je rekel mlinar. »Od strahu sem kar okamenel. Vi ste bili njegov angel varuh. Povejte mi vendar, kdo ste?«

»Imenujem se Strange. Gostinja sem pri gospe Ingestre na gradu.«

»Ste morda z grajskimi v sorodstvu. Vaše oči me zelo spominjajo na lorda Herona.«

»Že več oseb mi je to povedalo. Pravili so mi, da je ta lord Heron ubil svojega brata markiza...«

»Pravili so vam,« je rekel in prebledel. »Seveda ga je ubil!«

Aleksandra ga je pazljivo motrila v obraz. Povesil je oči in bil v vidni zadregi. Spoznala je, da ve več nego vsi drugi o tem zločinu.

»Kako naj bi tudi mislil drugače?« je pristavil po kratkem pomisleku.

»Slišala sem, da ste bili vrtnar pokojnega markiza. Tisto usodno noč ste bili tudi v gradu. Gotovo veste kaj več...«

»Jaz? Ne, prav ničesar nisem videl. Ali je morda kdo rekel, da sem kaj videl ali slišal?«

»Tega ne. Slišala sem že veliko o tem hudobnem dejanju. Omenili ste prvi lorda Herona, pa sem si mislila, da veste več nego drugi ljudje...«

Mlinar se je oddahnil.

»Zapustil sem že ob enajstih grad. Zato me niso niti poklicali za pričo.«

»Lepo je tukaj pri vas,« je obrnila Aleksandra pogovor drugam.

»Da, prav zadovoljen sem. Prav nesrečen bi pa bil, če bi mi otrok utonil.«

»Ali je edini sinček?«

»Da! Moj zaklad!«

»Potem bo gotovo tudi vaš dedič.«

»Upam,« je rekel Greg v dvomu.

»Slišala sem, da je bil markiz zelo dober do vas. Na klonjen bo tudi vašemu sinčku.«

Mlinar se je zganil.

»Skazali ste mu kdaj prav posebno uslugo. Ni zabil na vas, ko je prevzel ta grad v svojo last.«

Mlinar je prebledel. V njegovem srcu je vstal sum. Položi je otroka na tla in poklical ženo. Opravičil se je, da mora v mlin, da se pa kmalu vrne.

»Jurij je še vedno iz sebe radi otroka. Obupal bi, če bi otrok utonil.«

»Govorila sva o tistem zločinu na Munteronu.«

»Potem razumem. Slabe volje je vsakokrat, samo če se omeni ta umor...«

»Vaš mož mi je rekel, da je bil v oni noči na gradu. Vi ste bili tam za deklo in je prihajal k vam. Kdaj vas je takrat zapustil?«

»Jurij mi ni nikdar dovolil, da bi smela govoriti o ubijavcu. Če on ne molči, bom tudi jaz govorila. Odšel je približno, ko se je umor izvršil. Spominjam se, da je prišla k nama neka služkinja Marina, ki je očitala Juriju, da bo povedala vzgojiteljici, če bo še kdaj tako dolgo ostajal pri meni. Pa ni bilo vredno tolikega šuma. Saj sva bila že zaročena...«

Aleksandra je primerjala obe izjavi. Mlinar pravi, da je odšel pred polnočjo, žena pa trdi, da po polnoči...

Brez dvoma vé Jurij Greg vso resnico. Kako je vendar Renard pritisnil na markiza, da je Grega tako bogato poplačal?

Govorili sta še o vsakdanjih rečeh. Aleksandra je šla v sobo, da bi se spet preoblekla. Ko se je vrnila, je stal mlinar ves razkačen ob ognjišču. Žena si je brisala solzne oči in vpraševala:

»Kaj sem pa hudega storila, če sem gospodični to povedala?

Aleksandra se je delala, da ne vidi ničesar. Poljubila je otroka, ki ga je rešila in vzela slovo od vseh.

Ni še napravila dvajset korakov, ko je zaslišala klic za seboj.

Ozrla se je in videla mlinarja.

»Počakajte za trenutek, gospodična! Povem vam nekaj na štiri oči.«

XXIII. POGLAVJE.

V usodni noči.

»Govorite torej!« je rekla, ko jo je dohitel.

»Samo par besedi. Spremim vas do mostu, ki je pred vhodom na grajski vrt.

Ko sta prišla na most, je Aleksandra obstala in ga pogledala z vprašujočimi očmi.

Tudi mlinar jo je enako pogledal. Vnovič ga je njena podobnost z lordom Heronom dirnila v srce.

»Kaj mi hočete povedati?« je vprašala prijazno.

»Zdi se mi, da ste v sorodu s Heronovimi. Izjavljam vam, da se je moja žena zmotila, ko vam je drugače pripovedovala, nego jaz.«

Njegov pogled je bil nemiren.

»Jaz pa vem, da je vaša žena govorila resnico,« je odvrnila in mu gledala v oči.

»Kaj mislite vendar?« je vztrepetal.

»Mislim, da ste bili v gradu, ko se je izvršil umor. Vi veste vse. Ko bi vi pričali takrat, bi lord Heron ne bil obsojen, ampak kdo drugi. Mislim tudi, da vam je prav gotovo znano, da je Heron nedolžen. Mislim tudi, da prav dobro veste, kdo je ubijavec...«

Greg je prebledel kot smrt. Povesil je oči, nogi sta se mu tresli in naslonil se je na držaj.

»Lord Heron je mrtev,« je jecjal. »Preteklost je preteklost in nihče nima več koristi od tega.«

»Lady Viviana ni nikdar dvomila o nedolžnosti svojega moža. Pol premoženja bi dala, da bi jo izpričala, dasi je že mrtev. Zahtevala bo, da se proces obnovi. V tem slučaju boste tudi vi poklicani kot priča.«

Greg je s svojim strahom priznal dovolj, skušal pa je še tajiti.

»Če me pokličejo, porečem, da ne vem ničesar.«

»Pa vam ne bodo verjeli. Zahtevali bodo, da pojasnite, zakaj vam je markiz dal tako le posestvo v dar. S čim ste to zaslužili?«

Stresel se je in molčal.

»Če so vam dali toliko, da ste zamolčali resnico, vam dajo lahko še več, da jo izpoveste. S tem tudi potolažite svojo vest. Ali mi hočete pomagati, da izpričam Heronovo nedolžnost?...«

»Prepozno je. Heron je mrtev, sedanji markiz pa bo vladal naprej...«

»Povedati resnico ni nikdar prepozno. S tem ne izgubite ničesar. Pojdite torej k župniku Daltonu in mu povejte...«

»Ne! Jaz ne vem ničesar! Rešili ste mi otroka in sem vam zelo hvaležen. Glede umora pa ne izdam ničesar! Nihče me ne prisili v to!«

»Najbolje mi izkažete svojo hvaležnost s tem, da greste k župniku Daltonu. Potolažite si svojo vest in boste imeli samo korist od tega...«

»Kakšno korist? Lady Viviana se poroči z markizom in...«

»Nikoli!« je segla Aleksandra vmes. »Vi pa veste, kdo je ubijavec. Če verujete v Boga in v njegovo pravičnost, če hočete usmiljenje ob zadnji uri, potem pojdite in povejte...«

Stegnila je roko v pozdrav in odšla, pa ne skozi vhod na vrt, ampak proti vasi Munteron...

Mlinar se je začudil, da se ni vrnila v grad. Ko je izginila za ovinkom, si je dejal:

»Kdo bi si mislil, da se bo kdaj spet govorilo o ubijavcu. Moram ga videti in obvestiti. Kdo je neki to dekle? Če grozi nevarnost, ali naj zbeži in pusti vse? Ne, ne! Saj sem neumen.« se je vrnil domov. »Markiz me bo že branil, saj je tudi njegova korist!«

Skušal se je potolažiti, pa je postajal vedno bolj nemiren.

Aleksandra je bila zopet pri župniku. Hotela je, naj mlinarja pograbi, da ne zbeži.

»Ni še mogoče, gospodična! Ne bo ušel, ker bo nadziran. Vaša odkritja pa res dokazujejo, da je bil lord Heron nedolžen. Treba pa je še pojasniti nekatere stvari. Čudim se le, da ste se vi zavzeli za to zadevo...«

»Ne morem vam še vsega odkriti. Prisegla sem si, da moram izbrisati madež s Heronovega imena. In ne bom mirovala, dokler ne bo svetlo kot solnce...«

Legal je že mrak, ko se je Aleksandra vračala v grad. Ko je prekoračila vrt in šla proti terasi, je zaslišala kočijo za seboj. Ko je zdrsnila mimo nje, je zagledala Renarda v nji. Tudi on jo je spoznal.

»Gospodična Strange je! Bila je doli v vasi. Kaj je neki delala tam? Brez dvoma ima spet kakšen načrt proti meni. Še o pravem času sem se vrnil.«

Aleksandra pa si je rekla:

»Jutri bi bilo že prepozno. Nadziral bo vse moje korake. Zopet si je izmislil načrt proti mojemu življenju. Mlinar mu gotovo pove, kar sva govorila na mostu. Ne bo miroval, dokler me ne umori.«

Po večerji je rekla Aleksandra gospe Ingestre:

»Renard se je vrnil.«

»Vrnil se je že? Potem je prišel ž njim tudi markiz.«

»Ne, sam se je vrnil. Zvedel je o najinem potovanju v London. Prišel je, da nas nadzira.«

»Hudobnež!« je siknila gospa Ingestre. Tudi nji se je zdel sedaj ta človek nevaren.

»Varujte se ga, ljuba moja! Takle človek je zmožen vsega!«

Aleksandra je odšla v svojo spalnico. Bila je razburjena od vseh današnjih dogodkov in ni mogla spati. Sedla je k oknu in sveži zrak je prijetno vplival na njo.

Spomnila se je vseh prizadevanj in vseh poti, ki jih je storila, da bi svojemu očetu vrnila čast. Bila je že vesela, da je bil cilj tako blizu. Kje je pa njen oče sedaj? Ali je res odšel iz Anglije, ne da bi sporočil? Ali ni morda skrit kje na Munteronu?

Ura je odbila enajsto, odbila polnoč... Aleksandra je sedela še vedno pri oknu.

Že je hotela vstati in zapreti okno, ko je zaslišala šum v ključavnici.

Posluhnila je. Šum se je spet ponovil.

Aleksandra je prebledela in srce si je začelo močeno bít.

Mislila je na Renarda.

Pa se je zaslišal nek tanek glas v ključavnici in ključ je padel na tla.

Aleksandra ni dihala...

Kmalu se je po sobi razširil smrad po plinu. Legal je na možgane in polnil telo, da so odpovedovali vsi udi...

Takoj je spoznala, da jo je hotel Renard zastrupiti. Stegnila je hitro glavo skozi okno in zadihala svežega zraku. Smrad pa se je kmalu polegel.

Potem je čakala četrto ure, ki je bil dolg kot večnost.

Koraki so se začeli oddaljevati...

Aleksandra je pokleknila in zahvalila božjo Previdnost za rešitev.

XXIV. POGLAVJE.

Novi služabnik.

Prvega, katerega je Aleksandra srečala drugega dne na hodniku, je bil Peter Renard. Obstal je osupel in trd kot kamen pred njo. Aleksandra se niti ni zmenila zanj in je odšla v sobo gospe Ingestre. Sklenila je, da ji ne pove o tem zadnjem Renardovem napadu na njeno življenje.

Renard pa je sklenil, da bo ponovil svoj hudobni načrt.

Kmalu je pregnal to iznenadenje in odšel k služinčadi, da bi dal neka povelja. Pri vratih je čul, da so se pogovarjali o zločinu na Munteronu. Zvedel je, da so vnovič videli pokojnega markiza med razvalinami. Nekdo izmed njih se je v pozni noči vračal iz vasi in videl na terasi človeka. Mislil je, da je njegov tovariš, zato se mu je približal. Povlekel ga je za rokav in se prestrašil. Dvoje kot oglje črnih oči mu je žarelo iz bledega obraza naproti. Prikazen je nato izginila v podrtijah.

»Po čem si pa spoznal, da je bil to pokojni markiz?« je vprašal Renard malomarno.

»Po potezah njegovega obraza, ki so bile podobne munteronskim. Njegova duša ne najde miru, dokler ubijavec ne prestane kazni, ki jo je zaslužil.«

»Kam pa je prikazen odšla?«

»Proti kapeli.«

»Opil si se najbrž, prijatelj,« je rekel Renard. »Videl si kak kip, pa si mislil, da je človek...«

Vsi so se zasmeli.

Ko se je Renard oddaljil, se je neki tujec oglasil pri vzgojiteljici. Spoznala je, da je to poslani detektiv. Bil je še mlad in imel prav grd in neumen obraz. Ko je pokazal pismo župnika Daltona, v katerem priporoča Janeza Wilsona kot dobrega delavca, je rekla:

»Dobro! Govorila sem že z oskrbnikom. Kurili boste peči v vseh sobah. Tudi v Renardovi.«

»Ne dvomite: oskrbnik bo zadovoljen z menoj!«

Medtem je vstopila Aleksandra. Vzgojiteljica je predstavila detektiva Wilsona. Po nekih vprašanjih je Aleksandra takoj spoznala, da je vešč svoje službe.

Povedala mu je o Renardovem napadu v minuli noči.

Vzgojiteljica se je zgrozila. Wilson pa je vprašal povsem mirno:

»Zakaj vas hoče ta človek umoriti?«

»Ker se me boji. Ve, da ga sumim kot ubijavca. Znano mu je tudi, da hočem na vsak način dokazati Heronovo nedolžnost.«

»Ste morda sorodnica lorda Herona?« jo je vprašal spoštljivo.

»Gospodična Strange je gostinja gospe Ingestre,« je odgovorila vzgojiteljica. »Četudi nima nikakih osebnih koristi, občuti prav živo to nesrečo.«

Wilson je mislil drugače, pa je molčal. Vzgojiteljica je povedala tudi o čudni prikazni zadnjega večera. Wilson jo je pozorno poslušal. Aleksandra pa je prebledela. Vedela je, da je ta prikazen njen oče, ki jo je čakal na terasi. Skril se je najbrž med razvalinami, da bi ga ne videli.

Medtem je Wilson prevzel svojo službo.

Ko je stopil Renard popoldne v svojo sobo, ga je našel ob peči.

»Kdo ste vi?« ga je vprašal viharo.

»Novi služabnik, ki skrbi, da so vse peči zakurjene.«

»Kam je pa prejšnji odšel?«

»Ne vem! Mislim, da je obolel.«

Peter Renard ni stavil drugih vprašanj. Oskrbnik mu je povedal, da je prejšnji služabnik radi bolezni odpovedal službo. Novega mu je pa prijatelj priporočil.

Renard se ni več zmenil zanj...

Ko so v poznem večeru že vsi spali, se je Aleksandra ogrnila v plašč in misleč, da je nikdo ne vidi, je šla iz gradu.

Peter Renard pa, ki je pazil na vsak njen korak, je šel tiho za njo...

XXV. POGLAVJE.

Na pečini.

Bila je temna noč. Samo tu pa tam je bliščala posamezna zvezda. Veter je tulil od morske strani in dvigal valove, ki so se odbijali od skal.

Aleksandra se je sprehajala po gornji terasi in je bila prepričana, da je ni nihče opazil, posebno zviti Renard ne.

Ni dvomila, da je bila prikazen, katero je videl služabnik, njen oče. Rekla si je:

»Tudi nocoj pride. Da bi se le prej prikazal, preden oskrbnik zapre grajska vrata, kako se naj sicer vrnem v grad.«

Ko je tako premišljevala, je zaslišala šum nedaleč od sebe. Postala je in se ozrla. Mislila je, da je oče blizu nje. V temi pa ni mogla razložiti, kako se je Renard skrival za nekim stebrom.

Šla je počasi naprej in prisluškovala.

V gradu se je polegel zadnji šum. Imela je še nekaj trenutkov časa. Šla je do roba terase, ki je štrlel nad pečino v morje. V prepadu pod njo so bučali valovi ob skalah. Mislila je, da bi znal priti oče po stopnicah, ki so bile vsekane v skalo. Zagledala se je v temo, da ni zapazila, kako se ji je Renard tiho in počasi približal. Pograbil jo je z obema rokama za rameni in jo potisnil čez pečino. Z groznim krikom je Aleksandra izginila pod njo...

Renard je prisluhnil, da bi videl, če je kdo zaslišal njen klic. Ker je bilo vse tiho, se je zadovoljen vrnil v grad.

Dekle je mrtvo in mu ne bo škodovalo več...

Stopil je v svojo sobo in zagledal novega služabnika pri peči. Razburjen je planil k njemu:

»Kaj delate tu v moji sobi? Izginite, sicer vas takoj brenem ven!«

»Oprostite, gospod,« je rekel Wilson mirno. »Oskrbnik mi je naročil, naj zakurim tudi vašo peč.«

»Pojdite!«

Wilson se je globoko priklonil in šel. V odsotnosti Renardovi je pregledal celo sobo; pa se je že kesal, da ni bil z Renardom zunaj hiše. Po obrazu sodeč je moral Renard medtem izvršiti kakšen zločin...

Renard je bil prepričan, da je Aleksandra mrtva. Ostala je še zadnja ovira: njen oče. Ni dvomil, da je tudi ta kje v bližini. Čemu naj bi se sicer Aleksandra sprehajala v noči in ravno na tem kraju? Sklenil je, da se zopet vrne na pečino. Ko je zavladal popoln mir v vseh prostorih gradu, se je potihoma splazil skozi majhna vrata in izginil v temo...

Par trenutkov pozneje mu je bil Wilson za petami.

Pretekla je morda ena ura od onega žalostnega dogodka. Renard je šel čez teraso do pečine. Sklonil se je čez rob in poslušnil. Slišal ni ničesar. Nemogoče je bilo, da bi si Aleksandra ne razbila črepinje ob ostrih robovih.

»Mrtva je,« si je ponovil. »Sedaj je njen oče na vrsti!«

Aleksandra pa ni bila mrtva. Božja Previdnost, ki jo je varovala do sedaj, je tudi sedaj ni zapustila.

Izpod pečine je štrlela skala, na kateri je bilo le malo zemlje. Iz nje in iz razpok je poganjalo nizko grmičevje. Aleksandra je padla naravnost med nje. Prestrlesla pa se je vsa in onesvestila...

Njenega krčevitega krika ni slišal le Renard. Njen oče, ki je ravno takrat stopil na teraso, je spoznal v njem svojo hčer. Takoj je razumel, kaj se je zgodilo. Obstal je kakor okamenel...

Šele potem, ko je Renard že izginil, je stekel k prepadu in se spustil čez pečino...

Tema je bila, da ni razložil ničesar. Prižgal je vžigalico in pogledal pod se. Dolj v grmičevju prav ob robu prepada je ležalo nekaj temnega. Nevarnost je bila veslika, očetova ljubezen do Aleksandre pa še večja.

Treba je bilo hitre pomoči. Gorje, če bi se zdaj prebudila, njen padec v globino bi bil gotov.

Gospod Strange je zvil časopisni papir v kepo, ga

položil na oster vrh skale in ga prižgal. V medli svetlobi se je hitro spustil čez rob do trupla in ga pograbil. Čutil je, da je še življenje v njem...

Pritisnil je Aleksandro k sebi in se priporočil Bogu. Bile so kratke, a mučne stopinje navzgor. Globoko se je oddahnil, ko je dosegel najvišji vrh pečine in stopil na teraso. Moči so ga že zapuščale in tresel se je kot list v vetru...

Kaj sedaj? V gradu je bilo vse tiho. Ali naj išče pomoči, da bi se ne izdal?

Pa se je hitro odločil. Dvignil je Aleksandro v naročje in odšel z njo proti razvalinam.

Med njimi je hipoma obstal. Skozi podrto okno je zagledal temno postavo.

»Ali si ti, Peter?« je mrmral tiho neki glas. Strange je spoznal, da je bil to Ivan, Renardov brat.

»Peter! ali si ti?« je ponovil. Pa ni dobil odgovora. Ker je bil gotov, da je slišal korake, je šel proti kapeli. Kmalu je stal Peter Renard ob njem.

»Zakaj tako kričiš!« je rekel tiho in jezno.

»Ker ne odgovoriš! Rekel si, naj te čakam vse noči v teh razvalinah. Že dve uri sem tu.«

»Pisal sem, da me čakaj na vrtul«

»Ne, tukaj! Zakaj pa nisi odgovoril?«

»Prišel sem šele sedaj.«

»Bil si že prej tu! Saj sem videl, da si izginil kot prikazen.«

»Videl si najbrž tička, katerega hočem ujeti,« je rekel Peter. »Prav gotov sem, da je tudi on tu. Nocoj nama ne uide.«

Wilson, ki se je skrival v bližini, je slišal vsako besedo. Ni pa razumel, kdo je ta tiček, katerega bi bilo treba ujeti. Detektivu se je odgrnilo polno skrivnostnih niti naproti.

»Če je tvoj tiček res tu, pride k svoji hčerki. Mislim, da bi bilo bolje, če nadzirava njo!«

»Ona je že mrtva!«

»Mrtva?«

»Da! Neumen bi bil, če bi pustil živeti njo, ki me hoče ugonobiti. Sedaj leži z razbito glavo pod pečino.

Nihče ne bo sumil, da je to moje delo. Poiščiva še očeta! Gotov sem, da je tu kje.«

Preiskala sta vse kote in kapelo. O Strangeju ni bilo sledu.

»Skril se je najbrž v ono luknjo, kateri pravijo 'Vitezovo pribežališče'. Nekdaj sem mislil, da je to skrivaš lišče le bajka, zdaj pa že verjamem, da mora biti.«

»In ne veš, kje bi to bilo?«

»Ne vem! Tudi ga nisem še iskal. Še jutri telefoniram v London, naj pošljejo večšega detektiva, da ga tu izslede. Potrebno je, da se kmalu to izvrši, še preden bo poroka lady Viviane z našim markizom. Za slučaj sramote naj pa odideta kam v Evropo; midva si bova razpisano nagrado lepo razdelila...«

»Če ne odkrijejo prej ubijavca dekletovega,« je dvomil Ivan.

»Kakšnega ubijavca! Nesreča je bila, razumeš? Dekle se je preveč nagnilo čez rob in padlo v prepad. Pa pojdiva na teraso!...«

Wilson je skrbno prisluškoval in tiho šel za njima...

XXVI. POGLAVJE.

»Vitezovo pribežališče«.

Aleksandra se je prebudila iz nezavesti in zagledala očeta, ki se je boječe sklanjal čez njo.

»Ali si ti, oče?« je vprašala s slabotnim glasom.

»Da, Aleksandra! Ali čutiš bolečine?«

Pregledal jo je, a ni videl nikakih ran. Tudi ko je globoko dahnila, ni začutila bolečin. Spomin se ji je kmalu vrnil.

»Mislim, da sem se le pretresla. Spominjam se, da me je nekdo pahnil čez pečino... Kako si me našel? Kje sva sedaj?«

Ležala je na tleh in se ozirala krog sebe. Drobna lučka pod stropom je medlo razsvetljevala skalnate stene. Zrak je bil svež in čist, dasi ni bilo videti odprtine.

Pogledala je očetu v obraz. Bil je ves izpremenjen. Globoke črte so se zarezale v čelo in oči so bile udrte. To so bili sledovi trpljenja zadnjih dni...

Pripovedoval ji je, kako jo je rešil...

»Kje sva sedaj?«

»V 'Vitezovem pribežališču'. Nisem te mogel nesti drugam. Dva tedna že živim tu. Le ponoči sem hodil na teraso, da bi te kje zagledal.«

»Bila sem z gospo Ingestre v Londonu. Tudi pri lady Viviani sem bila.«

»Ali je v Londonu sedaj?«

»Da, a se vrne kmalu na Stornowal.«

»Pa Roland Ingestre?«

»Tudi on je tam. Kakor senca hodi okoli nje. Tudi on se vrne na Munteron.«

»Jo poroči?« je vprašal boječe.

»Vsi mislijo to. Jaz pa ne, ker vem, da ga ne ljubi. Stavila mu je tudi pogoj, ki obstoja v tem, da mora prej vrniti čast tvojemu imenu in najti pravega ubijavca...«

»Vse to že vem. Bil sem skrit v kapeli, ko sta bila sama z markizom v nji. Rekla je, da bi vse zapustila in šla po svetu z menoj, če bi gofovo vedela, da sem še živ. Ah, ljuba hči! Napačno sem ravnal, da sem te pustil na Angleško. Dokler sem mislil, da je srečna in ne misli več name, sem lažje prenašal to breme. Sedaj pa...«

»Oče! V temo tega zločina je začela sijati luč. Kmalu bo tvoja nedolžnost izpričana.«

»Ne govori o tem!« je vzkliknil neverjetno. Po tolikem trpljenju se mu je zdelo nemogoče.

»Da, oče! Sem že gotova, da bo to dokazano. Zedinita se spet na tem svetu in ti postaneš markiz na Munteronu.«

»Moj Bog! Ali je to res? Ali je to mogoče?« je rezel ganjen.

»Imam dokaze, da je ubijavec Renard.«

»Dokaze?«

»Da, tudi župnik Dalton je prepričan o tem.«

»To je pa čudež od Boga! Aleksandra, povej mi vse!« In Aleksandra je pripovedovala vse po vrsti.

»In nisi povedala župniku, kdo si? Nisi razodela, da sem živ?«

»Ne, oče! Ohranila sem to skrivnost zase, dasi je težko, ker sem ti tako podobna.«

Pripovedovala je tudi o svojem obisku pri mlinarju, kako je rešila edinega sinčka in izvedela, da vé mlinar vso resnico o tem zločinu.

»Župnik Dalton je poskrbel za veččega detektiva, ki je služabnik na Munteronu. Tudi mlinar je nadziran. Ta dva sta v mreži, ki se vedno bolj zgrinja okoli nju. Resnica se kmalu prikaže v vsem svojem sijaju...«

»Če se to zgodi, ljuba moja hči, bom dolžan le tebi vso hvaležnost!« je zaklical in jo poljubil. »Ne morem si misliti, da bom po tolikih letih spet prost tega bremena. Čutim in slutim nek nemir v svojem srcu, ki mi pravi, da me prej ujamejo... Ko bi se le motil!« se je prekinil.

Aleksandra je ostala nekaj ur pri očetu. Dal ji je jedi in vina, ki ga je imel s seboj. Pokrepčala se je, da je že lahko hodila.

»Sedaj pa je čas, da se vrneš. Odpočij se v svoji postelji. Jutri pa povej vzgojiteljici, da ti postreže!«

»Vrata so zaprta!«

»So še neka majhna vrata, ki so bila za mojih dni vedno odprta. Sicer pa splezaš skozi okno v kleti.«

»Oče, tudi ti si potreben počitka.« Pomislila je na Renarda, ki je hotel na vsak način njegovo smrt.

»Spremim te. Ne hodi pa več ponoči na teraso! Če bo treba kaj sporočiti, napiši pismo v grškem jeziku in ga položi za stolček na prižnici v kapeli. Upajva, da mlinar izpove resnico. Ne vem, kaj bo z menoj. Piši lady Viviani, naj pride na Munteron. Bom bolj nuren, če te vidim v njeni bližini. Ne povej ji pa, da si njena hči!...«

»Še jutri ji odpišem!«

»Ko pride na Stornowal, pojdeš takoj spet k nji. Tudi jaz pridem vsak večer tja. Vrt je odprt za vse, tam sem tudi jaz bolj varen. Bog te blagoslovi, Aleksandra. Ljubi svojo mater, kakor si mene ljubila!...«

Približal se je steni in odmaknil neki kamen. Pokazal se je kratek predor. Skozi njega se je mogel plaziti človek po vseh štirih. Prvi je šel gospod Strange,

za njim je plezala hči. Prišla sta v kapelo tik za prižnico. Vhod je bil tako skrit, da ga ni bilo mogoče spoznati.

Strange je poznal vse kote, zato sta prišla potihoma kmalu do vrat, ki so bila odprta. Vnovič jo je objel in poljubil. Potem se je vrnil proti kapeli.

Že je bil pri vratih, ko je vstala pred njim temna postava. Spoznal je Petra Renarda. Ta je, kakor v slutnji, da najde svoj plen, vnovič stikal po razvalinah.

»Četudi je zaprt čez dan v svoji luknji, mora čez noč vendarle ven, da si poišče jedi,« je računal sam s seboj.

Ko ga je zagledal, je takoj planil nanj. Bil je podoben divji zveri, ki se boji, da ji plen zbeži.

Boj je bil kratek, a oster. Gospod Strange ga je slednjič tako udaril po glavi, da je padel na tla. Preden se je mogel dvigniti, je Strange že izginil v svojem skri-vališču.

Ko se je Renard dvignil, je videl, da mu je tiček odletel.

»Nič za to,« je zamrmral. »Jutri mi ne uide več. V pasti je kot miš.«

XXVII. POGLAVJE.

V mreži.

Aleksandra je dospela v svojo sobo, ne da bi jo kdo opazil. Legla je, a ni mogla zaspati. Šele proti jutru je nekoliko zadremala. Stopila pa ni iz sobe celo jutro. Pozvonila je in naročila sobarici, naj pokliče staro vzgojiteljico. Ta je videla Aleksandro vso blede in se je močno prestrašila.

»Ste li bolni, gospodična Strange?«

»Nisem bolna, pa tudi dobro se ne počutim. Povejte mi, ali je Renard v hiši?«

»Pred pol ure je odšel doli v vas.«

»Napadel me je spet.«

Aleksandra ji je pripovedovala o napadu in zamolčala, kako se je rešila.

»Zakaj zasleduje ravno vas!« je vzkliknila vzgojiteljica.

»Ker je ubijavec in ve, da iščem dokaze proti njemu. Ne ve pa še, koliko gradiva sem zbrala proti njemu. Sumi pa, da delam to.«

»Bodite gotovi, da vas ne napade več,« je rekla in odšla. Obljubila je, da se vrne po pismo na lady Viviano.

Peter Renard se je res podal v vas z namenom, ki ga je povedala Aleksandra. Imel pa je še druge opravke. Bratu, ki je stanoval v nekem prenočišču, je razodel sinočno srečanje s Heronom. Potem je stopil na poštni urad in telefoniral v London. Prosil je policijo, naj pošlje takoj svojega detektiva, ker se lord Heron skriva v razvalinah na Munteronu.

»Markiz ne bo odobril mojega koraka,« je rekel bratu, »kajti boji se sramote za lady Viviano. Pa mene to nič ne briga. Sedaj grem še k župniku Daltonu. On je namestnik sodnika v tem kraju. On naj začne prvi s preiskovanjem.«

Župnik Dalton je ravnokar pričakoval vesti iz Londona, kako naj pograbi Renarda, ko se je ta prikazal v vratih.

Renard, ki je verjel, da je že gotov svoje stvari, je ponosno obstal pred župnikom.

»Hočete govoriti z menoj?« ga je ta vprašal mrzlo. »Prinašate-li kakšno vest z Munterona?«

»Ne!« je odvrnil Renard. »Markiz je v Londonu. Prihajam v svoji zadevi. Vem, častiti, da mislite kakor tudi drugi ljudje, da je lord Heron mrtev. Vem tudi, da ste bili njegov prijatelj. To vas pa nikakor ne sme ovirati v svojih dolžnostih...«

»Me ni še nikdar oviralo,« je rekel spet mrzlo.

»Torej dobro! Prosim vas, pošljite takoj detektiva na Munteron. Preiščite razvaline in najdite lorda Herona, ki se skriva v njih.«

Dalton je prebledel.

»Kaj pravite!« se je začudil. »Lord Heron je vendar umrl v Ameriki!«

»Ni res! Živ je in se najbrž skriva v oni luknji v kapeli pod oltarjem. Mislil sem, da je to le bajka, sedaj pa vidim, da je resnica.«

»Ali ste gotovi? ... Lord Heron živ! ... In je tukaj v gradu? ... Morda ste se zmotili, prijatelj! ...«

»Ponavljam, da je živ! Še sinoči sem se srečal z njim. Telefoniral sem v London, naj pošljejo detektiva. Zastražite vse poslopje, da vam ne uide! ...«

Župnik Dalton ga je poslušal in se obenem čudil njegovi spretnosti in predrznosti. Čakal je navodil iz Londona. Da bi pridobil na času, ga je izpraševal:

»Ali bi ne bilo bolje, da bi vi vprašali prej markiza za svet? Tako vzbudite novo sramoto okoli tega imena.«

»Lord Heron bi medtem pa ušel, kaj ne? Nisem tako neumen. Svota, ki je razpisana na njegovo glavo, je preveč lepa. Zdi se mi, da nočete ničesar storiti. Nič ne dé! Jutri bodo tako detektivji tukaj ...«

»Storim svojo dolžnost in jih pošljem na grad,« je rekel glasno. Sam pa si je mislil: »Tudi jaz pojdem z njimi, da bom Renarda nadziral. Ta človek niti ne sluti, kaj se vse vrši proti njemu. Upam, da tudi mlinar izpove resnico ... Tudi če moram lorda Herona zapreti, saj bo njegova nedolžnost itak izpričana ...«

Renard se je približal gradu in videl, da je vse mirno.

»Niso še našli njenega trupla,« si je dejal.

Šel je proti pečini in stopil na najvišji vrh. Pogledal je proti pristanu in videl jadrnico. Na nji sta ležala dva mornarja. O Aleksandri pa nikakega sledu ... Vrnil se je v grad.

»Poldne je že. Čudno, da je niso še pogrešili.«

Ko je šel mimo Aleksandrinih vrat, je pritisnil na kljuko. Vrata so se odprla in Renard se je ozrl po sobi. Postelja je bila v najlepšem redu, v peči so treskala polena, Aleksandre ni bilo nikjer.

»Sobarica bi vendar morala opaziti, da je ni,« je zmajal z glavo.

Nenadoma pa je zaslišal neke besede iz sobe gospe Ingestre. Prebledel je in okamenel. Ali so bile sanje? Ali je bila resnica? Aleksandrin glas je bil.

Hotel je spet tiho zapreti vrata, ko je Wilson stopil iz sosednje sobe na hodnik.

»Iščete morda gospodično Strange, gospod?« je rekel prijazno. »Ravno prej je šla doli po stopnicah. Mišlim, da je v sobi gospe Ingestre.«

XXVIII. POGLAVJE.

Povsod obkrožen.

Župnik Dalton ni kazal nobene naglice. Dva moža čuvaja, katera je imel na razpolago, je šele pozno popoldne poslal v grad in jima naročil, naj preiščeta poudrtine, če se ne skriva v njih lord Heron. Na vrtu sta ju čakala Peter Renard in njegov brat. Peter je bil že nevoljen in hud. Kmalu je spoznal, da ne sme veliko pričakovati od njiju. In res sta si razvaline le površno ogledala in odšla.

»K zlodju naj gresta!« je zaklel. »Jutri pridejo detektivi iz Londona. Če bo treba, poderemo tudi kapelo, samo da ga povlečemo iz skrivališča. Nocoj pa morava oba čuti celo noč v kapeli.«

Tako sta tudi storila. Po polnoči sta zaslišala ropot ob prižnici. Peter je skrbno vlekel na ušesa. Pa se je Ivanu spodrsnila klop, da je odmevalo od sten. Peter se je močno razsrdil nanj. Gospod Strange bi si moral preskrbeti živeža, zato je hotel iz skrivališča. Po zadnjem srečanju z Renardom je bil gotov, da ga bo ta nadziral. Zato se je spet umaknil in začel premišljevati na hrano in na beg...

Po zajutrkju sta se oglasila dva moža iz Londona na Munteronu. Govorila sta najprej z Wilsonom, ki jima je razložil Renardovo početje. Poiskala sta Renarda in si ga skrbno ogledala. Dogovoril se je z njima, da bosta v očeh ljudi kot prijatelja iz Londona. Povedal jima je tudi, da pritiče nagrada le njemu, on pa je tako veliko dušen, da... Odšli so takoj v kapelo in Peter je zahte-

val, naj se prižnica podere, da se najde skrivnostni vhod. Ona dva pa sta bila mnenja, da bosta raje ponoči čuvala v kapeli.

Aleksandra ni bila več sama. Podnevi je bila v družbi gospe Ingestre, ponoči je spala tudi vzgojiteljica v njeni sobi.

»Nekaj novega, gospodična!« je rekla vzgojiteljica. »Dva tujca sta prišla iz Londona. Oskrbnik je rekel, da sta detektiva. Iščeta lorda Herona...«

Aleksandra se je stresla.

»Prav čudno je to: ravno v trenutku, ko se naj izkaže njegova nedolžnost, pride sam na Munteron.«

»Kje sta ona dva moža?«

»Preiskala sta kapelo. Sedaj sta odšla na sprehod v vas.«

Aleksandra je sklenila, da takoj opozori očeta na nevarnost. Napisala je pismo v grškem jeziku in šla previdno ž njim skozi razvaline v kapelo. Nihče je ni opazil.

Pohitela je na prižnico in dela pismo za stolček. Pa je zaslišala rahel šum v zidu. Kmalu se je kamen odmaknil in prikazal se je gospod Strange. Aleksandra je hitro vzela pismo in mu ga dala v roko.

»Ne boj se! Pojdi na Stornowal,« je rekel prav tiho. »Če bom mogel od tu, me najdeš zvečer tam na vrtu.«

Kamen je spet zamašil luknjo. Aleksandra je odhitela proti vhodu. Ko je hotela stopiti skozi vrata, se je prikazal Renard z obema detektivoma.

Renard bi jo rad ovadil. Pa je vedel, da bi bilo preneumno. Saj bi bila itak po Heronovi smrti dedinja munteronska. Ugriznil se je v ustnico in molčal.

Vendar je rekel oblastno:

»Kaj delate tu, gospodična Strange?«

»To naj vas nič ne skrbi,« je dvignila lepo glavo. »Gostinja gospe Ingestre sem, gostom pa je dovoljen sprehod med razvalinami.«

Odšla je, ne da bi ji kdo branil.

»Obvestila je svojega očeta,« je pomislil Renard. »Nocoj pa bomo vsi dobro pazili nanj. Ne uide nam. Ko

njega zapro, se spet povrnem k temu dekletu. Če sta tudi nebo in pekel proti meni, se rešim iz teh zadreg!«

Detektiva sta stražila cel dan. Le opoldne sta bila nekaj časa pri župniku Daltonu. Ta jima je razodel vsa Aleksandrina odkritja. Oba sta tudi uvidela te dokaze. Imela sta pa ukaz, naj ujameta lorda Herona. Naročilo sta morala izpolniti. Zato sta stala celo noč na straži v kapeli. Pa nista ničesar opazila. Proti jutru sta spet odšla.

Niti mislila si nista, da bo lord Heron porabil to njuno odsotnost!

Splezal je tiho po rovu in vstopil v kapelo. Ker ni videl nikogar, se je hitro skril v razpadajočem stolpu in čakal noči. Nihče se ni približal temu kraju. Vsaka ura, vsaka minuta se je zdela večnost zanj...

Tudi Aleksandri je bil dan predolg. Opoldne je došel brzojav, da se lady Viviana vrne. Aleksandra naj jo počaka na Stornowalu.

Hitela je z novico h gospe Ingestre. Ta se je zelo užalostila radi njenega odhoda. Aleksandra pa se ji je zahvalila za vso prijaznost.

Naročila je kočijo in se odpeljala.

Renard je še dolgo gledal za njo.

»Dokler je živa, ne bom potolažen,« si je mislil. »Tudi nekdo drugi ne bo. Pisal sem markizu, da je silila mlinarja, naj izpove. Mlado je to dekle, pa tako nevarno že...«

Popoldne je tudi Renard dobil brzojav, da se markiz zvečer vrne.

Grad je bil ves razsvetljen, ko se je markiz pripeljal.

Bil je prav dobre volje. Viviana, s katero se je vozil skupaj, je bila izredno prijazna ž njim. Bil je gotov, da se njegove želje kmalu izpolnijo...

Renard je bil resen. Markiz si je mel roke.

»Ste torej že zaročeni z lady Viviano?« je vprašal zaupno Renard.

»Ne še! Pa to se zgodi prav kmalu.«

»Čas bi že bil. Zdi se, da vaša lepota ne vleče preveč.«

»Hranite zase take neumnosti, Renard! Sem že sit vaših prismodarij. V kratkem se ločiva!«

»Čim preje, tem bolje. Preden pa grem od vas, mi daste deset tisoč šterlingov. Bogato ste poplačali mlinarja Grega in še mu ni dovolj. To dekle ga je vsega zmešalo...«

»Kakšno dekle? Ali se je niste še iznebili?«

»Čez pečino sem jo treščil, pa še živi. Začarana je.«

»To dekle mora izginiti! Pravna dedinja je. Vsak trenutek bo zahtevala svoje pravice.«

»Je nekdo, ki ima še večje pravice, markiz! Njen oče je tu. Skriva se v Vitezovem pribežališču.«

»Proklet!«

»Pa še nekaj hujšega je tudi. Prišla sta dva detektiva iz Londona, da bi ga prijela. Nadzirata sedaj v kapeli.«

»Sveta nebesa!« je vzkliknil markiz bled kot smrt.

»To noč bo prav gotovo prijet! Ne izgublajte časa! Še nocoj morate dobiti od lady Viviane besedo. Novica o Heronovi aretaciji ne bo dolgo skrita.«

»Tako narochim kočijo, da vas popelje na Stornowal,« je dodal Renard odločno. »Na dekle bom že mislil jaz sam. Zahtevam pa odškodnino.«

Mrzel pct je oblil markizovo čelo.

»Rešite me iz te nesreče, Renard!« je mrmral s tresočim glasom. »Vse vam dam, kar zahtevate! Ubijte to dekle! Tako odidem na Stornowal. Vse je sedaj odvisno od vas. Da bi tega dekleta ne bilo, pa bi zopet dihal prosto!«

»Lahko dihate že sedaj!« se je nasmehnil peklensko.

»Jutri je ne bo več!«

XXIX. POGLAVJE.

Ujet.

Lady Viviana je prišla na Stornowal z lady Markham, s Felicito in drugimi služabniki. Tako je vprašala po Aleksandri. Ko so ji povedali, da je že v svoji sobi, jo je želela videti: »Recite, naj pride v mojo sobo!«

Felicità ni še videla svoje gospodinje tako vznemirjene. Potolažila se je šele, ko je videla gospodičao Strange pred seboj. Objela jo je in poljubila. Aleksandra je vrnila svojo ljubezen v nekem ganotju, ki ga ni še pokazala do sedaj in je tudi Viviano iznenadilo.

»Pospešila sem svoj povratek. Sodila sem po skrivnostnem pismu, da ste spet nekaj odkrili. Razode nite mi!«

»Našla sem lastnika verižice. Peter Renard je!«

»Peter Renard?« se je začudila. »Potem sem se zmotila!«

»Ste morda sumili koga drugega?« je odvrnila Aleksandra ravno tako iznenadena.

»Zdelo se mi je, da je imel Roland Ingestre pred več leti enako verižico.«

Aleksandra ji je potem povedala o svojih obiskih pri mlinarju in župniku Daltonu in o navzočnosti detektivov na Munteronu.

»Prav zadovoljna sem, da sem tako hitro prišla na Stornowal. Takoj pošljem sla k župniku Daltonu, naj pride še nocoj sem. Dokazi so tu. Treba še izvesti načrt, kako naj se ovrže Heronova krivda. Oh, ko bi bil še živ, kakšno veselje bi bilo pri nas!«

Napisala je list na Daltona.

Aleksandra je stopila v sprejemno sobo, kjer je našla lady Markham. Ta pa je kazala še bolj nevoščljiv in zaničljiv obraz kot sicer. Niti odgovorila ni. Z molkom je hotela dokazati, da je Aleksandra v njenih očeh dekle najnižje vrste. Tudi ko je prišla lady Viviana, se ni hotela Aleksandri približati.

Po večerji se je lady Markham za trenotek umaknila iz dvorane. Aleksandra je porabila to in povedala Viviani o Renardovem napadu na njo.

Viviana se je zgrozila.

»Moj Bog!« je vzkliknila. »V kakšno nevarnost ste si upali iz ljubezni do mene! Bog vas blagoslovi za to! Sam Bog vas je poslal k meni. Nikdar vas več ne pustim od sebe!...« Prišla je lady Markham in prekinila pogovor.

Kmalu potem se je zaslišal ropot koles. V veliko začudenje vseh treh je vstopil markiz z Munterona.

Ta obisk se je zdel lady Markham prav posebno značilen. Umaknila se je k oknu in bila prepričana, da sta potihoma že zaročena.

Bila je že deseta ura, ko je Aleksandra zapustila dvorano. Pa se ni umaknila v svojo sobo, ampak takoj odšla na vrt. Bog ve, če se je njen oče srečno rešil iz skrivališča?

Noč je bila zelo temna. Šla je čez travnik do skalnatega roba. Pod njim so bučali valovi ob skalah.

Sprehajala se je nekaj časa in prisluškovala. Zaslišala je ropot koles. Župnik Dalton je prihitel na Vivianino povabilo na Stornowal.

Aleksandrinega srca se je polastil nemir.

»Če treba, počakam tu tudi celo noč! Moj Bog! Da ga le niso ujeli!«

Nenadoma zagleda temno senco, ki beži proti nji.

»Oče!« je zaklicala sladko.

»Aleksandra! Si ti? Zasledujejo me. Ni več rešitve! Vržem se čez rob!«

»Za ljubega Boga! Kaj govoriš?« se ga je oklenila, da ne bi storil tega.

»Slišim že korake! Pusti me! Živega me ne bodo imeli!«

Prišla ji je rešilna misel: »Oče, skrijem te v gradu! V hiši tvoje žene te ne bodo iskali...«

Prijela ga je za roko in vlekla za seboj. Skozi stranska vrata sta neopažena izginila v prvo nadstropje. Tu ga je potisnila v sobo lady Viviane.

»Tukaj si varen! Vrnem se, ko odidejo tvoji preganjavci! Sedaj pa moram doli, da me ne pogreše.«

Pustila je očeta in stekla navzdol.

V predsobi je naletela na lady Markham. Aleksandri je zastala sapa. Pa se je opogumila in šla na videz mirna v dvorano, lady Markham pa polna zmagoslavja za njo.

Lady Viviana je čakala vsak trenutek, da se markiz poslovi. Župnik Dalton je bil že nemiren. Markizu pa se ni mudilo. Sklenil je, da mora dobiti nocoj Vi-

vianino roko. Tudi če bi bila poroka v domači cerkvi brez vsakega slavlja. Prihod Aleksandrin je vzbudil temno senco na njegovem čelu. Gospodična Strange ni opazila tega. Sedla je poleg lady Viviane, ne da bi pokazala na zunaj, kakšna razburjenost je trgala njeno dušo.

Kmalu potem je vstopila še lady Markham, vsa žareča od veselja.

Obrnila se je do lady Viviane in rekla: »Ljuba moja! Oprostite, če moram reci vpričo vseh: To dekle se je spet sestalo s svojim ljubčkom na vrtu...«

»Molčite vendar!« je vzkliknila Viviana nevoljno.

»Ne verjamete? Ta mož je v vaši sobi, kamor ga je ravno sedaj skrila, da bi vam pokradel dragocenosti. Gospodična Strange je — tatical«

Ne da bi vprašala, je takoj pozvonila in ukazala služabniku, naj zastražijo vse vhode v grad.

»Lady Markham! Ali ste znoreli? Ljuba Aleksandra!...«

Bledica na Aleksandrinem licu ni pričala o njeni nedolžnosti.

Nastal je mučen molk... Zaslišali so se koraki in vrišč. Vstopili so detektivi in oba čuvaja munteronska s Petrom Renardom.

»Milady« je rekel eden izmed detektivov. »Oprostite, če smo ob ti uri vdrli v vaše prostore! Sumimo po pravici, da se tu skriva zločinec, ki je bil obsojen na smrt in je pobegnil...«

»Da! Tukaj je!« je zaklicala Markham zmagošlavno. »V sobi gospe Viviane je in krade! Pojdite za menoj!« je stekla naprej.

Aleksandra je okamenela. A le za trenutek. Potem je zbrala vse svoje moči in kot znorela skočila po stopnicah navzgor.

Markhamova obtožba in detektivi so globoko potrli Viviano. Vrgla se je v naslonjač in skrila obraz v svoje roke...

Tudi markiz se ji ni približal. Le čakal je, da Viviana Aleksandro prekolne. Župnik Dalton pa ga je z vso radostjo opazoval...

Ubežnik, ki je zaslišal ropot po stopnjicah, je razumel, da ni več rešitve zanj. Prekrižal je roke na prsih in stal s hrbtom ob peči. Njegov obraz je bil miren, a lep in plemenit.

»Tukaj je tat!« je zaklicala Markham in pokazala nanj.

Ubežnik se je nasmehnil z žalostnim srcem. Pogledal je z očmi krog sebe in položil roko na prsi.

Aleksandra je takoj sumila njegov namen. Vrgla se mu je v naročje in pograbila njegovo roko...

»Primite ga!« je kričal Renard. »To je lord Heron, ki je ubil svojega brata...«

XXX. POGLAVJE.

Resnični zločinec.

Detektiva sta se mu približala.

»Pustite me!« je zaklical z mogočnim in zapovedovalnim glasom in vzel samokres iz žepa. »Živega me ne boste imeli!«

»Ne živega ne mrtvega!« je zaklical župnik Dalton in se mu približal. Obrnil se je do detektivov in zapovedal: »Zgrabite Petra Renarda! Sodnija zahteva njegovo izročitev. On je resnični ubijavec pokojnega markiza!«

Sledil je grozen molk.

Župnik Dalton je potegnil iz žepa list, čuvaja pa sta stopila k Renardu.

Peter se je umaknil: »Kdo se mi drzne očitati kaj takega? Kje imate dokaze?«

Aleksandra je pogumno stopila naprej. Zapičila je svoje oči vanj, ki jo je že tolikrat hotel umoriti in rekla odločno:

»Jaz sem našla te dokaze! Videla sem vas v kripti, kako ste jemali diamante iz rakve. Našla sem verižico v postelji pokojnega markiza, katero imate skrito v svoji skrinjici. Jaz sem pričala...«

Peter Renard se je z divjo jezo pognal proti nji. Može so mu zastavili pot in ga trdno pograbili.

»Najboljši dokaz proti vam, Peter Renard, pa je mlinar Greg, ki je vse izpovedal!«...

Markiz, ki je ravno takrat prišel do vrat, je prebledel. Opotekel se je, kakor bi ga kdo udaril po glavi.

»Ali se kaj bojite, markiz?« je zaklical Renard s hudobnim nasmehom. »Tudi vi ste deležni mojih pregreh! Tudi njega primite!« se je obrnil k Daltonu.

»Ukaz imam, naj se pograbi tudi on. Zvežite ga!«

Roland Ingestre pa, ki je toliko let užival munteronsko premoženje in nosil njih naslov, se je v hipu izvil iz detektivskih rok in zbežal po stopnicah navzdol in skozi vrata na vrt. Detektiva pa takoj za njim. Markiz je bežal čez vrt do skalnatega roba. Ko so že segale roke po njem, se je vrgel čez pečino in obležal z razbito glavo v prepadu...

Župnik Dalton pa je stopil medtem k lordu Heronu in mu stisnil roko.

»Mlinarjevo izjavo in vse potrebne dokaze sem poslal na notranje ministrstvo. Iz vsega se očitno kaže vaša nedolžnost. Zato sem zahteval, naj se proces obnovi. Ostanite na Munteronu. V vaši bližini pustim oba čuvaja, da izpolnim tako svoje formalnosti. Sicer ste pa prosti. Prav srčno vam čestitam! Pozabite na vse trpljenje vaših najboljših let!...«

Tudi lord Heron mu je z enakim čustvom stisnil roko.

»Vrnem se na grad in ostanem tam, dokler ne bom popolnoma očiščen tega madeža. Predno pa zapustim to hišo...« Njegove oči so iskale nekoga, ki bi mu bil v plačilo za vse prestano gorje...

Na hodniku so se zaslišali koraki. Markizov beg je odprl lady Viviani oči in je pritekla navzgor.

Že je hotel župnik reči: Lady Viviana, lord Stratford Heron, markiz na Munteronu se vrne v svojo posest...

Pa ga je lady Viviana že spoznala. Vztrepetala je in iz oči so ji silile solze. Vsi navzoči so bili ganjeni.

Lord Heron je razmaknil roke in lady Viviana se je vrgla v njegov objem. V tem blagoslovljenem trenutku so bile pozabljene vse bolečine...

Aleksandra je uživala te trenutke. Začutila je vso ljubezen do matere in vzkliknila: »Oh, moja mati!«

Mati je ni slišala. Lady Markham je vriščala in klicala ob nji:

»Ampak, lady Viviana... Pozabljate, da ste ločena žena... Mož vas ne ljubi več. Vso ljubezen goji do tega dekleta...«

Lady Viviana se je odtegnila njegovemu objemu in pogledala na Aleksandro.

»In to dekle?« je vprašala Herona:

»Ali ti ni povedalo že srce, Viviana?« ji je odgovoril.

»Kdo je?...« je vprašala s tresočim glasom.

»Viviana!« je pristavil mehko. »Tvoj otrok ni padel v morje in utonil!«

»Ni utonil?«

»Slišal sem, da si zahtevala ločitev zakona. Pravili so, da se tudi kmalu spet poročiš. Šel sem v Nizzo in ukradel svojega in tvojega otroka. Od takrat je bila vedno pri meni. Dobra in ljubeča hči mi je vedno bila. Ona ni Aleksandra Strange. Viviana! Konstanca — tvoja hči je...«

* * *

D drugega dne je prišel na Munteron lord Norton. O zadnjih dogodkih ni slišal še ničesar. Med služabniki je opazil neko vznemirjenje in tudi slišal govorice o nekem preobratu na Stornowalu. Zato je odšel tja.

Kako se je pa začudil, ko je v novem markizu munteronskem spoznal nekdanjega gostitelja gospoda Strange!

Vest o lordu Heronu in o odkritju resničnega ubijavca se je raznesla po vsem Angleškem in še čez meje države.

Proces se je kmalu obnovil. Dokazi proti Renardu in Rolandu Ingestre so bili očiti. Mlinar Greg, ki ni bil pri prvem procesu poklican za pričo, je izpovedal vse: V noči, ko je bil markiz umorjen, je nekoliko pred drugo uro zapustil grad. Ko je šel čez gornjo teraso, je videl prav dobro Rolanda Ingestre pred markizovo

sobo. Šel je tudi čez vrt in videl lorda Herona, ki se je sprehajal zamišljen po njem.

Mlinar je tudi razodel, da je hotel govoriti, pa sta ga Roland Ingestre in Peter Renard z grožnjami prisilila, da je molčal. Vdal se je radi lepih obljub, še bolj pa iz strahu pred njima.

Peter Renard ni videl nikakega izhoda. Na prigošvarjanje svojega odvetnika je izpovedal krivdo. Seveda je valil krivdo na Rolanda Ingestre. Maščeval se je nad markizom, ker ga je vrgel po stopnicah. Tista brazgotina ga je pokvarila za vse življenje. V usodni noči je prišel Ingestre k njemu in mu potožil o kritičnem položaju napram svojim upnikom. Sklenil je, da ubije markiza in mu pobere dragocenosti.

Umor sta izvršila sporazumno in sta si tudi delila plen. Oba sta pa sovražila lorda Herona. Poslužila sta se njegovih groženj, ki jih je izrekel v knjižnici proti pokojnemu markizu in sta tako ves sum in krivdo zvalila nanj. Hotela sta ubiti tudi otroka. Vest, da je utonil v morju pri Nizzi, jim je bila dobro došla.

Lord Stratford Heron je bil popolnoma oproščen. Vrnili so mu premoženje in naslov. Vse plemstvo mu je čestitalo.

Peter Renard je bil obsojen na vešala. Prošnja za pomilostitev je bila odbita.

Markiz Heron, Viviana in Kostanca so se vrnili na Munteron. Vsi vaščani in služabniki v gradu so jih zmagoslavno sprejeli. Tri mesece potem se je praznovala poroka lorda Nortona z lady Konstanco. Priče pri poroki so bili naši nekdanji znanci: Albert Knoll in kapitan Wilbram. Nekdanji gospod Strange je zaslužil to veselje in srečo. Iz ljubezni do njega se je Konstanca odpovedala svoji ljubezni do lorda Nortona. Nji se je moral zahvaliti, da mu je bila vrnjena čast, žena, naslov in premoženje. Za Konstanco pa je bila ljubezen njenega očeta, njene matere in lorda Nortona enako veselje in enaka sreča. Vse to je dosegla, ker je tako junaško izpolnjevala četrto božjo zapoved.

KONEC.

